

సంపుటి : 73 సంచిక : 16 పుటలు : 52

జాగృతి

కవి 5121 - శ్రీ తార్కరి మామిడి చు.దశమి

22-28 ఫిబ్రవరి 2021

వెల: ₹15/-

జల విద్యుదాఘాతం

సైన్స్ జీవనంలో
భాగం కావాలి

26లో..

ప్రపంచానికి
భారత్ కానుక

11లో..

జాగృతి చందాను చెల్లించడానికి పక్కనున్న క్యూఆర్.కోడ్ను మీ మొబైల్‌తో స్కాన్ చేయండి. లేదా <http://payit.cc/14814> అని ట్రాజర్‌లో టైప్ చేయండి.

73 ఏళ్లుగా వెలువడుతున్న జాతీయ తెలుగు వారపత్రిక

తామెవరూ, ఎటువంటి ఘనచరిత్రకు వారసులూ
మన భావితరాలకు తెలియాలి గదా!
ఆ దృష్టితో రూపొందించినదే ఈ బాల పుస్తకమాల

భారత భారతి

మహాత్మా జవహర్ లాల్ నెహ్రూ

మహాత్మా జవహర్ లాల్ నెహ్రూ

మహాత్మా జవహర్ లాల్ నెహ్రూ

అతి తక్కువ ఖరీదులో లభిస్తున్న అత్యంత ఉపయోగకరమైన
భారత భారతి పుస్తకమాలను మీ ఇంటిలో,
పాఠశాలలో చదివించండి.
మీ పిల్లలు సవ్యమైనది ఎదగడానికి దోహదపడండి.

భారత భారతి బాల పుస్తకమాలగా ఇప్పటికీ వెలువడిన
169 పుస్తకాలు విడివిడిగా ఒక్కొక్కటి 15 రూపాయలు,
మొత్తం సెట్ 2200 రూపాయలకే లభిస్తుంది.

మహాత్మా జవహర్ లాల్ నెహ్రూ

మహాత్మా జవహర్ లాల్ నెహ్రూ

మహాత్మా జవహర్ లాల్ నెహ్రూ

మహాత్మా జవహర్ లాల్ నెహ్రూ

మహాత్మా జవహర్ లాల్ నెహ్రూ

మహాత్మా జవహర్ లాల్ నెహ్రూ

మహాత్మా జవహర్ లాల్ నెహ్రూ

మహాత్మా జవహర్ లాల్ నెహ్రూ

సాహిత్యనికేతన్

3-4-852, కేశవనిలయం,
బర్మత్ పురా, హైదరాబాద్ - 27.
దూరవాణి : 040-27563236

సాహిత్యనికేతన్

ఏలూరురోడ్, గవర్నరుపేట,
విజయవాడ - 2.
దూరవాణి : 9440643348

సాహిత్య నికేతన్

3-4-852 కేశవనిలయం, బర్మిపురా, హైదరాబాద్ 500027, ఫోన్ : 040-27563236

చారిత్రక, సాంస్కృతిక, సామాజిక అవగాహన కలిగించే శాశ్వత విలువలుగల గ్రంథములు లభించు చోటు

డా॥ కేశవ బలిరాం హెడ్గెవార్ - రాకేష్ సిన్హా	- 295.00
శివాజీ స్వరాజ్యం నుంచి సురాజ్యం దాకా-అనిల్ మాధవ దవే	- 200.00
హిందూ స్వరాజ్యభానుడు శివాజీ-హెచ్.వి. శేషాద్రి	- 150.00
వీరశివాజీగాథలు విసుర వివేకానందునిమాటలలోన	- 40.00
హిందూనాగరికత ప్రాచీనత వైశిష్ట్యము ఇంద్రకంటి వెంకటేశ్వర్లు-	100.00
ఆవరణ (నవల) ఎస్.ఎల్. బైరప్ప - అను:అరిపిరాల సువర్ణ	- 200.00
మనం మరచిన పరమ వీరులు - చింతా రాజశేఖరరావు	- 125.00
ఆకుపచ్చ సూర్యోదయం-మన్యం వీరుడు అల్లూరిగాధ	- 300.00
దేశహితం కోసం సమైక్యతా స్వరం - డా॥ఆశావాది ప్రకాశరావు	- 75.00
ఆకాశ దీపాలు - హైందవి	- 135.00
ఎగ్జామ్ వారియర్స్ - సరేంద్రమోదీ	- 200.00
దేశభక్తి కథలు - కస్తూరి మురళీకృష్ణ, కోడిహళ్లి మురళీమోహన్	- 150.00
చిత్రపతిని నడిపించిన సమర్థత- కొంపెల్ల లక్ష్మీనమీరజ	- 125.00
రిజర్వు బ్యాంకు రాతిగోడల వెనకాల - దువ్వూరి సుబ్బారావు	- 150.00
వేదాలలో వైజ్ఞానిక విశేషాలు - కుప్పా వేంకట కృష్ణమూర్తి	- 150.00
వివేకానంద శిలాస్మారక కథ- ఏకనాథ్ రానడే	- 90.00
పథదర్శిని శ్రీరామకథ -మోసీజీ లక్ష్మీబాయి కేల్కర్	- 100.00
భగత్ సింగ్ - ఎం.వి.ఆర్. శాస్త్రి	- 200.00
ఏది చరిత్ర? - ఎం.వి.ఆర్. శాస్త్రి	- 220.00
ఇదీ చరిత్ర " "	- 180.00
వాల్మీకిరామాయణం-యథామూలానువాదము (7 కాండలు	- 495.00
-7 భాగాలు) -ఆచార్య పుల్లెల శ్రీరామచంద్రుడు	- 450.00
మహాభారత సారసంగ్రహము " "	- 150.00
హిందూధర్మ సర్వస్వం -డా॥అన్నదానం చిదంబరశాస్త్రి	- 175.00
భారతీయ వ్యక్తిత్వ వికాసం - కస్తూరి మురళీకృష్ణ	- 150.00
రహస్యభారతంలో ఆధ్యాత్మిక అన్వేషణ-పాల్ లెంటన్	- 175.00
విస్మృత సామ్రాజ్యం విజయనగరం -రాబర్ట్ స్ట్యూయర్ట్	- 175.00
తరతరాల భారతజాతి-చరిత్రలో వక్రీకరణలు -వాస్తవాలు	- 150.00
- తంగేడుకుంట హెబ్బార్ నాగేశ్వరరావు	- 100.00
భారతదేశాన్ని విచ్చిన్నం చేసే ప్రయత్నాలు -	- 180.00
- రాజీవ్ మల్హోత్రా, అరవిందన్ నీలకంఠన్	- 180.00
ఇది స్వాతంత్ర్యమా? బానిసత్వమా? - రాజీవ్ దీక్షిత్	- 75.00
తెలుగునాట సమరసతా స్వరాలు -కె.శ్యాంప్రసాద్	- 25.00
ఇది జరగాల్సింది ఇలాగేనా - వడ్డి విజయసారధి	- 99.00
విదళిత వృద్ధుల విరిసిన సౌరభం	- 40.00
(జాషువా, భీమన్నల కవితల పరిచయం) " "	- 25.00
మన ఆరోగ్యం మన చేతులలోనే - యాస నర్సిరెడ్డి	- 99.00
మాతృవిజయం (జీజాబాయి కథ)-అడవి సూర్యకుమారి	- 40.00

స్వామి వివేకానంద స్ఫూర్తి - రోజుకోసూక్తి	- 50.00
దీనదయాళ్ ఉపాధ్యాయ రాజనీతి సౌరభం	- 120.00
ఆర్థిక రంగం-దీనదయాళ్ ఉపాధ్యాయ ఆలోచనలు	- 90.00
ఒక విజేత ఆత్మకథ - ఏపిజె అబ్దుల్ కలాం	- 125.00
ప్రకృతి వ్యవసాయం పాలేకర్ విధానం	- 300.00
ప్రకృతి నేస్తాలు	- 150.00
మాటలతో ఆటలు - డా॥ వడ్డి విజయసారధి	- 20.00
చిన్నాదుల చదువులు "	- 30.00
డా॥అంబేద్కర్ ను ఎందుకు గౌరవించాలి? ఎలా అనుసరించాలి?	- 40.00
ఏమౌతుంది దేశం?... డా॥వడ్డి విజయసారధి	- 10.00
విజ్ఞానప్రపంచంలో భారతీయుల పాత్ర	- 35.00
అక్షరకీరణ రవి- జాతీయ విప్లవ కవి జాషువా	- 40.00
పల్లెపల్లెను లేపి నిండు శక్తిని చూపి	- 40.00
- సంకలనం : అంగర త్రివిక్రమరావు	- 50.00
మంచినీటి ఒక్కడున్నా తక్కువకాదు "	- 50.00
మూల సూత్రాలు - వి.వి. సుబ్రహ్మణ్యం	- 50.00
కథా సాహిత్యం	
మనసు తడి ఆరనీకు - ఓం ప్రకాశ్ నారాయణ వడ్డి	- 90.00
హేలగా, ఆనందదోలగా-టి.శ్రీవల్లి రాధిక	- 150.00
తక్కువేమి మనకు? - టి. శ్రీవల్లి రాధిక	- 90.00
కామధేను కథావీధి - చిట్టా దామోదర శాస్త్రి	- 40.00
అమ్మ అజ్ఞానం - గుండు సుబ్రహ్మణ్య దీక్షితులు	- 125.00
History and Philosophy	
Useful and Interesting Anecdotes	- 250.00
Modi, Muslims and Media -Madhu Kishwar	- 401.00
India'sGloriousScientificTradition - SureshSoni	- 150.00
Liberation Struggle of Hyderabad	- 160.00
- Khanderao Kulakarni	- 100.00
Glimpses of Hindu Genius - Ravi Kumar	- 495.00
Decolonising Hindu Mind - Koenraad Elst	- 225.00
Bunch of Thoughts - Sri Gururji	- 185.00
Dr.Keshav Baliram Hedgewar-Rakesh Sinha-	- 560.00
Pandit Deendayal Upadhyaya - Ideology and	- 100.00
Perception (A Set of 7 Books)	- 399.00
The Tragic Story of Partition - H.V.Seshadri	- 499.00
Urban Naxals - Vivek Agnihotri	- 135.00
RSS 360 - Ratan Sharda	
Essential Writings of Dharampal	

పై గ్రంథములతోపాటు భారతభారతి, నవయుగభారతి, గీతాప్రెస్ (గోరఖ్ పూర్), రామకృష్ణమఠం, తదితరసంస్థల ప్రచురణలు కూడా లభించును.

పై గ్రంథములకై ఈ దిగువ కేంద్రమును కూడా సంప్రదించవచ్చు.

సాహిత్యనికేతన్, ఏలూరురోడ్, గవర్నరుపేట, విజయవాడ - 520002. ఫోన్ : 9440643348

Printed & Published by **Nagol Sreenivas Reddy** on behalf of **Jagriti Prakashan Trust** and printed at Kala Jyothi Process Ltd, 1-1-60/5, Musheerabad, RTC 'X' Road, Hyderabad-500 020. And published at Jagriti Bhavan, 3-4-228/4/1, Lingampalli, Kachiguda, Hyderabad -500 027.

Editor : Dr. Goparaju Narayana Rao.

**సంపాదక మండలితో సంప్రదింపుల కోసం
(ఉ॥ 11 నుండి సా॥ 6 గంటల మధ్య)**

కె. దుర్గారెడ్డి	అసోసియేట్ ఎడిటర్	9959310103
కె. హరీష్	సబ్ ఎడిటర్	9959991304

డిజైనర్లు : సిహెచ్. కుమార్, జి. తుకారాం

జాగృతి చందా - సూచనలు

5 సం॥ల చందా రూ.3000, సంవత్సర చందా రూ.650, విడి ప్రతి రూ.15

- ◆ అద్రసులో పేరు, ఇంటి నెం., గ్రామం, మండలం, జిల్లా, పిన్కోడ్, మొబైల్ నెం. సమగ్రంగా ఉండాలి. లేకుంటే కంప్యూటర్ ఆమోదించదు.
- ◆ తాత్కాలిక రసీదు చేరిన 15 రోజుల తర్వాత చందా నెం., ప్రారంభ తేది వివరాలు మీకు ఎస్.ఎం.ఎస్. చేస్తాం. ఆ వెంటనే సంచిత కూడా అందుతుంది. మీరు చందా నెం. నోట్ చేసుకోవాలి.
- ◆ పత్రిక అందకపోతే వెంటనే సంప్రదించగలరు. చిరునామా మారితే కార్యాలయానికి విధిగా తెలపండి.

చందా కట్టించే వారికి సూచనలు :

- ◆ చందాలు పహాలు చేసి పంపేవారు తమ పూర్తిపేరు, సెల్ నెం. రాయాలి.
- ◆ రసీదుపై చందాదారుని పూర్తి చిరునామా, పిన్కోడ్, సెల్ నెం., ఈమెయిల్ ఉండాలి. వివరాలు jagritiweeklysub@gmail.comకు మెయిల్ చేయాలి.
- ◆ ఆన్లైన్/చెక్ ద్వారా కూడా చెల్లించవచ్చు. డబ్బు పంపాక 040-27561453/ 9959997013 నంబర్లకు తెలియజేయాలి.
- ◆ మరిన్ని వివరాలకు చందాపుస్తకంలో మొదటి రసీదు వెనుక చూడగలరు.

చందా పంపవలసిన చిరునామా :

- ◆ 3-4-228/4/1, కాచిగూడ, హైదరాబాద్-500 027.

జాగృతి బ్యాంకు ఖాతా వివరాలు :

- ◆ A/c Name & No. Jagriti Prakashan Trust, 920010061405325, Axis Bank, Kothapet Branch. IFSC : UTIB0002157, PAN : AAATJ3829L
- ◆ చెక్కు డిడిపై Jagriti Prakashan Trust అని ఆంగ్లంలో రాయాలి.

**మార్కెటింగ్, సర్క్యులేషన్, వ్యాపార ప్రకటనల వివరాల కోసం
(ఉ॥ 11 నుండి సా॥ 6 గంటల మధ్య)**

బి. నాగరాజు సర్క్యులేషన్ మేనేజర్ 040-27561453/9959997013

కాలం మారుతూ ఉంటే, కొత్త వృత్తులు పుట్టుకొస్తూ ఉంటాయి. కొత్త వృత్తులు కాబట్టి కొత్తకొత్తగా కనిపిస్తాయి. కానీ ఆ పాత వృత్తుల మాదిరిగా ఈ కొత్త వృత్తి కదుపు నింపడమనే చిన్నాచితకా అవసరానికి సంబంధించింది కాదు. ఇదంతా వేల కోట్ల రూపాయల వ్యవహారం. ఫిబ్రవరి 8వ తేదీన రాజ్యసభలో ప్రధాని సరోద్ర మోదీ ఇలాంటి వృత్తి గురించి యావత్ భారతజాతి దృష్టికి తీసుకొచ్చారు. ఆ వృత్తి-ఆందోళన్ జీవి. ఎవరూ తొట్రుపడకుండా ఉండేందుకూ, ఎలాంటి గజిబిజికి తావు లేకుండా చేసేందుకూ మోదీ ఆ మాట లోతుపాతులు సవివరంగా అవిష్కరించారు. బుద్ధిజీవులు తెలుసు. శ్రమజీవులు ఇంకా బాగా తెలుసు. అలాగే కొత్తగా ఆందోళనా జీవులనే వృత్తికారుల తేగ ఒకటి బలిసింది. బహుశా ఇది భారతదేశానికి ప్రత్యేకం.

రాష్ట్రపతి ప్రసంగానికి ధన్యవాదాలు తెలియచేసే తీర్మానానికి సమాధానం ఇస్తూ మోదీ ఈ పదాన్ని పరిచయం చేశారు. సాగు చట్టాలకు వ్యతిరేకంగా రైతుల పేరుతో కొందరు చేస్తున్న అలజడి గురించి ప్రస్తావిస్తూ ఆయన ఈ వృత్తి గురించి వివరించారు. 'దేశంలో ఆందోళన్ జీవి అనే కొత్త జాతి పుట్టుకొచ్చింది. నిష్పాతులైన నిరసనకారులు ప్రతీ ఆందోళనలో కనిపిస్తున్నారు. వారంతా ఆందోళనల నుంచి లాభం పొందాలనుకునే పరాన్నజీవులు. దేశంలో ఎప్పుడూ ఏదో ఒక అలజడి లేకపోతే వారు బతకలేరు' అని చక్కగా నిర్వచించారు. నిజానికి మోదీ ఈ మాట పెద్దల సభలో చెప్పారు గాని, ప్రభుత్వ పథకాలని ముఖ్యమంత్రులూ, మంత్రులూ లాంఛనంగా ప్రారంభించిన చందమే అది. ఈ కిరాయి ఆందోళనకారుల ఆచూకీ భారతజాతి ఏనాడో గ్రహించింది.

జమ్ముకశ్మీర్లో 370 అధికరణం రద్దు గురించి ఆందోళన జరిగినా, పౌరసత్వ సవరణ చట్టానికి వ్యతిరేకంగా షాహిన్ బాగ్ లో నెలల తరబడి గుడారాలలో తిష్ట వేసినా, జేఎన్ యూలో, అలీగడ్ ముస్లిం యూనివర్సిటీలో భారత వ్యతిరేక రగడ జరిగినా, అయోధ్య రామ మందిరం మీద సుప్రీం తీర్పునకు వ్యతిరేకంగా మాట్లాడాలన్నా ఈ ఆందోళన జీవులే రంజన్ గా

శాలివాహన 1941 శ్రీ శార్వరి మాఘ శుద్ధ దశమి

6లో

ముఖపత్ర కథనం

జల విద్యుదాఘాతం

లోపలి పేజీలలో...

కథ

మెట్లు

- జొన్నవిత్తుల శ్రీరామచంద్రమూర్తి

20లో

24లో

అర్థికం

నిరర్థక ఆస్తులే గండాలు

- ఎస్. గురుమూర్తి

జాగృతి

సంపాదక్రియం

హాజరయిపోతారు. ఇవేకాదు, దీపావళికి మాత్రమే కాలువ్యం పెరుగుతుందంటూ, చవితి నిమజ్జనాలతోనే జల సంపదంతా కలుషితమైపోతాయంటూ కోర్టులకెక్కే తెగ కూడా ఈ ఆందోళనజీవులలో ఉప తెగే. ఒక్కమాటలో చెప్పాలంటే దేశంలో ఆర్ఎస్ఎస్, బీజేపీ, జాతీయవాదశక్తులను, హిందూ జీవన విధానాన్ని బలహీనపరచడమే ప్రథమ కర్తవ్యంగా ఈ ఆందోళనజీవులు కఠోరదీక్షతో రోడ్లెక్కుతారు. ఈ చిల్లర పనులకి కొన్ని అంతర్జాతీయ సంస్థలు పడేసే డబ్బుతో, ఆ పడుపు కూడుతో గడుపుకుంటూ ఉంటారు. ఆందోళన వారి ఊపిరి అంటూ ఉంటారు గానీ, నిజానికి వృత్తి. దాని మీద సంపాదన దండిగా ఉంటుంది కాబట్టి ఆందోళనల నిర్వహణ మంచి వృత్తి నైపుణ్యంతో, సృజనాత్మకంగా

ఆందోళనాజీవులు

సాగిస్తారు. దానికి ధోకా లేదు. ఇందుకు అంతర్జాతీయ స్థాయి కిటుకులు మాత్రమే ఉపయోగిస్తారు. దీనికే ప్రధాని ఎఫ్డీబి- ఫారెన్ డిప్రెక్టివ్ ఐడియాలజీ అని నామకరణం చేశారు. సుప్రీంకోర్టు తీర్పులు, రాష్ట్రపతి ఆదేశాలు, ఈ దేశ ప్రజలు ఎన్నుకున్న పార్లమెంట్ నిర్ణయాలు- వీటిలో వేటిని వ్యతిరేకించాలన్న జాతీయ పతాకం భుజాన వేసుకునే వస్తారు. గాంధీ, అంబేద్కర్, భగత్ సింగ్, పూలే వంటి వారి చిత్రపటాలతో, రాజ్యాంగ ప్రతులను చేత ధరించి మరి 'శాంతియుత' విధ్వంసం చేస్తారు. రాజ్యాంగం మీద గౌరవం అని పైకి అంటారు. లోపల అస్సాంను భారత్ నుంచి ఎలా విడగొట్టవచ్చో మెలకువలు నేర్పుతూ ఉంటారు. త్రివర్ణ పతాకమంటే గౌరవం అంటారు, గణతంత్ర దినోత్సవాన ఎర్రకోట మీద నేరగాళ్లూ, తుంటరుల చేత మత పతాకాలను ఎగరవేయిస్తారు.

ఇందుకు టూల్కిట్లతో ప్రచారం చేస్తారు.

ఈ కళకి కమ్యూనిస్టులు పెట్టింది పేరు. అధికారం పోయాక తీరికగా కాంగ్రెస్ నేడు వాళ్ల నుంచి ఆ కళను అభ్యసిస్తోంది. పార్టీలూ, అశయాలూ వేరుగా ఉన్నట్టు పైకి కనిపించినా, ఆందోళనే జీవితంగా ఉన్న ఆ జీవుల ఐకమత్యం అసాధారణం. ఆ జీవులలో ఏ ఒక్కరి మీద ఈగ వాలినా ఈ మూక కోరస్గా నిరసన గీతాలు అందుకుంటుంది. తాను విమర్శిస్తున్నది కర్షక ఛద్మ వేషధారులనే అని ప్రధాని అంత స్పష్టంగా చెప్పినా కూడా రాహుల్ గాంధీ అనే కాంగ్రెస్ ఘన మందమతి 'రైతులను ప్రధాని అపమానిస్తున్నారు' అంటూ గొంతు చించుకున్నారు. 'ఔను, నేను ఆందోళనజీవినే. అందుకు గర్వపడుతున్నాను' అని అదే శతాధిక వృద్ధ వేదిక ప్రముఖుడు పి.చిదంబరం వెంటనే స్పందించారు. ఆయన సత్యం చెప్పినందుకు అభినందించాలి. కోర్టు ఆదేశాల మేరకు అరెస్టు చేయడానికి ఇంటికి వచ్చిన భద్రతాదళాలను తప్పించుకోవడానికి లోపల దాక్కుని, తలుపులన్నీ మూయించిన ఈ సుప్రీంకోర్టు న్యాయవాది నోటి వెంట ఇంతటి న్యాయబద్ధమైన మాట వచ్చిందంటే, ఆ గర్వం కారణంగానే. ఈ దేశంలోని ప్రతి రాజ్యాంగ వ్యవస్థను కించపరచడమే, దిగజార్చడమే పనిగా పెట్టుకున్న వారే ఆందోళనాజీవులను సమర్థిస్తారనడానికి చిదంబరం వ్యాఖ్య నిదర్శనం.

చైనాకు దీటుగా ఎదుగుతూ, స్వశక్తి మీద నిలబడాలనుకుంటున్న భారత్ అంటే, గొప్ప ధర్మంగా నిలిచిన హిందూ జీవన విధానమంటే సహించని క్రైస్తవ, ముస్లిం ఉగ్రవాద సంస్థల చేతిలో కీలుబొమ్మలే ఈ ఆందోళనాజీవులు. అర్బన్ నక్సల్స్కు వీళ్లు 'రక్త'సంబంధీకులే కూడా. అవార్డు వాపసీ ఘనకీర్తులు కూడా వీరే. వీళ్లు ఏదో ఒకటి మాట్లాడతారు. ఒక వర్గం మీడియా అచ్చేసి వదులుతుంది. ప్రజాస్వామ్యానికి, భారతీయతకూ వ్యతిరేకంగా సాగుతున్న ఈ వికృత విన్యాసాలు ఇంకా సాగకూడదంటే ప్రజలే తిరగబడాలి. మోదీ పిలుపుతో ఆయన పార్టీ వారు మూడు వందల మందిని గెలిపించిన భారతీయులలో ఇలాంటి స్పృహ కూడా ఇప్పుడు అవసరం.

22 ఫిబ్రవరి 2021, సోమవారం

అసతో మా సగ్లమయ తమసో మా జ్యోతిర్గమయ మృత్యోర్మా అమృతంగమయ - బృహదారణ్యకోపనిషత్

ఆరాధన
గుడిలో విగ్రహం..
గుండె గుడిలో అదే దైవం

28లో

కథ
భూమి మాట్లాడితే, అంతే!

- రవీంద్ర రావెళ్ల (చైతన్యశ్రీ)

32లో

36లో

కొత్తాదేవత
రాజన్న రాజ్యం కోసమేనా..

ముఖాముఖీ
'సేవా కార్యక్రమాలను విస్తృతం
చేయడమే సేవాభారతి లక్ష్యం'

40లో

ముసుగు తొలగింది (తెలంగాణ)	-	14
పాస్టర్ల మాయాజాలంలో పంచాయతీ వేలం (ఆంధ్రప్రదేశ్)-	జై భీమ్.. పందేమాతరం (అభిప్రాయం)	16
జై భీమ్.. పందేమాతరం (అభిప్రాయం)	-	30
ఉద్యమాలు సరే, వాస్తవాల మాటేమిటి? (వేదిక)	-	34
అభ్యుదయ ప్రవక్త అబ్బూరి (సాహిత్యం)	-	38

ఆటలు ఉద్యోగానికి బాటలు.. (క్రీడ)	-	43
బాలజాగృతి	-	46
వారఫలాలు	-	48
పదరసం	-	49
అదో మా.. దిరి ప్రేమ కథ 'ఉప్పెన' (సినిమా)	-	50

జల విద్యుదా

రుషిగంగా జలవిద్యుత్ ప్రాజెక్ట్ : నిన్న

లోకాలను ముంచెత్తే మహా వరదలకు వెనుక ఉన్న కారణాలు చాలా చిన్నవే అంటారు పెద్దలు. దేవభూమిగా ప్రఖ్యాతి గాంచిన ఉత్తరాఖండ్‌లో ఫిబ్రవరి ఏడో తేదీన సంభవించిన పెను విపత్తును చూస్తే ఇదే అనిపిస్తుంది. హిమాలయ సానువుల పాదాల దగ్గర సొరంగాలు తవ్వుతున్నారు. వీటి కోసం కొండలలో విస్ఫోటనాలు చేస్తున్నారు. క్వారీలు తవ్వుతున్నారు. రోడ్ల నిర్మాణం పేరుతో చెట్లు కొడుతున్నారు. ఈ అనంత ప్రకృతిని దృష్టిలో పెట్టుకుని చూస్తే ఒక మూల జరుగుతున్న ఈ పనులు చాలా చిన్నవి. అవి జరుగుతున్న రాష్ట్రంలోని ప్రజలందరికీ కూడా ఆ విధ్వంసం గురించి తెలియకపోవచ్చు. కానీ ప్రకృతి కన్నెర్ర చేస్తే మాత్రం ప్రపంచ వార్త అయిపోతుంది. దేవభూమిలో సంభవించిన తాజా జల విలయంతో రెండు జలవిద్యుత్ ప్రాజెక్టులు ధ్వంసమయ్యాయి. వందలమంది కొట్టుకుపోయారు.

ఉత్తరాఖండ్ జల వెల్లువ తరువాత ప్రశ్నలు కూడా దానితో పోటీ పడ్డాయి. ఆర్థిక ప్రగతి పేరుతో మనం పర్యావరణ సమతౌల్యాన్ని వట్టింపుకోవడం లేదా? పర్యావరణాన్ని పాడుచేసుకుని మనం బావుకునేదేమిటి? స్థానికుల మనోభావాలే కాదు, ప్రకృతి గురించీ, నదుల గురించీ, హిమాలయాల గురించీ మనదైన పరంపర చెబుతున్న ధార్మిక పాఠాలను మనం నిజంగా గౌరవిస్తున్నామా? హిమాలయాలలో మంచు కరిగిపోయేటంతగా భూతాపాలు పెరిగిపోతున్నాయన్న శాస్త్రవేత్తల మాటలు చెవికి ఎక్కడం లేదా? ఇలాంటివే ఇంకా ఎన్నో ప్రశ్నలు.

పర్యావరణ సమతౌల్యం దెబ్బతింటే దాని ప్రభావం ఎంత తీవ్రంగా ఉంటుందో, ప్రకృతి ఎంత క్రూరంగా పరిహసిస్తుందో చెప్పడానికి ఫిబ్రవరి ఏడో తేదీన చమోలీ జిల్లాలో జరిగిన జలవిలయం నిలువెత్తు నిదర్శనం. ప్రకృతే కన్నెర్ర చేస్తే దాని ముందు మనిషి ఎంత అల్పజీవిగా మిగిలిపోతాడో

కూడా ఆ మహోత్పాతం చెంప చెళ్లుమనిపించేలా చెప్పింది. ఆ ఉత్పాతం మిగిల్చిన బురదలో మనిషి అక్షరాలా దిక్కుతోచక కొట్టుకుంటున్నాడు. దాదాపు 170 మంది గల్లంతయ్యారు. ఫిబ్రవరి 15 నాటికి 51 మంది విగతజీవులయ్యారు. ఇప్పటికీ సహాయక చర్యలు కొలిక్కి రాలేదు. ఏకంగా ఓ జల విద్యుత్ కేంద్రం కొట్టుకుపోగా, మరొకటి తీవ్రంగా దెబ్బతిన్నది.

కొంప ముంచిన హిమానీనదం

చమోలీ జిల్లా జోషీమర్ సమీపంలో లక్షల టన్నుల బరువైన నందాదేవి హిమానీనదంలో ఒక భాగం పడడంతోనే ఆకస్మికంగా భారీ వరదలు వచ్చాయి. అలకనంద, థోలీగంగ, రుషిగంగ నదుల మధ్య ప్రాంతంలో చోటుచేసుకున్న ఈ ఘటన జలవిలయాన్ని సృష్టించింది. రుషిగంగ నది థోలీ గంగలో కలుస్తుంది. తరవాత ఈ రెండూ అలకనందలో కలుస్తాయి. ఇవన్నీ గంగా నదికి ఉపనదులే. నది ఒడ్డున తపోవన్ - రేణి వద్ద ఎన్టీపీసీ

(నేషనల్ థర్మల్ పవర్ కార్పొరేషన్) ఆధ్వర్యంలోని 480 మెగావాట్ల జలవిద్యుత్ కేంద్రం ఉంది. దీనిలోకి నీరు చేరడంతో ఇక్కడ పనిచేస్తున్న దాదాపు 170 మంది కార్మికులు గల్లంతయ్యారు. విద్యుత్ కేంద్రానికి సంబంధించిన సొరంగం పనులు చేస్తుండగా ఒక్కసారిగా నీరు ప్రవేశించడంతో కార్మికులు కకావికలమయ్యారు. థోలీగంగ వరదలతో సమీపంలోని రుషిగంగలోనూ వరదనీటి ప్రవాహం పెరిగింది. దీంతో సమీపంలోని 12.5 మెగావాట్ల సామర్థ్యం గల చిన్నతరహా జలవిద్యుత్ కేంద్రం నామారూపాలు లేకుండా పోయింది. ఇక్కడే రుషిగంగ, థోలీగంగ కలుస్తాయి. ఇక్కడి కీలకమైన వంతెన సైతం పూర్తిగా దెబ్బతిన్నది. చైనా సరిహద్దులోని పోస్టులకు ఐటీబీపీ (ఇండో టిబెటన్ బోర్డర్ పోలీసు) బలగాలు వెళ్లేందుకు ఈ వంతెన ఉపయోగపడుతుంది. 2013 వరదల తరవాత చోటుచేసుకున్న అతి పెద్ద విలయమిదే. వానా కాలంలో కొండ చరియలు విరిగిపడటం సహజమే.

ఘాతం

అయితే శీతాకాలంలో, అది కూడా ఈ కాలం ముగింపులో ఇలా మంచుచరియలు విరిగి పడటం వంటి ఉత్పతాలు అసాధారణం. భూతాపం కారణంగా హిమాలయ హిమానీనదాలు నానాటికీ కొడిగడుతున్నాయని 2019లో ఓ అధ్యయనం పేర్కొంది. ఇక్కడ ఇంకొక మహానుభావుడు చెప్పిన సంగతి గుర్తు చేసుకుందాం. ఇంకొక దఫా వరదలు సృష్టించకుండా భగవంతుడిని నిరోధించేది ఏమైనా ఉన్నదీ అంటే, మొదటి దఫా వరదలు నిష్ప్రయోజనం కాలేదన్న భావనే నట. అంటే ఒక వరద ఉత్పాతం నుంచి మనిషి గుణపాఠం నేర్చుకుని తీరాలి. లేదంటే కోలుకోవడం సాధ్యంకాని దెబ్బ సిద్ధంగా ఉంటుంది. దేవభూమి చూసిన 2013 నాటి పెను ముప్పునకూ, తాజా ఉత్పాతానికి మధ్య ఉన్న బంధం ఇదేనని నిష్కర్షగా చెప్పవచ్చు. తాజా ఉత్పాతంతో మొదట అలకనంద ఎగువన నిర్మించిన జల విద్యుత్ ప్రాజెక్ట్ ధ్వంసమైంది. దీనినే రుషిగంగ ప్రాజెక్ట్ (13.2 మెగావాట్లు) అంటారు. దీని శకలాలు తపోవన్ (520 మెగావాట్లు), పీపల్కోట (4x111 మెగా వాట్లు) ప్రాజెక్టుల మీద, ప్రైవేట్ భాగస్వామ్యంలోని విష్ణుగఢ్ ప్రాజెక్టు మీద పడినాయి.

విపత్తులు కొత్తకాదు

ఉత్తరప్రదేశ్‌ను విభజించి 2000 సంవత్సరంలో అటల్ బిహారీ వాజపేయి ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేసిన ఉత్తరాఖండ్ రాష్ట్రానికి దేవభూమిగా పేరుంది. నదులు, కొండలు, కోనలు, పర్వతాలు, పుణ్యక్షేత్రాలతో

విరాజిల్లే ఈ రాష్ట్రం అటు ఆధ్యాత్మికవేత్తలను, ఇటు పర్యావరణ ప్రేమికులను ఆకట్టుకుంటున్నది. పవిత్ర గంగ, ఇతర నదులు ఈ రాష్ట్రం మీదుగా ప్రవహిస్తుంటాయి. చార్ థామ్ గా పిలిచే కేదార్ నాథ్, బదరీ నాథ్, గంగోత్రి, యమునోత్రి ఇక్కడే ఉన్నాయి. ద్వారక జ్యోతిర్లింగాల్లో ఒకటి - కేదార్ నాథ్. చార్ థామ్ యాత్రకు ఏటా లక్షలాది భక్తులు వస్తుంటారు. పర్యావరణ ప్రేమికుల తాకిడి ఎక్కువే.

ఉత్తరాఖండ్ పై ప్రకృతి పగ పట్టడం కొత్తేమీ కాదు. గతంలోనూ అనేకమార్లు రాష్ట్రం విపత్తుకు గురైంది. ఆకస్మిక వరదలు, కొండ చరియలు విరిగిపడటం, భూకంపాలు రాష్ట్రానికి సర్వసాధారణ మయ్యాయి. ఉమ్మడి ఉత్తరప్రదేశ్ లో ఈ ప్రాంతం నిర్లక్ష్యానికి గురైంది. రెండు దశాబ్దాల క్రితం కొత్త రాష్ట్రంగా అవిభవించినప్పటికీ పెద్దగా పూర్వగతి లేదు. ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో పిత్ రోగ్ జిల్లాలో 1998లో కొండ చరియలు విరిగిపడి 255 మంది ప్రాణాలు కోల్పోయారు. ఎంతోమంది క్షతగాత్రులయ్యారు. 1991లో ఉత్తరకాశీ ప్రాంతం భూకంపానికి వణికి పోయింది. 768 మంది ప్రాణాలు కోల్పోయారు. వేలమంది నిరాశ్రయులయ్యారు. 1999లో చమోలీ జిల్లాలో 6.8 తీవ్రతతో భూకంపం సంభవించింది. ఈ ఘటనలో వంద మందికి పైగా మరణించారు. పక్కనే ఉన్న రుద్రప్రయాగ్ జిల్లా పైనా దీని ప్రభావం పడింది. ఇవన్నీ 2000లో కొత్త రాష్ట్రం ఏర్పడక ముందు చోటు చేసుకున్న ఘటనలు.

కరుగుతున్న మంచు పెరుగుతున్న ముప్పు

ఇండియన్ స్పేస్ రిసెర్చ్ ఆర్గనైజేషన్ అధ్యయనం భీతి గొలిపే విధంగా ఉంది. ఈ అధ్యయనం 2000 కిలోమీటర్ల వరిధిలోని 650 హిమానీనదాల స్థితిగతుల గురించినది. ఇదంతా హిమాలయ ప్రాంతమే. చమోలీ జిల్లా కూడా ఇందులోనే ఉంది. ఈ శతాబ్ది తొలి రెండు దశాబ్దాలలో మంచు

కరగడం గతంలో కంటే రెట్టింపయింది. ఇదంతా హిమపత్నర్వతాల పాదాల దగ్గర పెట్టిన మంట కారణంగానే. ఉత్తరాఖండ్ లో ఈ శీతాకాలంలో హిమపాతం తగ్గింది. ఫలితంగా హిమానీనద చరియలు విరిగిపడి ఉండవచ్చని విశ్లేషకులు అంచనా వేస్తున్నారు. శీతాకాలంలో ఇలా జరగడం అసహజ పరిణామమని వారు చెబుతున్నారు. శీతాకాలంలో వర్షం, హిమపాతం వల్ల హిమానీనదాలు పరిపుష్ట మవుతాయి. ఈ ఏడాది వర్షత ప్రాంతాల్లో హిమపాతం తక్కువగా ఉంది. దాని ఫలితమే ఈ ఉత్పాతమని చెబుతున్నారు. 1975-2000 సంవత్సరాల మధ్య కరిగిన మంచు కంటే ఆ తరవాత కరుగుతున్న పరిణామం బాగా ఎక్కువగా ఉంది. భూగోళం వేడెక్కుతుండటంతో హిమాలయ ప్రాంతంలో మంచు కొండలు ఏటా 0.25 మీటర్ల మేర మంచును కోల్పోతున్నాయి. 2000 సంవత్సరం నుంచి ఇది పెరుగుతుండటం మరింత అందోళన కలిగిస్తోంది. గత నాలుగేళ్లలో మంచు చరియలు తమ మొత్తం పరిమాణంలో నాలుగో వంతును కోల్పోయి ఉంటాయని అంచనా.

1975- 2000 సంవత్సరాల మధ్యలో కంటే 2000-2016 సంవత్సరాల మధ్య నగటు ఉష్ణోగ్రతలు ఒక డిగ్రీ సెల్సియస్ మేరకు పెరిగాయి. హిమానీనదాలు, మంచు ఫలకాలు ఓ రకంగా నీటిని నిల్వ చేసే ట్యాంకుల్లాంటివని చెప్పవచ్చు. ఇవి కరుగుతూ నదుల్లోకి నీటిని వదులుతుంటాయి. వాతావరణ మార్పులతో ఈ కరుగుదల వేగంగా ఉండటం వల్ల నదులు, సరసుల్లో నీరు ఎక్కువగా వచ్చి చేరుతుంది. హిందుకుష్, హిమాలయ ప్రాంతంలోని హిమానీనదాలు కోట్ల మంది తాగు, సాగునీరు, విద్యుత్ అవసరాలను తీరుస్తున్నాయి. హిమానీనదాలు కరగడం వల్ల వీటికి ప్రమాదం కలుగుతుంది. నీటి లభ్యతా తగ్గిపోతుంది. ఈ కొరత

ఉమ్మడి వరంగల్, ఖమ్మం, నల్గొండ శాసన మండలి (MLC) నియోజకవర్గ పట్టభద్రులకు విజ్ఞప్తి..

దయచేసి మీ అమూల్యమైన

మొదటి ప్రాధాన్యత ఓటు వేసి గెలిపించగలరని ప్రార్థన.

గుజ్జల ప్రేమేందర్ రెడ్డి B.Sc,M.A (philosophy), LLB.

తెలంగాణ రాష్ట్ర ప్రధాన కార్యదర్శి

వరంగల్, ఖమ్మం, నల్గొండ జిల్లాల పట్టభద్రుల బీజేపీ ఎమ్మెల్యే లభ్యర్థి

20 శాతానికి పైగా ఉండవచ్చని అంచనా. 2050 నాటికి ఇది రెట్టింపవుతుందని మరో అంచనా. ఘనీభవించిన మంచులో శీతాకాలం గతంలో మైనస్ 6 నుంచి మైనస్ 20 డిగ్రీల సెల్సియస్ ఉంటే, నేడది మైనస్ రెండు డిగ్రీలకు పడిపోవడానికి భూతాపమే కారణం. దీనికి మానవ తప్పిదాలు తోడవుతున్నాయి. ఈ పరిస్థితి గురించి నిపుణులు ఏనాడో విశ్లేషించారు. పాలకులకు విలువైన సూచనలిచ్చారు. వాటిని విస్మరించడం వల్లనే ఈ దుస్థితి దాపురించింది. నానాటికీ కరిగిపోతున్న మంచు ఫలకాలు, పెరుగుతున్న భూతాపం ఈ ఉత్పాతానికి ప్రధాన కారణాలు. కనువిందు చేసే ప్రకృతి కన్నెర్ర చేస్తే పరిణామాలు ఎంత తీవ్రంగా ఉంటాయో చెప్పడానికి ఉత్తరాఖండ్ విలయమే తార్కాణం.

మంచుచరియలు విరిగిపడి, వరద ముంచెత్తడానికి గల కారణాలపై ఆయా రంగాల నిపుణులు లోతుగా అధ్యయనం చేస్తున్నారు. భూతాపం, వాతావరణంలో చోటుచేసుకున్న 'వశ్చిమ అవాంతరాలు' (వెస్టర్న్ డిప్రెషన్స్) కారణమై ఉండవచ్చని కూడా వారు అభిప్రాయపడుతున్నారు. వాతావరణ మార్పు వల్ల మంచు కరిగి తాజా విపత్తునకు కారణం అయి ఉండవచ్చని చెబుతున్నారు. మంచు చరియలు విరిగి పడటంపై డీఆర్డీవో (డిఫెన్స్ రీసెర్చ్ అండ్ డెవలప్ మెంట్ ఆర్గనైజేషన్) లోని శాస్త్రవేత్తలు పరిశోధనలు ప్రారంభించారు. శీతాకాలంలోనూ హిమానీనదాలు కరగడానికి గల కారణాలు తెలియరాలేదు. 500-600 మీటర్ల ఎత్తు నుంచి ఒక హిమానీనద చరియలు విరిగిపడి ఉండవచ్చు. హిమపాతం కూడా ఇందుకు కారణమై ఉండవచ్చు. భూతాపం వల్ల ఈ ప్రాంతం వేడెక్కుతోంది. ఫలితంగా హిమపాతం, వర్షపాతం తీరుతెన్నుల్లోనూ మార్పు వస్తోంది.

రేడియో ధార్మిక పరికరమే కారణమా?

ఆకస్మిక వరదలకు కారణంపై సరికొత్త అంశం ఆలస్యంగా వెలుగులోకి వచ్చింది. 1965లో ఓ హిమానీనదంపై ఉంచిన రేడియో ధార్మిక పరికరం ఇందుకు కారణం అయి ఉండవచ్చని దిగ్గజ పర్వతారోహకుడు కెప్టెన్ ఎం.ఎస్. కోహ్లా చెబుతున్నారు. 1964లో చైనా జిన్ జియాంగ్ ప్రావిన్సులో అణుబాంబును ప్రయోగించింది. దీంతో ఉలిక్కిపడిన పశ్చిమ దేశాలు చైనా అణు పరీక్షలను పసిగట్టడానికి వీలుగా 1965లో అమెరికా గూఢచార సంస్థ (సీబిఎ- సెంట్రల్ ఇంటలిజెన్స్ ఆఫ్ అమెరికా), భారత ఇంటలిజెన్స్ బ్యూరో, స్పెషల్ ప్రాంటియర్ ఫోర్సుతో కూడిన బృందం నందాదేవి హిమానీ నదంపై ఒక రేడియో ధార్మిక పరికరాన్ని అమర్చింది. తరువాత రోజుల్లో దాని ఆచూకీ గల్లంతైంది. నాడు ఈ పరికరాన్ని ఉంచిన బృందంలో కోహ్లా కూడా

ఒకరు. తాజా ఘటనకు ఈ రేడియో ధార్మిక పరికరం కారణం అయి ఉండవచ్చని ఆయన చెబుతున్నారు. '25 అడుగుల ఎత్తులో ఉన్న నందాదేవి శిఖరానికి ఈ పరికరాన్ని తీసుకెళ్తుండగా వాతావరణం ప్రమాదకరంగా మారడంతో మేం ముందడుగు వేయలేకపోయాం. అదే సమయంలో పరికరాన్ని కిందకు తీసుకువచ్చే పరిస్థితి లేదు. దీంతో చివరకు ఒక గుంత తవ్వి ఆ పరికరాన్ని అక్కడ ఉంచాం. 1966లో మళ్లీ అక్కడకు వెళ్లి చూడగా ఆ పరికరంలోని అణుశక్తి జనరేటర్ సాధనం గల్లంతైంది. యాంటెన్నా ఇతర భాగాలు మాత్రమే ఉన్నాయి. చాలా వేడిగా ఉండే ఆ అణుశక్తి జనరేటర్ హిమానీనద మంచును కరిగించుకుంటూ కిందికి జారిపోయి ఉండవచ్చని, దాని ఫలితమే ప్రస్తుత ఉత్పాతమని కోహ్లా విశ్లేషిస్తున్నారు. వానాకాలంలో కొండ చరియలు విరిగి పడటం సహజం. ఈ ఏడాది వానలు తక్కువగా ఉండటంతో ఎండ వేడిమి ఎక్కువగా ఉంది. దీంతో అనూహ్యంగా మంచు కరిగింది. ఫలితంగా ఉన్నపశంగా రెండు వేల మీటర్ల ఎత్తు నుంచి మంచు చరియలు విరిగిపడ్డాయి. ఇంత ఎత్తు నుంచి పడటం అరుదైన విషయం.

ఎవరికీ పట్టని హెచ్చరికలు, తీర్పులు

ప్రకృతి మనిషి అవసరాలను తీర్చగలదు. కొన్ని ఆశలనూ తీర్చగలదు. కానీ మనిషి దురాశను మాత్రం తీర్చలేదు. ఈ విషయాన్ని జాతిపిత మహాత్మాగాంధీ ఏనాడో చెప్పారు. ఈ వాస్తవాన్ని విస్మరించడంతో అనేక దుష్ఫలితాలు ఎదురవుతున్నాయి. మనిషి

దురాశ కారణంగా రోజురోజుకూ పెద్ద సంఖ్యలో పచ్చనిచెట్లు నేలకూలుతున్నాయి. పర్యావరణం ప్రమాదకరంగా మారుతోంది. నీటి వనరులు నిర్వీర్యమవుతున్నాయి. జంతుజాలానికి ఆహార వనరులు కొరవడుతున్నాయి. దీంతో అవి జనావాసాల్లోకి చొరబడుతున్నాయి. ఇప్పుడు ఒక్క ఉత్తరాఖండ్లోనే కాక యావత్ ప్రపంచంలోనూ ఇలాంటి పరిస్థితి నెలకొంది. ఉదాహరణకు ఉత్తరాఖండ్లో కేవలం ఒక్క అలకనంద నదిపైనే దాదాపుగా 60 జలవిద్యుత్ కేంద్రాల నిర్మాణం వల్ల నదీలోయ ప్రాంతంలో జీవావరణ వ్యవస్థ దారుణంగా దెబ్బతిన్నదని పదేళ్ల క్రితమే 'కాగ్' (కంప్రొలర్ అండ్ ఆడిటర్ జనరల్) నివేదిక హెచ్చరించినా పట్టించుకునే నాథుడే కరువయ్యారు. ఫలితంగా 2013లో వరదలు విలయ తాండవం చేశాయి. ఈ నేపథ్యంలో సుప్రీంకోర్టు ఏర్పాటు చేసిన కమిటీ సముద్ర మట్టానికి రెండువేల మీటర్ల ఎత్తున జల విద్యుత్ ప్రాజెక్టు నిర్మాణం ప్రమాదకరమని హెచ్చరించింది. ఆ ప్రాతిపదికన ప్రతిపాదించిన 23 ప్రాజెక్టులను రద్దు చేయాలని సూచించింది. ప్రాజెక్టుల నిర్మాణంలో భాగంగా పెద్ద పెద్ద సొరంగాల తవ్వకం, వాటి ద్వారా వచ్చే మట్టిని నదుల్లో గుమ్మరించడం, ఏకంగా నదీ ప్రవాహాల గమనాన్ని మళ్లించడం, పచ్చని చెట్ల నరికివేత వల్ల ఎదురయ్యే దుష్ఫలితాలు తరువాత కాలంలో అనుభవ పూర్వకంగా తెలిసివచ్చాయి. ఇక పేలుడు పదార్థాలు వాడి కొండలను పిండి చేయడం, తొలిచేయడం

రుషిగంగా జలవిద్యుత్ ప్రాజెక్ట్ : నేడు

వల్ల కలిగే అనర్థాల గురించి తెలియనివి కావు. 2013 జూన్ నాటి వరదలే ఇందుకు తార్కాణం. ఈ వరదల్లో దాదాపు 5,700 మంది విగత జీవులయ్యారు. వరదల ధాటికి చార్ థామ్ యాత్రే మార్గంలో మూడు లక్షల యాత్రికులు చిక్కుకు పోయారు. వంతెనలు, రహదారులు ధ్వంసమయ్యాయి. పవిత్ర కేదార్ నాథ్ ఆలయాన్ని బండరాళ్లు, బురద కొంతవరకు దెబ్బతీశాయి. పర్యావరణ పరంగా సున్నితమైన హిమాలయ ప్రాంతాల్లో మానవ జోక్యం పెరగడం వాతావరణ మార్పులకు కారణం అవుతోంది. వాతావరణ మార్పులు, భూతాపం నానాటికీ ప్రమాద ఘంటికలు మోగిస్తున్నా పట్టించుకునే వారు కరువయ్యారు. పౌరీ, తెహ్రి, రుద్రప్రయాగ్, హరిద్వార్, డెహ్రాడూన్ తదితర జిల్లాలకు భవిష్యత్తులో ముప్పుందని నిపుణులు హెచ్చరిస్తున్నారు.

ఏమిటి పరిష్కారం?

రుషిగంగ ప్రాజెక్టు వద్దని ఏనాడో చెప్పానని బీజేపీ నాయకురాలు, సాధ్వి ఉమాభారతి ప్రమాదం జరిగిన వెంటనే వ్యాఖ్యానించడాన్ని ఎవరూ తప్పు పట్టనక్కరలేదు. పశ్చిమ దేశాల అభివృద్ధి నమూనా, మన దేశానికి సరిపడకపోవచ్చు. అసలు అభివృద్ధి, అందులో స్థానికులకు ఒనగూడే ప్రయోజనాల మీద స్పష్టమైన విధానం ఉండి తీరాలి. ఆర్థిక ప్రగతిని కాంక్షిస్తూనే పర్యావరణం, నదులు, ప్రకృతికి సంబంధించి మనవైన తాత్విక భావనలు ఏం చెబుతున్నాయో ఆలకించి తీరాలి. ప్రకృతిని

దోచుకోవడమే లక్ష్యంగా ప్రగతి పథం ఉండకూడదు. ప్రకృతిని ధ్వంసం చేసి సాధించే పురోగతి కూడా దేశానికి అనవసరం. ప్రణాళికా బద్ధంగా కొన్ని దీర్ఘకాలిక చర్యలు చేపట్టడం ద్వారా ఈ పరిస్థితిని అధిగమించవచ్చు. ముఖ్యంగా గ్రీన్ హౌస్ ఉద్ఘాటాలను తగ్గించాలి. సంప్రదాయ జల, ధర్మల్ విద్యుత్ బదులు పవన, సౌర వంటి పునరుత్పాదక ఇంధన వనరులపై ఆధారపడటం అవసరం. అడవుల సరికివేతను అడ్డుకోవాలి. దేశవ్యాప్తంగా అటవీ విస్తీర్ణాన్ని బాగా విస్తరించాలి. మొక్కల పెంపకాన్ని ఒక ఉద్యమంలా చేపట్టాలి. 2005 నాటి స్థాయిలో పోలిస్తే గ్రీన్ హౌస్ వాయు ఉద్ఘాటాలను 35 శాతం తగ్గించుకునేలా కనరత్న చేయాలి. హిమాలయ ప్రాంతాల్లో సంప్రదాయ కలప, రాతి నిర్మాణాలను తగ్గించాలి. దీనికి బదులు పర్యావరణానికి హాని కలిగించని ఇతర పద్ధతులను అన్వేషించాలి. 2004 సునామీ తరువాత ముందస్తు సునామీ హెచ్చరిక వ్యవస్థ ఏర్పాటైంది. అదేవిధంగా హిమాలయాల ప్రాంతంలో సంభవించే విపత్తులను పసిగట్టేందుకు ముందస్తు హెచ్చరిక వ్యవస్థలను ఏర్పాటు చేయాల్సిన అవసరం ఎంతైనా ఉంది. శిలాజ ఇంధనాలు, వంట చెరకు వాడకం ద్వారా ఆసియా దేశాలు భారీగా పొగ, మసి వదిలి పెడుతున్నాయి. దీనిని నివారించాలి.

ఇక విపత్తు వేళ పోలీసులు, సైనిక బలగాల సేవలు ప్రశంసనీయం. స్థానిక పోలీసులతోపాటు, దగ్గర్లో సరిహద్దుల వద్ద గల ఐటీబీపీ పోలీసుల

సేవల గురించి ఎంత చెప్పినా తక్కువే. జవాన్లు తమను కాపాడటం ద్వారా తమకు మరో జన్మనిచ్చారని బాధితులు పేర్కొనడం ఇందుకు నిదర్శనం. పెద్ద శబ్దం, కేకలు వినపడటంతో సమీపంలోని జోషీమల్ వద్ద గల ఐటీబీపీ జవాన్లు ఒక్కసారిగా అప్రమత్తమయ్యారు. తాళ్లు, కర్రలు, కొండలు ఎక్కి దిగేందుకు ఉపయోగించే పరికరాలతో వారు వెనువెంటనే ప్రమాద స్థలానికి చేరుకున్నారు. బురదలో కూరుకుపోయిన జనాన్ని కాపాడేందుకు వారు చేసిన ప్రయత్నాలు కొంతవరకు విజయ వంతమయ్యాయి. దీంతో కొంతమందిని కాపాడగలిగారు. ఈ సందర్భంగా జవాన్లు తమకు కొత్త జీవితాన్ని అందించారంటూ బాధితులు వారికి కృతజ్ఞతలు తెలిపారు. ఐటీబీపీ పోలీసులతో పాటు ఎన్ డిఆర్ఎఫ్ (నేషనల్ డిజాస్టర్ రిలీఫ్ ఫోర్స్) సిబ్బంది, సైనికులు సమన్వయంతో వ్యవహరించడం వల్ల ఎంతోమంది ప్రాణాలను కాపాడారు. వరదలు వచ్చినప్పటి నుంచి 45 ఏళ్ల ఐటీబీపీ డీజేజీ అపర్ణా కుమార్ తపోవనోనే మకాం వేసి పనులను పర్వవేక్షించారు. ఆమె స్వస్థలం కర్ణాటక. 2002 యామీ కేడర్ ఐపీఎస్ అధికారి. డిప్యూటీఎస్ పై 2018లో ఐటీబీపీ డీజేజీగా వచ్చారు. 2019లో అంటార్కిటికా ఖండానికి వెళ్లి దక్షిణ ధృవాన్ని అధిరోహించారు. మంచు పర్వతాల్లో యుద్ధాలపై ప్రత్యేక శిక్షణ పొందారు. ఏడు ఖండాల్లోని పర్యాటాలను అధిరోహించినందుకు ఆమె రాష్ట్రపతి రామనాథ్ కొవింద్ నుంచి అవార్డును పొందారు. ఉత్తరాఖండ్ ఘటనల నుంచి కేవలం ఆ రాష్ట్రమే కాక యావత్ దేశం పాఠాలను నేర్చుకోవలసిన అవసరం ఉంది. ముఖ్యంగా కొండ, పర్వత ప్రాంతాలు గల రాష్ట్రాలు ప్రత్యేక చర్యలు చేపట్టాల్సిన అవసరం ఉంది. ముఖ్యంగా జమ్మూకశ్మీర్, హిమాచల్ ప్రదేశ్, ఉత్తరాఖండ్, కొన్ని ఈశాన్య రాష్ట్రాలు తమ అనుభవాలతో కార్యాచరణ రూపొందించుకోవాలి. నష్ట పరిహారాలు, బాధితులకు సహాయం వంటి తాత్కాలిక చర్యలతో సరిపెట్టకుండా మున్ముందు ఇలాంటి ఘటనలు చోటుచేసుకోకుండా తీసుకోవలసిన చర్యలపై ప్రభుత్వాలు దృష్టి సారించాలి. ఇది ఏ ఒక్క రాష్ట్రప్రభుత్వ పని కాదు. కేంద్ర రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు, ఆయా రంగాల నిపుణులు, స్వచ్ఛంద సంస్థలు కలసికట్టుగా, సమన్వయంతో ముందుకు సాగాలి. నిపుణుల సలహాలు, సూచనలను తు.చ. తప్పకుండా పాటించాలి. ప్రణాళికల అమలుకు తగినన్ని నిధులు కేటాయించాలి. అప్పుడే పర్యావరణాన్ని కాపాడుకోగలం. విపత్తుల నుంచి ఉపశమనం పొందగలం. అమాయక ప్రజల మరణాలను ఆపగలం. పుడమి ప్రశాంతంగా ఉంటే ప్రజల జీవితాలూ ప్రశాంతంగా సాగగలవు. ఈ వాస్తవాన్ని ప్రతి ఒక్కరూ గ్రహించాలి.

వ్యాసకర్త : సీనియర్ జర్నలిస్ట్

ఆమెది 'ముత్యాల మనసు'. ఆ 'రాజహంస'కు 'స్వర్ణకమలాలు'తో సాహచర్యం తెలుసు. అంతరంగ తరంగం 'కల్యాణ కల్పవల్లి' గా మారిన వేళ 'దరిజేరిన ప్రాణులు'తో మమేకం కావడం ఇంకెంతసేపు? అందుకే 'తులసీదళాలు' కోరి, తానే సరస్వతిగా మారి, సారస్వత రంగంలో 'అనుపమ' రీతిన పేరూ ప్రఖ్యాతీ సొంతం చేసుకున్నారు. తన పూర్తి పేరు ఇల్లిందల సరస్వతీదేవి. పుట్టిన ఊరు పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా నర్సాపురం. నచ్చి, మెచ్చి, ప్రవేశించి, సమున్నత తీరున సుస్థిర స్థానం సాధించింది రచనా రంగమైతే- అందుకు సామాజిక సేవనూ ఇంపుగా జోడించడం క్రియాశీలతకు సినలైన తార్కాణం. కథ రాసినా, నవల సృజించినా, చరిత్రను విశ్లేషించినా, వ్యాసాలు కొనసాగించినా, శ్రవ్య నాటికలు రూపొందించినా; ఆ అన్నింటికన్నా మిన్నగా బాలసాహిత్య రంగాన్ని అక్షర శక్తితో పరిపోషించినా ఆమెకే చెల్లు. ఎన్ని తరహాల రచనలను వెలువరించినా, తొలి నుంచి చివరి వరకు చూపు మాత్రం మహిళా ఉన్నతి వైపే! స్త్రీ అత్తాభిమానానికి పెద్ద పీట వేయడమే సామాజిక సుస్థితికి దారితీస్తుందన్నది ఇల్లిందలవారి మాట- బాట.

సాహితీ సరోవర రాజహంస

ఎనభై ఏళ్ల జీవన ప్రస్థానంలో... దశాబ్దాల తరబడి రచనా వ్యాసంగంతోనే వేగవంత ప్రయాణం చేశారామె. ఎక్కడా ఎప్పుడూ అలసింది లేదు, విరామం తీసుకోవడమూ కనిపించదు. కేవలం ఏ కథారచనకో పరిమితమైన ప్రతిభా సంపత్తి కానే కాదని, అదే సత్తువ ఇతర ప్రక్రియలకూ బహుధా వర్తించిందని ఇట్టే అర్థమవుతుంది మనకు. అంతటి కలం పటిమ తనదైనందుకే, కేంద్ర సాహిత్య అకాడమీ పురస్కారం పనిగట్టుకుని సరస్వతీదేవినే వరించింది. ఆ రీత్యా చూసినప్పుడు, తెలుగు మేటి రచయిత్రిగా ముందు చెప్పాల్సింది ఆమెనే. ఏ సమాజ సౌధానికైనా స్త్రీ పురుషులే ఆధార స్తంభాలు. ఆ కారణంగానే కుటుంబ భవంతీ నాలుగు కాలాలు నిలుస్తుంది. అంతే తప్ప- ఎవరి గొప్ప ఎంతెంత అనే మెప్పుల లెక్కలతో మరేదీ ఒరిగిపడదు. చదువు, ఉద్యోగం, వివాహం, గృహ, సాంఘిక జీవితాలు వనిత పాత్రతోనే సార్థకమవుతాయి, సమర్థంగా మారతాయి. రచనావేత్తగా ఇల్లిందల చెప్పిందే అదే. తనే రచించిన 250కి పైగా కథలు; దరిదాపు ఎనిమిది నవలలు, ఆరు వ్యాస సంకలనాలు, అంతే సంఖ్యలోని జీవితచరిత్ర పుస్తకాల్లో అధికభాగం ఆడవారి హృదయగతాన్ని ప్రతిభావంతంగా ఆవిష్కరించినవే!

జంధ్యాల శరత్ బాబు

సీనియర్ జర్నలిస్ట్

పత్రికల్లో వనితాలోకం వంటి శీర్షికల నిర్వహణ- అంతటికీ ప్రబల ఉదాహరణ.

సామాజిక నాయక

ఇల్లిందల రచనా నాయకలు ఆదర్శవంతులు. నిజాయితీకి ప్రతినిధులు. నిదర్శనంగా ఒక కథా ఇతివృత్తం ఇది... వైద్యురాలిగా సేవలు అందించడానికి ఎంతగానో తపనపడుతుంది శాంతి. తనకు తానుగా వైద్యం చేయాలని ఓ పల్లెకు వెళ్లిన ఆ డాక్టర్ గారికి సైంధవుల్లా అడ్డుపడతారు ఊరి 'పెద్దలు' కొందరు. మొదట రేకుల పెద్దనే వైద్యశాలగా భావించాల్సిన అగత్యం ఆమెకు ఏర్పడుతుంది. అటు తర్వాత తానే ఇంటింటికీ వెళ్లే ప్రయత్నం చేస్తుంది. ఊహితీత అనుభవాలు చాలా ఎదురవుతాయి. ఊళ్లోని పిల్లల కోసం బడి ఏర్పాటు కావాలన్న ప్రయత్నానికి గండికొడతారు దుర్మార్గులు. అంతే. పాఠశాల కనుమరుగవుతుంది. ఆస్పత్రిలో ఉండాల్సిన మందులకు ఉన్నతశంకా కాళ్ళొచ్చేస్తాయి. అదీ చాలదన్నట్లు, డాక్టర్ గా విఫలమైందని నిందిస్తూ, ప్రబుద్ధులు ఏకంగా జైలుకు పంపించేస్తారు. ఎవరైనా మంచి పని చేయాలని ముందుకొస్తే, అది కాకుండా చూడటానికి ఎంతెంతమంది ఎన్నెన్ని రకాలుగా 'శాయశక్తులా శ్రమిస్తార'న్నదే సారాంశం. రచయిత్రి సరస్వతీదేవి వాస్తవిక చిత్రణకు ఇంతకన్నా మచ్చుతునక ఇంకా ఏం కావాలి? ఉన్నది ఉన్నట్లుగా వెల్లడించారు కాబట్టే, ఆమెను సామాజిక సాహిత్య వేత్తగా పిలిచినవారెందరో! ఆ కలం యోధురాలి- చందన, వైజయంతి, రంగవల్లి, చీకటి వెలుగులు, జీవన సామరస్యం, వెలుగు బాటలు, నారీ జగత్తు కథలూ వాటికి అవే సాటి. ఒకానొక సందర్భంలో రచయిత్రే తేల్చిచెప్పినట్లు- రాయడమే తనకు బాగా వచ్చిన, నచ్చిన కళ. రాస్తూ ఉండటమన్న ప్రక్రియే

ఇల్లిందల సరస్వతీదేవి

తన పాలిట ఆరాధనీయ దైవ సమానం.

స్వయంకృషితో ఉన్నతి

ఇక నవలల ప్రస్తావనకొస్తే- టీచర్ మాలతి గురించి చెప్పితీరాల్సిందే. ఇది అప్పటి ఓ దినపత్రికలో నెలకు పైగా కొనసాగి చదువరుల మన్ననలు అందుకున్న రోజువారీ ధారావాహిక. ఇంట్లో ఒక్క స్వార్థపూరితుడుంటే - ఎన్ని జీవితాలు ఇంకెన్ని విధాలుగా దయనీయంగా తయారవుతాయన్నదే నవలాంశం. ఇందులోని అనేక సందర్భాల్లో నవలాకారిణి అవగాహనా విస్తృతి ప్రస్ఫుటమవుతూ వస్తుంది. ఏనాడో 77 సంవత్సరాల కిందట సెలయేరులా మొదలైన ఇల్లిందల వ్యాసంగ సంవిధానం వరసగా, ఎక్కడా ఆగకుండా సాగి అర్థశతాబ్ద కాలానికి మహా ప్రవాహ రూపం సంతరించుకుంది. ప్రచురణవరంగానూ ఆమెది సాహితీ వైభవమే. వంద కథల సర్వస్వం (స్వర్ణకమలాలు) యాభై వంతున రెండు భాగాలుగా వెలువడింది. అన్నట్లు-ఈ పుస్తక రచనలే పలు భారతీయ భాషలలోకి అనువాదమయ్యాయి. వీటిల్లో దేని పన్ను వైవిధ్యం దానిదే. భర్త ఉత్సాహ ప్రోద్బలాలతో, సొంత సామర్థ్యాలతో ఇతర భాషలూ నేర్చుకుని ఉన్నతి అందుకున్న సహజ ప్రతిభావని ఇల్లిందల సరస్వతీదేవి. అనువాద వృత్తిలో కూడా ఘటికురాలు అనేందుకు... భారత ఆహార చరిత్ర సంబంధిత గ్రంథమూ నిదర్శనం. ఇలా ఇన్ని విధాలా మేలివి అనిపించుకున్న ఆమె సారస్వత సరోవరాన సువర్ణ కమలం కాదా మరి?

కరోనా టీకా

ప్రపంచానికి భారత్ కానుక

లోకాః సమస్తా సుఖినోభవంతు..’ మన సనాతన భారతీయ ధర్మంలో ఆశీర్వచన శ్లోక వాక్యం ఇది. సమస్త లోకానికి శుభం చేకూరాలని మన మహర్షులు వేల సంవత్సరాల క్రితమే కోరుకున్నారు. ప్రపంచం బాగుంటేనే, దేశం బాగుంటుంది. ప్రతిఒక్కరూ సుఖశాంతులతో జీవించాలనే విశాల భావన మన దేశానిది. ఈ సాంప్రదాయ పరంపరకు కొనసాగింపే భారత ప్రభుత్వం చేపట్టిన ‘వ్యాక్సిన్ మైత్రి ఇన్నియేటివ్’ కార్యక్రమం. కరోనా మహమ్మారిపై పోరులో భాగంగా భారతదేశం ప్రపంచవ్యాప్తంగా 20 దేశాలకు 22.9 మిలియన్ల డోసుల వ్యాక్సిన్లను అందిస్తోంది. ఇందులో 6.47 మిలియన్ డోసులు ఉచితంగానే పంపుతోంది. అంతర్జాతీయంగా దౌత్య సంబంధాలను మెరుగుపరచుకోవడమే లక్ష్యంగా ప్రధాని నరేంద్రమోదీ ఈ మహత్తర కార్యక్రమాన్ని చేపట్టారు.

ప్రపంచ మానవాళి చరిత్రలోనే దారుణ అధ్యాయం ‘కరోనా మహమ్మారి’ చైనాలో పుట్టిన ఈ ప్రమాదకర కొవిడ్-19 వైరస్ కేవలం వారాల వ్యవధిలోనే అత్యంత వేగంగా అన్ని దేశాలకూ సోకి అతలాకుతలం చేసేసింది. 2020ను విషాద సంవత్సరంగా మార్చింది. ప్రపంచవ్యాప్తంగా ఇప్పటి వరకూ 10 కోట్ల 95 లక్షల 71 వేల 327 మంది కరోనా బారినపడితే, 24 లక్షల 15 వేల 411 మంది మృత్యువాత పడ్డారు (ఫిబ్రవరి 15, 2021 నాటికి). ఇప్పటి వరకూ వచ్చిన వ్యాధులను గమనించినట్లయితే తక్కువ సమయంలో ఎక్కువ దుష్ప్రభావాన్ని చూపించింది కరోనా మాత్రమే. అయితే సంతోషకర విషయం ఏమిటంటే కేవలం ఏడాది కాలంలోనే ఈ మహమ్మారిని ఎదిరించే టీకాలను శాస్త్రవేత్తలు తయారు చేశారు.

క్రాంతిదేవ్ మిత్త

ప్రపంచ వ్యాప్తంగా 140 జెషధ పరిశోధనా సంస్థలు కరోనా టీకా అభివృద్ధి కోసం సిద్ధం కాగా, అందులో 11 సంస్థలు మానవ ప్రయోగాలకు అనుమతిని సంపాదించాయి. ఇందులో కొన్ని అందుబాటులోకి కూడా వచ్చేశాయి. వీటిలో ప్రముఖంగా వినిపించిన పేర్లు.. అమెరికాకు చెందిన మోడెర్నా, పైజర్-బయోటెక్, బ్రిటన్కు చెందిన ఆక్స్ఫర్డ్-అస్ట్రాజెనెకా, రష్యాకు చెందిన స్పుత్నిక్-వి, ఎపివాక్ కరోనా, కోన్సిడ్రిసియా, చైనా- కరోనా వాక్, బీబీబిసి-కోర్వి, మన దేశానికి చెందిన భారత్ బయోటెక్ కంపెనీలు ఉన్నాయి.

కరోనా వ్యాక్సిన్ కోసం అగ్రదేశాలు భారీగా పెట్టుబడి పెట్టాయి. ఈ నేపథ్యంలో టీకాలు అందుబాటులోకి వస్తే మొదట ఈ దేశాలు దక్కించుకుంటాయని, పేదదేశాలకు అంత త్వరగా అందడం కష్టమేనని ఐక్యరాజ్య సమితి, ప్రపంచ ఆరోగ్య సంస్థలతో పాటు పలువురు విశ్లేషకులు

ప్రధాని మోదీ వ్యాక్సిన్ పురోగతిని పరిశీలించినప్పటి చిత్రం

భావించారు. వీరి అనుమానాలకు తగ్గట్టే కొన్ని కంపెనీలు వ్యాక్సిన్ ధరను భారీగానే నిర్ణయించాయి. ముఖ్యంగా కరోనాకు పుట్టిల్లు చైనా కూడా వ్యాక్సిన్ తయారుచేసి ప్రపంచ దేశాల మీదకు వదిలి సొమ్ము చేసుకోవాలని ఉబలాటపడింది. ఇలాంటి కష్ట కాలంలో ప్రపంచ దేశాలకు భారత్ ఓ ఆశాకిరణంలా కనిపించింది. ఎందుకో తెలుసా? తక్కువ ఖర్చు, నాణ్యమైన, సురక్షితమైన వ్యాక్సిన్ అందించే సత్తా భారత్ కు మాత్రమే ఉంది.

ఔషధాల తయారీ, ఎగుమతుల్లో అగ్రస్థానంలో ఉన్న దేశాల్లో భారత్ కూడా ఒకటి. 2019లో భారత్ 201 దేశాలకు జెనెరిక్ మందులు విక్రయించింది. ప్రపంచంలో వ్యాక్సిన్ ఉత్పత్తి, సరఫరా చేసే దేశాల జాబితాలో కూడా భారత్ ప్రస్తుతం అగ్రభాగంలో ఉందని ఇంటర్నేషనల్ మార్కెట్ ఎనాలిసిస్ అండ్ కన్సల్టింగ్ (ఐఎంఎఆర్సీ) గ్రూప్ నివేదిక చెబుతోంది. జనరిక్ డ్రగ్స్, వ్యాక్సిన్లను భారీ స్థాయిలో ఉత్పత్తి చేసే దేశాల్లో భారత్ కూడా ఒకటి. ఆరు ముఖ్యమైన టీకాలతో పాటు ఇతర చిన్న టీకాల తయారీకి భారత్ దేశం కేంద్రంగా నిలిచింది.

పోలియో, నిమోనియా, రోటావైరస్, బీసీజీ, మీజిల్స్, రుబెల్లా వంటి అనేక వ్యాధులకు టీకాలు ఇండియాలోనే తయారవుతాయి. భారత్ ఒక్కటే యునిసెఫ్ కు 60 శాతం మేర వ్యాక్సిన్ల తయారుచేసి అందిస్తోంది. భారత్ లో క్లినికల్ ట్రయల్స్ ఖర్చు తక్కువ. మిగతా దేశాలతో పోలిస్తే ఉత్పత్తి వ్యయం కూడా తక్కువే. అందుకే వ్యాక్సిన్ల తయారీలో మిగతా అభివృద్ధి చెందిన, చెందుతున్న దేశాలతో పోలిస్తే భారత్ కు చాలా మంచిపేరుంది. 2019 నివేదిక ప్రకారం భారత్ వ్యాక్సిన్ మార్కెట్ లో గ్లాక్సో స్మిత్ క్లైన్ అతిపెద్ద కంపెనీగా ఉంది. తర్వాత స్థానంలో సిసోఫి ఎవెంటిస్, ఫైజర్, నోవార్టిస్, సీరమ్ ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ ఇండియా నిలిచాయి.

వ్యాక్సిన్ల తయారీలో మన దేశం ప్రపంచానికి

వవర్ హశాన్ లాంటిది అయితే, అందులో హైదరాబాద్ కు మరింతగా గుర్తింపు ఉంది. కరోనా టీకాను ప్రపంచంలో ఏ మూల అయినా తయారు చేయవచ్చు. కానీ భారత్ సహకారం లేకుండా దానిని భారీగా ఉత్పత్తి చేయడం అసాధ్యం. ఆఫ్రికా, యూరప్, ఆగ్నేయాసియా, ఏ భాగంలో అయినా ప్రపంచంలోని వ్యాక్సిన్లలో 60 శాతం భారత్ నుంచే సరఫరా అవుతున్నాయి. ప్రస్తుతం కరోనా వ్యాక్సిన్ అతిపెద్ద ఉత్పత్తిదారుల్లో భారత్ ఒకటిగా మారింది. వ్యాక్సిన్ల ఉత్పత్తిలో భారత్ ఫార్మా కంపెనీలకు ఉన్న చరిత్ర కారణంగా ప్రపంచ దేశాలు భారత్ నే ప్రధానంగా నమ్ముతున్నాయి.

మన దేశంలో కరోనా వ్యాక్సిన్ పరిశోధనల పురోగతి, వ్యాక్సిన్ తయారీ, సామర్థ్యాన్ని తెలుసుకునేందుకు గత ఏడాది డిసెంబర్ మాసంలో 64 దేశాల రాయబారులు, హైకమిషనర్లు వచ్చారు. ఈ పర్యటనకు విదేశీ వ్యవహారాల మంత్రిత్వశాఖ నేతృత్వం వహించింది. వీరంతా హైదరాబాద్ జిన్ ఓమ్ వ్యాల్ లోని భారత్ బయోటెక్, బయోలాజికల్-ఇ సంస్థలను సందర్శించారు. ప్రపంచంలోని వివిధ దేశాలకు అందే టీకాల్లో జిన్ ఓమ్ వ్యాల్ లోనే 33 శాతం ఉత్పత్తి అవుతున్నాయి. ఇక్కడ తయారీ ఖర్చు తక్కువ. అందుకే ప్రజలకు తక్కువ ధరకు టీకా ఇచ్చేందుకు ప్రయత్నిస్తున్నారు. ఉదాహరణకు రోటావైరస్ వ్యాక్సిన్ తయారీలో మొదటి స్థానం భారత్ దే. విదేశాల్లో దీని ధర 65 డాలర్లు ఉంటే. ఇక్కడ ఒక డాలర్ మాత్రమే ఉంది.

మోదీ ఇండియా వ్యాక్సిన్లు

మనదేశంలో ఆరు సంస్థలు కొవిడ్ టీకాను రూపొందించేందుకు పూనుకున్నాయి. రెండు ఇప్పటికే అందుబాటులోకి వచ్చాయి. ఇందులో ప్రధానమైనది భారత్ బయోటెక్ కంపెనీ-ఐసీఎంఆర్ సంయుక్తంగా రూపొందించిన 'కోవాగ్గిన్'; ఆక్స్ ఫర్డ్-ఆస్ట్రాజెనెకా తన 'కొవిషీల్డ్' వ్యాక్సిన్ ను సీరమ్ ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్

ఇండియాలో ఉత్పత్తి చేస్తోంది. భారత ప్రభుత్వం ఈ రెండు వ్యాక్సిన్ల వినియోగానికి అవసరమైన అనుమతులు ఇచ్చేసింది. దేశంలో కొత్తగా మరో 18 వ్యాక్సిన్లు సిద్ధమవుతున్నాయి.

కొద్ది వారాల క్రితం ప్రధాని మోదీ కొవిడ్ టీకా అభివృద్ధిని పరిశీలించేందుకు హైదరాబాద్ లోని భారత్ బయోటెక్, అమ్మదాబాద్ లోని జైడస్ బయోటెక్ పార్క్ పుణెలోని సీరమ్ ఇన్స్టిట్యూట్ లను సందర్శించారు. హైదరాబాద్ జిన్ ఓమ్ వ్యాల్ లోని భారత్ బయోటెక్ ఫ్లాంటోకు వచ్చారు. ఇండియన్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ మెడికల్ రీసెర్చ్ (ఐసీఎంఆర్) తో కలిసి సంస్థ ఈ వ్యాక్సిన్ అభివృద్ధి చేస్తోంది. అక్కడి శాస్త్ర వేత్తలు టీకా పురోభివృద్ధిని ప్రధాని మోదీకి వివరించారు. వ్యాక్సిన్ ట్రయల్స్ లో సాధించిన పురోగతికి గాను శాస్త్రవేత్తలను మోదీ అభినందించారు.

మోదీ ప్రత్యేక చొరబ

అమెరికా, యూరప్ దేశాలతో పోలిస్తే మన దేశంలో కరోనా తీవ్రత చాలా భయానకంగా ఉంటుందని ముందుగానే అంచనా వేశారు. అయితే సంఖ్యల విషయాన్ని పక్కన పెడితే ఇంత పెద్ద జనాభా ఉన్న దేశంలో మహమ్మారిని చాలా మేరకు కట్టడి చేయగలిగామనే చెప్పాలి. ఈ ఘనత నిస్సందేహంగా మన ప్రధాని నరేంద్ర మోదీకి ఇవ్వాల్సిందే. దేశంలో కొవిడ్ ప్రవేశించినప్పటి నుంచి ప్రధానమంత్రి ప్రతి రోజూ పరిస్థితిని సమీక్షిస్తూ.. కేంద్ర ప్రభుత్వ సంస్థలకు, రాష్ట్రాలకు దిశా నిర్దేశం చేస్తూ వచ్చారు. మరోచెపు దేశీయంగా రూపొందుతున్న వ్యాక్సిన్ల తయారీని కూడా స్వయంగా పరిశీలించారు.

దేశీయంగా కొవిడ్ టీకా అభివృద్ధితో పాటు పంపిణీపై వివరించేందుకు డిసెంబర్ మాసంలో ప్రధాని నరేంద్ర మోదీ వివిధ రాష్ట్రాల ముఖ్య మంత్రులతో మాట్లాడారు. ఈ సందర్భంగా ఆసక్తికరమైన విషయాలూ తెలిపారు. ఇతర దేశాలతో పోలిస్తే భారత్ చాలా చౌకధరల్లో నాణ్యమైన, సురక్షితమైన వ్యాక్సిన్ అందించేందుకు సిద్ధమవుతోంది. అందుకోసమే ప్రపంచమంతా మన దేశంవైపు ఆసక్తిగా ఎదురు చూస్తోందని ప్రధాని తెలిపారు. ఇతర దేశాలతో పోలిస్తే వ్యాక్సిన్ షప్ ప్రక్రియలో భారత్ కు మంచి అనుభవం ఉంది. మన ఆరోగ్య కార్యకర్తల సమర్థంగా టీకా పంపిణీ చేయగలరు. భారత్ కు అతి పెద్ద, మంచి అనుభవజ్ఞులతో కూడిన, పారదర్శకమైన నెట్ వర్క్ ఉందని వెల్లడించారు.

లకార్డు స్థాయిలో వ్యాక్సిన్ షప్

భారత్ కన్నా ముందుగా బ్రిటన్, అమెరికాల్లో కొవిడ్ వ్యాక్సిన్ షప్ మొదలైంది. కానీ అలస్యంగా మొదలైన భారత్ లోనే ఇది జోరుగా సాగుతోంది. మన దేశంలో అన్ని రకాల అనుమతులు పూర్తి చేసుకున్న తర్వాత ఈ కార్యక్రమాన్ని ప్రారంభించారు. జనవరి 16న దేశవ్యాప్తంగా కొవిడ్ వ్యాక్సిన్ షప్

ప్రారంభమైంది. చాలా పకడ్బందీగా, జోరుగా టీకాలు వేస్తున్నారు. ఒక రకంగా చెప్పాలంటే అమెరికా, బ్రిటన్ కంటే ఇండియాలోనే త్వరగా వ్యాక్సిన్లు వేస్తున్నారు.

భారత్‌లో కరోనా వ్యాక్సినేషన్ డ్రైవ్ మొదలైన 10 రోజుల్లో 16.2 లక్షల మంది దాకా హెల్త్ కేర్ వర్కర్లకు టీకాలు వేశారు. భారతదేశంలో 6 రోజుల్లో 10 లక్షల మందికి టీకాలు ఇవ్వగా, అమెరికాలో ఇందుకు 10 రోజులు పట్టింది. బ్రిటన్‌లో 18 రోజులు పట్టింది. ఫిబ్రవరి 15 నాటికి భారత్‌లో కరోనా టీకా కార్యక్రమం కింద ఇప్పటివరకు 82,85,295 మందికి టీకాలు అందించినట్లు కేంద్రం వెల్లడించింది. ఫలితంగా భారత్ కంటే ముందే వ్యాక్సినేషన్ ప్రారంభించిన అమెరికా, బ్రిటన్ కంటే భారత్ ముందుంది.

వ్యాక్సిన్ మైత్రి ఇన్షియేటివ్

ఓ వైపు దేశ ప్రజలకు కరోనా వ్యాక్సినను అందిస్తూనే, మరోవైపు ప్రపంచ దేశాలకు కూడా సరఫరా చేస్తూ ప్రపంచవ్యాప్తంగా ప్రశంస లందుకుంటోంది భారత్. ప్రపంచ దేశాలన్నీ కరోనా వ్యాక్సినేషన్ మొదలుపెట్టాయి. కొన్ని దేశాలు సొంతంగా వ్యాక్సినను తయారు చేసుకోగా మెజారిటీ దేశాలు మాత్రం దిగుమతి చేసుకుంటున్నాయి. చాలా దేశాలు భారత్ తయారుచేసిన వ్యాక్సినను తీసుకునేందుకు ముందుకు వస్తున్నాయి.

వ్యాక్సినే మైత్రి ఇన్షియేటివ్ (Vaccine Maitri initiative) పేరుతో జనవరి 21 నుంచి విదేశాలకు భారత్ వ్యాక్సిన్లను సరఫరా చేస్తోంది. అంతర్జాతీయ దేశాలతో సత్సంబంధాల రీత్యా భారత్ పలు దేశాలకు వ్యాక్సినను ఉచితంగానే సరఫరా చేస్తోంది. కొన్ని దేశాలు మాత్రం వ్యాక్సినను ధన రూపేణా కొనుగోలు చేస్తున్నాయి.

భారత్ ఇప్పటికే 23 మిలియన్ల డోసులు అంటే 2 కోట్ల 30 లక్షల డోసులను ప్రపంచంలోని 20 దేశాలకు పంపించింది. ఇప్పటివరకు పంపిన

డోసుల్లో 6.47 మిలియన్ల డోసులను ఉచితంగా అందించగా, 16.5 మిలియన్ల డోసులను కమర్షియల్ రూపంలో సరఫరా చేసింది. భారత్ నుంచి గ్రాంట్ల రూపంలో వ్యాక్సినే అందుకుంటున్న దేశాల్లో పొరుగు దేశాలతో పాటు, పశ్చిమ ఆసియా దేశాలు ఉన్నాయి. వాటిలో బంగ్లాదేశ్ (2 మిలియన్ల డోసులు), నేపాల్ (1 మిలియన్ డోసులు),

భూటాన్ (1,50,000 డోసులు), మాల్దీవులు (1,00,000 డోసులు), మారిషస్ (1,00,000 డోసులు), సీషెల్స్ (50,000 డోసులు), శ్రీలంక (5,00,000 డోసులు), బహ్రెయిన్ (1,00,000 డోసులు), ఆఫ్ఘనిస్తాన్ (5,00,000 డోసులు), ఒమన్ (1,00,000 డోసులు), బార్బడోస్ (1,00,000 డోసులు), టొమినికా (70,000 డోసులు) ఉన్నాయి.

మరోవైపు కమర్షియల్ ప్రతిపాదన వ్యాక్సినను బ్రెజిల్ (2 మిలియన్ల డోసులు), మొరొకో (6 మిలియన్ల డోసులు), బంగ్లాదేశ్ (5 మిలియన్ డోసులు), మయన్మార్ (2 మిలియన్ల డోసులు), ఈజిప్టు (50 వేల డోసులు), అబ్జిరియా (50 వేల డోసులు), దక్షిణాఫ్రికా (1 మిలియన్ డోసులు), కువైట్ (2 లక్షల డోసులు), యూఏఈ (2 లక్షల డోసులు) భారత ప్రభుత్వం అందజేస్తుంది. తాజాగా మెక్సికో దేశానికి 8 లక్షల 70వేల కరోనా వ్యాక్సినే డోసులను భారత్ పంపించింది. ఆఫ్రికా, లాటిన్ అమెరికాలోని పలు దేశాలకు కూడా త్వరలోనే మరిన్ని డోసులను పంపించబోతోంది.

భారత్‌కు ప్రపంచ దేశాల ప్రశంసలు

భారత ప్రభుత్వం ప్రపంచవ్యాప్తంగా అనేక

దేశాలకు కొవిడ్ వ్యాక్సినను ఉచితంగా అందించడాన్ని ప్రపంచ దేశాలు ప్రశంసిస్తున్నాయి. ప్రపంచ దేశాలకు సహాయం చేసేందుకు భారత్ తమ ఫార్మా రంగాన్ని ఉపయోగించుకోవడంపై యూఎస్ స్టేట్ డిపార్ట్‌మెంట్ అభినందించింది. లక్షల కొద్దీ వ్యాక్సినే డోసులను విదేశాలకు బహుమతిగా ఇవ్వడాన్ని ప్రశంసించింది. భారత్ నుంచి వ్యాక్సినే షిప్‌మెంట్ అందిన తర్వాత బ్రెజిల్ అధ్యక్షుడు జైర్ బొల్సోనారో ఆంజనేయుడి ఫోటోతో భారత ప్రభుత్వానికి ధన్యవాదాలు తెలిపారు. వ్యాక్సిన్లను సంజీవనిగా ఆయన అభివర్ణించారు. కరోనా మహమ్మారి అంతానికి యావత్ ప్రపంచం చేస్తున్న కృషికి భారత్ నాయకత్వం వహిస్తున్న తీరు అమోఘమని బిల్ గేట్స్ ప్రశంసలు గుప్పించారు. ప్రపంచంలోనే అతిపెద్ద టీకా ఉత్పత్తి దారుగా భారత్ నిర్ణయాత్మక చర్యను కొనసాగిస్తోందని ప్రపంచ ఆరోగ్య సంస్థ డైరెక్టర్ జనరల్ టెడ్రోస్ అధ్నామ్ ఘ్యాబ్రియోనిస్ ప్రధాని మోదీని అభినందించారు.

చైనా వ్యాక్సినే మీద అనుమానాలు!

కరోనా పుట్టిల్లు చైనాలో, అన్ని దేశాలకంటే ముందే వ్యాక్సినే అందుబాటులోకి వచ్చింది. తమ దేశీయ అవసరాల కన్నా ఎక్కువ స్థాయిలో ఉత్పత్తి చేసి ప్రపంచ దేశాలకు సరఫరా చేసేందుకు ప్రణాళికలు సిద్ధంచేసింది. కానీ పాకిస్తాన్ తప్ప ఏ దేశం కూడా చైనా నుంచి వ్యాక్సినే దిగుమతి చేసుకోవడానికి ఆసక్తి చూపడం లేదు. ప్రపంచ వ్యాప్తంగా అన్ని సంస్థలు తమ వ్యాక్సినేల ప్రయోగ దశల వివరాలు, వాటి సమర్థతపై ఎప్పటికప్పుడు నివేదికలు వెల్లడించాయి. కానీ చైనా మాత్రం తమ వ్యాక్సినేల పనితీరుపై మాత్రం ఎలాంటి బహిరంగ ప్రకటన చేయలేదు. దీంతో వ్యాక్సినే పనితీరు, సామర్థ్యంపై అక్కడి ప్రజల్లోనే అనుమానాలు వ్యక్తం అవుతున్నట్లు వార్తలు వస్తున్నాయి.

భూటాన్‌కు చేరుకున్న భారత వ్యాక్సినే

వ్యాసకర్త : సీనియర్ జర్నలిస్ట్

ఎన్నికల ప్రక్రియ ముగిసి ఫలితాలు ప్రకటించిన రెండు నెలల, ఏడు రోజుల తర్వాత గ్రేటర్ హైదరాబాద్ మున్సిపల్ కార్పొరేషన్ కు ఎన్నికైన కార్పొరేటర్లు ప్రమాణ స్వీకారం చేశారు. అదేరోజు జీహెచ్ఎంసీ మేయర్ ఎన్నిక కూడా పూర్తయింది. ఫలితాలు ప్రకటించిన తర్వాత ప్రమాణస్వీకారానికి, మేయర్ ఎన్నికకు ఇంతకాలం సమయం తీసుకోవడం చాలా అరుదైన పరిణామం. ప్రిసైడింగ్ అధికారి కలెక్టర్ శ్వేతా మహంతి కార్పొరేటర్ల ప్రమాణ స్వీకార కార్యక్రమాన్ని నిర్వహించారు. ఈ కార్యక్రమం ముగియగానే మేయర్ ఎన్నిక కోసం ప్రకటన చేశారు. మధ్యాహ్నం పన్నెండున్నర గంటలకు మేయర్ ఎన్నిక జరుగుతుందని ప్రకటించారు. దీంతో, కార్పొరేటర్ల ప్రమాణ స్వీకారోత్సవానికి, మేయర్ ఎన్నికకు మధ్య సరిగ్గా గంట సమయం దొరికింది. ఆ సమయంలోనే అసలు వ్యవహారం నడిచింది. టీఆర్ఎస్ అభ్యర్థి మేయర్గా ఎన్నికయ్యేందుకు అవసరమైన వ్యూహాలు, ఒప్పందాలు ఖరారయ్యాయి.

వాస్తవానికి జీహెచ్ఎంసీ ఎన్నికల్లో మేయర్ పదవిని దక్కించుకునేందుకు అవసరమైన మేజిక్ ఫిగర్ ఏ పార్టీకి రాలేదు. మొత్తం 150 డివిజన్ల లెక్కన చూస్తే.. మేయర్ పీఠాన్ని చేజిక్కించుకునేందుకు అవసరమైన మేజిక్ ఫిగర్ 76. ఎక్స్ అఫీషియో సభ్యులను కలుపుకుంటే అది 102. కానీ, ఆ మేజిక్ ఫిగర్లు అందుకునే స్థానాలు ఒంటరిగా ఏ పార్టీ దక్కించుకోలేదు. దీంతో, ఈ రెండు నెలల కాలంలో రకరకాల ఊహాగానాలు వినిపించాయి. అనేక రకాల ప్రచారాలు జరిగాయి. పలు పుకార్లు షికార్లు చేశాయి. చివరకు మేయర్, డిప్యూటీ మేయర్ పీఠాలను టీఆర్ఎస్ కైవసం చేసుకుంది. ఆ పార్టీ తరపున బంజారాహిల్స్ డివిజన్ నుంచి ఎన్నికైన గద్వాల విజయలక్ష్మికి మేయర్ కుర్చీ దక్కింది. తార్నాక డివిజన్ నుంచి గెలుపొందిన మోతె శ్రీలతా డిప్యూటీ మేయర్గా ఎన్నికయ్యారు.

గద్వాల విజయలక్ష్మి టీఆర్ఎస్ సెక్రటరీ జనరల్ కె.కేశవరావు కుమార్తె. ఆమె కార్పొరేటర్గా ఎన్నికవడం ఇది రెండోసారి. శ్రీలతారెడ్డి కూడా రెండోసారి కార్పొరేటర్ పదవి చేజిక్కించుకున్నారు. ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్ కు విజయలక్ష్మి తండ్రి కేశవరావు అత్యంత ఆప్తుడిగా పేరొందారు. సుదీర్ఘ రాజకీయ అనుభవం ఉన్న కేశవరావు కుమార్తెకు కేసీఆర్ తనకున్న

మేయర్ : గద్వాల విజయలక్ష్మి

డిప్యూటీ మేయర్ : మోతె శ్రీలతారెడ్డి

ముసుగు తొలగింది

సాన్నిహిత్యం మేరకు మేయర్ పదవిని కట్టబెట్టారు. మోతె శ్రీలత భర్త రంజిత్ రెడ్డి కేసీఆర్ కు, కేటీఆర్ కు ఆప్తుడిగా పేరుంది. అందుకే వీల్చిద్దరికీ జీహెచ్ఎంసీ ముఖ్య పదవులు దక్కాయని చెబుతున్నారు.

మేయర్ ఎన్నికకు సంబంధించి చాలా రోజులుగా ఉత్పంఠ నెలకొంది. మేయర్గా ఏ పార్టీ అభ్యర్థులు పోటీ చేస్తారు? ఎవరెవరు వెనక్కి తగ్గుతారన్న విషయంలో చాలా చర్చ జరిగింది. తెలంగాణ రాష్ట్రసమితి మొదటినుంచి మేయర్, డిప్యూటీ మేయర్ స్థానాలు దక్కించుకునేందుకు తనదైన వ్యూహాలు అనుసరించింది. ఎవరిని పోటీకి దించుతారో అనే విషయంలో స్పష్టత ఇవ్వకున్నా.. అత్యంత పకడ్బందీగా వ్యూహాలను నడిపించింది.

భారతీయ జనతాపార్టీ మేయర్ ఎన్నిక బరిలో ఉంటుందా? ఉండదా? అనే అంశంలోనూ తీవ్ర చర్చ జరిగింది. కానీ, ఆ పార్టీ కూడా మేయర్, డిప్యూటీ మేయర్ పదవులకు పోటీ చేస్తామని ప్రకటించింది. ఈ ప్రకటన తర్వాత అందరి దృష్టి ఎంఐఎం మీదకు మళ్లింది. ఎంఐఎం పోటీ చేస్తుందా? లేదంటే టీఆర్ఎస్ కు మద్దతు ఇస్తుందా? కాదంటే.. సమావేశానికి గైర్జాబరై పరోక్షంగా టీఆర్ఎస్ కు సహకరిస్తుందా? అనే విశ్లేషణలు కొనసాగాయి. అయితే, ఎంఐఎం కూడా రెండు రోజుల ముందు మేయర్ స్థానానికి పోటీ చేస్తామని ప్రకటించింది. ఈ మూడు ప్రధాన పార్టీలు మేయర్ ఎన్నికకు తప్పక హాజరు కావాలంటూ తమ సభ్యులకు

విప్లు కూడా జారీచేశాయి.

మేయర్ ఎన్నిక రోజు అనూహ్య పరిణామం చోటుచేసుకుంది. జీహెచ్ఎంసీ మేయర్గా ఎన్నికైన అభ్యర్థిని ప్రిసైడింగ్ అధికారి ప్రకటించగానే సభలో 'భారత్ మాతా కీ జై' అంటూ బీజేపీ కార్పొరేటర్లు, ఎక్స్ అఫీషియో సభ్యులు పెద్ద పెట్టున నినదించారు. గెలిచింది టీఆర్ఎస్ అభ్యర్థి. కానీ నినదించింది మాత్రం బీజేపీ సభ్యులు. అయితే దీని వెనక కారణం లేకపోలేదు. జనం మధ్య ఓ తీరుగా, నాలుగోడల మధ్య ఇంకో తీరుగా వ్యవహరించిన రెండు పార్టీల (ఎంఐఎం, టీఆర్ఎస్) రహస్య వ్యూహం బయట పడిందని, టీఆర్ఎస్ భాగోతం బట్టబయలయిందని,

అసదుద్దీన్

ఎంబిఎం కుటలబుద్ధి తేటతెల్లమయిందని.. అందుకే భారత్ మాతాకీ జై అంటూ నినాదాలు చేశామని చెప్పారు.

మేయర్ ఎన్నికకు ముందు తాము కూడా పోటీలో ఉంటామని ఎంబిఎం ప్రకటించింది. అందరూ అదే జరుగుతుందని ఊహించారు. ఎందుకంటే మేయర్ ఎన్నిక జరిగే రోజు ఉదయాన్నే దారుస్సలాంలో ఎంబిఎం తరపున విజయం సాధించిన కార్పొరేటర్లతో ప్రత్యేక సమావేశం నిర్వహించారు. ఉదయం తొమ్మిది గంటల నుంచి పది గంటల దాకా కొత్త కార్పొరేటర్లు సభలో అనుసరించాల్సిన వ్యూహం గురించి చర్చించారు. అంటే, ఎంబిఎం పోటీ చేస్తున్నందున సభ్యులందరికీ అవగాహన కల్పించారని, తమ పార్టీ తరపున పోటీచేసే అభ్యర్థులు ఎవరో ప్రకటించి ఉంటారని అందరూ భావించారు. కానీ, కథ అడ్డం తిరిగింది. సభలో ఎంబిఎం తరపున అభ్యర్థిని పోటీలో నిలబెట్టలేదు. అంతేకాదు, టీఆర్ఎస్ అభ్యర్థికి మద్దతు తెలుపుతూ ఎంబిఎం సభ్యులు, ఎక్స్ ఇఫీషియో మెంబర్లు అందరూ చేతులెత్తారు.

మేయర్ ఎన్నిక పూర్తయిన తర్వాత టీఆర్ఎస్, ఎంబిఎం పొత్తు గురించి గానీ, మేయర్ ఎన్నికలో సహకారానికి సంబంధించిన విషయం గురించి గానీ ఆ పార్టీలు నోరు మెదపలేదు. కానీ, బీజేపీకి మరో అస్త్రం దొరికింది. ఎన్నికల సమయంలో, ప్రచారంలో పచ్చి అబద్ధాలు చెప్పిన టీఆర్ఎస్, ఎంబిఎం అసలు రూపమేంటో జీహెచ్ఎంసీ సాక్షిగా బయటపడిందని ఆ పార్టీ విమర్శించింది.

జీహెచ్ఎంసీ మేయర్, డిప్యూటీ మేయర్లుగా గెలుపొందన టీఆర్ఎస్ అభ్యర్థులకు ఎంబిఎం అధ్యక్షుడు అసదుద్దీన్ ఒవైసీ ట్వీట్లలో శుభాకాంక్షలు తెలిపారు. అంతేకాదు, తాము మేయర్ అభ్యర్థికి మద్దతు ఇస్తే డిప్యూటీ మేయర్గా తమకు అవకాశం ఇస్తామని టీఆర్ఎస్ పార్టీ ఆఫీస్ ఇచ్చిందని, ధన్యవాదాలంటూ అసద్ ట్వీట్ చేశారు. దీంతో రెండు పార్టీల లోపాయికారీ ఒప్పందం బట్టబయలుయింది.

జీహెచ్ఎంసీ ఎన్నికల పర్వం మొదలుకొని నామినేషన్ల దాఖలు, ప్రచారం, పోలింగ్ ఘట్టాలు అన్నింటిలోనూ టీఆర్ఎస్, ఎంబిఎం విమర్శలు, ప్రతి విమర్శలు చేసుకున్నాయి. ఎవరికి వారు ఒంటరిగానే పోటీ చేస్తున్నామని ప్రకటించాయి. ఎంబిఎం మద్దతు తీసుకోవడం లేదని టీఆర్ఎస్, టీఆర్ఎస్ మద్దతు తీసుకోవడం లేదని ఎంబిఎం బాహాటంగా ప్రకటనలు చేశాయి. అంతేకాదు, టీఆర్ఎస్, ఎంబిఎం నాయకులు ఒకరిపై ఒకరు అనుచిత వ్యాఖ్యలు, సవాళ్లు, ప్రతి సవాళ్లు కూడా విసురుకున్నారు. కానీ, సమావేశ మందిరానికి మాత్రం రెండు పార్టీలు తమ ముసుగులను బయటే వదిలేసి వచ్చాయి. రెండు పార్టీలూ అలయ్ బలయ్ అని ఉమ్మడిగా

చేతులెత్తాయి. తమ రహస్య అంగీకారాన్ని సమయం చూసి, ఎన్నిక సమయంలో బయటపెట్టుకున్నాయి.

ఎన్నికల ప్రచార సమయంలో ఎవరికి వారే అన్నట్లుగా నమ్మించిన టీఆర్ఎస్, ఎంబిఎం తమ అసలు వైఖరులను కప్పిపుచ్చుకున్నాయి. ఫలితంగా రెండు పార్టీలు వేర్వేరుగా తమ ఇలాకాల్లో, ఆయా ప్రాంతాల్లో గెలుపొందాయి. అయినా, అధికార టీఆర్ఎస్ చావుతప్పి కన్ను లోట్టపోయిన చందంగా బలవంతంగా తన ప్రాభవాన్ని కాపాడుకుంది. పరువు దక్కించుకుంది. ఎంబిఎం కూడా అదే పరిస్థితి. ఇక భారతీయ జనతా పార్టీ ఊహించని రీతిలో స్థానాలను గెలుచు కుంది.

బయటపడిన రహస్య

ఒప్పందం: సంజయ్

టీఆర్ఎస్ - ఎంబిఎంల రహస్య ఒప్పందం మరోసారి బహిర్గతమయిందని బీజేపీ రాష్ట్ర అధ్యక్షుడు బండి సంజయ్ ఆరోపించారు. జీహెచ్ఎంసీ ఎన్నికల ప్రచారం సమయంలో బీజేపీ చెప్పిన విషయమే మేయర్ ఎన్నిక సమయంలో తేటతెల్ల మైందని తెలిపారు. టీఆర్ఎస్ - ఎంబిఎం చీకట్లో ప్రేమించు కుంటూ బయటకు వేర్వేరు అని అబద్ధాలు చెప్పాయని.. రెండు కలిసి పోటీ చేస్తే సింగిల్ డిజిట్ కూడా వచ్చేది కాదన్నారు. టీఆర్ఎస్ పక్కా మతతత్వ పార్టీ అయిన ఎంబిఎంకు చెంచా అని విమర్శించారు. జీహెచ్ఎంసీలో టీఆర్ఎస్ స్టీరింగ్ ఎంబిఎం చేతిలో ఉండటం ఖాయం

మన్నారు. సిగ్గులేకుండా ఎన్నికల్లో మేము వేర్వేరుని ప్రచారం చేసుకున్నారని మండిపడ్డారు. రెండు పార్టీలు కలిసి భాగ్యనగరాన్ని దోచుకునే కుట్ర చేస్తున్నా యన్నారు. అయితే, బీజేపీ కార్పొరేటర్లు హైదరా బాద్ ను కంటికి రెప్పలా కాపాడుకుంటారన్నారు. పైసా అవినీతికి పాల్పడినా, అంగుళం జాగా కట్టాచేసినా ఆ రెండు పార్టీలను బజారుకు లాగుతామన్నారు. ప్రజలు టీఆర్ఎస్ నీచ రాజకీయాలను గమనిస్తున్నారని, అవకాశం వచ్చిన ప్రతీసారి కర్రు కాల్చి వాత పెట్టినా బుద్ధి రావడం లేదని విమర్శించారు.

వ్యాసకర్త: సీనియర్ జర్నలిస్ట్

ఆంధ్రప్రదేశ్లో జరుగుతున్న గ్రామ పంచాయతీ ఎన్నికల గురించి ఎంత తక్కువ మాట్లాడుకుంటే అంత మంచిది. ఎప్పుడో గత మార్చిలో జరగవలసిన ఎన్నికలు కరోనా కారణంగా వాయిదా పడ్డాయి. ఆ వాయిదా వివాదంగా మారింది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి, ఎన్నికల సంఘానికి మధ్య వాయిదా చిచ్చుగా మారింది. అప్పటి నుంచి ఇప్పటివరకు ఆ చిచ్చు రగులుతూనే ఉంది. వివాదం రూపాన్ని మార్చుకుంటూ కొనసాగుతూనే ఉంది. రాష్ట్రంలో గత, ప్రస్తుత ప్రభుత్వాల హయాంలో కొనసాగిన, కొనసాగుతున్న అరాచక పాలన నుంచి ప్రజల దృష్టిని మరల్చేందుకు ప్రజాధనాన్ని బూడిదపాలు చేస్తూ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం, ఎన్నికల సంఘం, ఎన్నికల సంఘానికి కొమ్ము కాసిన ప్రధాన ప్రతిపక్షం తెలుగుదేశం, ఇరు వర్గాలను సమర్థించే మీడియా అగ్గిలో ఆజ్యం పోశాయి. ఇంకా పోస్తూనే ఉన్నాయి.

సరే, అదలా ఉంచి.. పంచాయతీ ఎన్నికల వివాదం విషయంలోకి వస్తే, అలా మొదలైన... వివాదం ఒక దశలో చిలికిచిలికి గాలివానగా మారింది. రాజ్యాంగ సంస్థల మధ్య తలెత్తిన రాజకీయ వివాదం గడపదాటి రాజ్యాంగ సంక్షోభానికి దారితీస్తుందా? అన్నంతగా పరిస్థితులు దిగజారాయి. కోర్టులు, కేసులు, విచారణలు, తీర్పులు ఇలా ఒకటని కాదు అనేక మరకల మలుపులు తిరిగాయి. చివరకు సర్వోన్నత న్యాయస్థానం ఇచ్చిన తీర్పుతో గత నెలలో ఎన్నికల ప్రక్రియ ప్రారంభమైంది. ఇప్పటికి రెండు విడతల పోలింగ్ జరిగింది. మరో రెండు విడతల పోలింగ్ జరగవలసి ఉంది.

పాస్టర్ల మాయాజాలంలో పంచాయతీ వేలం

అసలే కోతి. ఆపైన కల్లు తాగింది అన్నట్లుగా దిగజారుడు రాజకీయాలకు పెట్టింది పేరుగా పరిపాలన సాగిస్తున్న వైసీపీ ప్రభుత్వం అధికారాన్ని అడ్డుపెట్టుకుని అక్రమాలకు పాల్పడుతోందన్న ఆరోపణలు బలంగా వినిపిస్తున్నాయి. సామ, దాన, భేద, దండోపాయాలు ప్రయోగించి సాధ్యమైన మేరకు 'సర్కార్ వారి పాట'తో ఏకగ్రీవాలు కానిచ్చేస్తోంది.

ఎన్నికల క్రతువును 'మమ' అనిపించి ఫలితాలను తమ ఖాతాలో కలిపేసుకుంటోంది. పార్టీ నాయకులు 80 నుంచి 90 శాతం గ్రామ పంచాయతీలలో అధికార వైసీపీ బలపరిచిన అభ్యర్థులు గెలిచారని డప్పు కొట్టుకుంటున్నారు. నిజానికి పంచాయతీ ఎన్నికలు పార్టీ ప్రాతిపదికన జరిగేవి కాదు. ఈ ఎన్నికలలో పార్టీ ప్రమేయం అనేది ఉండనే ఉండదు. పార్టీలు, జెండాలు, గుర్తులు ఇవేవీ పంచాయతీ ఎన్నికలలో కనిపించవు. కనిపించకూడదు. అయినా, వాపుచూసి బలుపనుకుంటున్నారో ఏమో గానీ, ముఖ్యమంత్రి జగన్మోహన్రెడ్డి అద్భుత పాలనను చూసి ప్రజలు ఆయనకు బ్రహ్మరథం పట్టారని అధికార పార్టీ నాయకులు ముఖ్యమంత్రిని భ్రమల్లో ముంచెత్తు తున్నారు. నిజానికి స్థానిక సంస్థల ఎన్నికలలో ఘనవిజయం సాధించిన తర్వాత జరిగిన అసెంబ్లీ ఎన్నికల్లో విఫలమైన అనుభవం అన్ని పార్టీలకు, మరీ ముఖ్యంగా వైకాపాకు ఉంది.

ఇక ప్రతిపక్ష పార్టీలు పంచాయతీ ఎన్నికల్లో అనేక అక్రమాలు జరిగాయని ఆరోపిస్తున్నాయి. అది సహజం అని అనుకున్నా.. చిత్రంగా ప్రధాన ప్రతిపక్షం తెలుగుదేశం ఓ వైపు ఈ ఎన్నికలతో వైసీపీ పతనం ప్రారంభమైందని అంటూనే మరోవైపు ఎన్నికల అక్రమాలపై ఇటు రాష్ట్ర ఎన్నికల సంఘానికి, అటు కేంద్ర ప్రభుత్వానికి ఫిర్యాదులు చేస్తోంది. టీడీపీ అధ్యక్షుడు, మాజీ ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు నాయుడు ఏకంగా రాష్ట్రపతి రామనాథ్ కోవింద్, కేంద్ర హోంమంత్రి అమిత్ షాకు లేఖలు రాశారు. రాష్ట్రంలో ప్రజాస్వామ్యం అవహాస్యం అవుతోందని కేంద్ర అధికారులు, బలగాలతో స్థానిక ఎన్నికలు నిర్వహించాలని కేంద్రాన్ని కోరారు.

తాను అధికారంలో ఉన్నప్పుడు రాష్ట్రంలో కేంద్ర ప్రభుత్వ సంస్థలు కాలే పెట్టారదన్న చంద్రబాబు ఇప్పుడు ఏకంగా కేంద్రమే పంచాయతీ ఎన్నికలను నిర్వహించాలని గొప్ప 'యూటర్న్' నిర్ణయం తీసుకున్నారు.

మరోవైపు బీజేపీ, జనసేన పార్టీలు కూడా ఎన్నికల్లో అక్రమాలు జరిగాయని, జరుగుతూనే ఉన్నాయని ఆరోపిస్తున్నాయి. 'ఆంధ్రప్రదేశ్లో పంచాయతీ ఎన్నికలు ఏకపక్షంగా, ప్రజాస్వామ్య విరుద్ధంగా జరుగుతున్నాయి. రాష్ట్ర ప్రభుత్వ యంత్రాంగం, పోలీసు వ్యవస్థ పనిచేస్తున్న తీరు తీవ్ర అభ్యంతకరంగా ఉంది. ఎన్నికల్లో పోలీసు, రెవెన్యూ, పంచాయతీరాజ్ శాఖ అధికారులు, ఉద్యోగులు ప్రభుత్వానికి అనుకూలంగా వ్యవహరిస్తున్నారు. ఈ విషయాన్ని మేం కేంద్ర హోం మంత్రి దృష్టికి తీసుకుపోతాం' అని బీజేపీ రాష్ట్ర అధ్యక్షుడు సోము వీరాబ్రా అన్నారు. అలాగే, పంచాయతీ ఎన్నికలు ప్రజాస్వామ్యాన్ని అవమానపరిచే విధంగా సాగుతున్నాయని జనసేన నాయకులు పవన్ కల్యాణ్, నాదెండ్ల మనోహర్ ఆరోపించారు. ఇదే విషయాన్ని కేంద్రం దృష్టికి కూడా తీసుకెళ్లారు.

సుమారు సంవత్సరం పాటు సాగిన ఏపీ పంచాయతీ ఎన్నికల ప్రహసనం చివరి అంకంలో కేంద్రం కోర్టుకు చేరింది. అయితే, వాస్తవంగా చూస్తే ఇందులో కేంద్ర జోక్యం చేసుకునే అవకాశం గానీ, అవసరం గానీ లేవని రాజకీయ విశ్లేషకులు పేర్కొంటున్నారు. నిజానికి, మరో రెండు వారాలు

కొన్ని గ్రామాల్లో అధికారికంగా ఒక్క క్రిస్టియన్ లేకపోయినా, పదుల కొద్దీ చర్చిలు ఉన్నాయని వివరించినట్లు పేర్కొన్నారు. అయితే అన్ని విషయాలను సావదానంగా విన్న ప్రధానమంత్రి, రాష్ట్రంలో చర్చిల నిర్మాణాలకు ప్రభుత్వం టెండర్లు పిలవడానికి సంబంధించి మరిన్ని వివరాలను కోరినట్లు స్వయంగా కృష్ణంరాజు చెప్పారు. ఈ విషయాలను తెలియచేసే సమయంలో ప్రధానమంత్రి 'చర్చిల నిర్మాణానికి టెండర్లా?' అని అశ్వర్యానికి గురయ్యారని, ప్రభుత్వమే టెండర్లు పిలవడం ఎలా సాధ్యమని మోదీ అన్నారని రఘురామ కృష్ణంరాజు పేర్కొన్నారు.

గడిచి, మిగిలిన రెండు విడతల క్రతువు పూర్తయితే, ఇక ఆ తర్వాత పంచాయతీ ఎన్నికల పంచాయతీ మరుగున పడిపోయి, మరో కొత్తవివాదం తెర మీదకు వస్తుంది. ఇంచుమించుగా గత రెండేళ్లుగా సాగుతున్న ప్రాంతీయ పార్టీల తీరు చూసిన ఎవరికైనా ఇది అర్థమవుతుందని రాజకీయ విశ్లేషకులు అంటున్నారు. అంతేకాదు ప్రజలు ఎదుర్కొంటున్న ప్రధాన సమస్యలు, రాష్ట్రం ఎదుర్కొంటున్న ఆర్థిక సంక్షోభం, మత పరంగా రగులుతున్న చిచ్చు, క్రైస్తవీకరణ వంటి కీలక అంశాలు ఎన్నికల సందర్భంగా చర్చకు రాకుండా అధికార, ప్రధాన ప్రతిపక్ష పార్టీలు ఎన్నికల కమిషన్ ను అడ్డుపెట్టుకుని షాడో బాక్సింగ్ చేశాయనే అభిప్రాయం కూడా లేకపోలేదు.

ఎన్నికల క్రతువు ఇలా సాగుతున్న సమయంలోనే రాష్ట్రానికి సంబంధించిన మరో కీలక అంశం కేంద్రం దృష్టికి చేరింది. అధికార పార్టీ అసమ్మతి నాయకుడు, నర్సాపురం ఎంపీ రఘురామకృష్ణంరాజు ఇటీవల ప్రధానమంత్రి నరేంద్ర మోదీతో సమావేశమయ్యారు. ఈ సందర్భంగా రాజధాని మార్పు మొదలు విశాఖ స్టీల్ ప్లాంట్ ప్రైవేటీకరణ, దేవాలయాలపై దాడులు ఇలా అనేక విషయాలను ప్రధాని దృష్టికి తీసుకెళ్లారు. హిందూ దేవుళ్లపై పాస్టర్ ప్రవీణ్ వ్యాఖ్యలు, అరెస్టుతో పాటు దళితులు.. క్రైస్తవులుగా మారి ఎస్సీ రిజర్వేషన్లు పొందుతుండడం వంటివి వివరించినట్లు చెప్పారు. రాష్ట్రంలో సాగుతున్న మతమార్పులపై ప్రధాన మంత్రికి 25 పేజీల నోట్ ను కూడా అందించారు.

కొన్ని గ్రామాల్లో అధికారికంగా ఒక్క క్రిస్టియన్ లేకపోయినా, పదుల కొద్దీ చర్చిలు ఉన్నాయని వివరించినట్లు పేర్కొన్నారు. అయితే అన్ని విషయాలను సావదానంగా విన్న ప్రధానమంత్రి,

రాజనాల బాలకృష్ణ

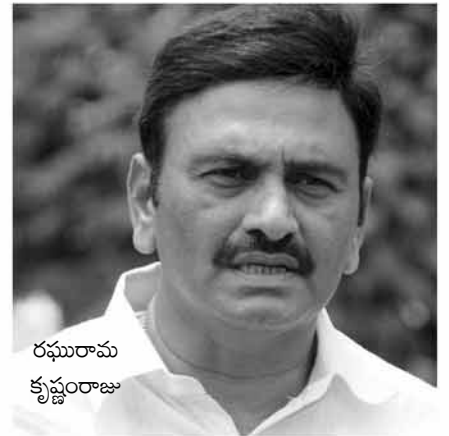
సీనియర్ జర్నలిస్ట్

రాష్ట్రంలో చర్చిల నిర్మాణాలకు ప్రభుత్వం టెండర్లు పిలవడానికి సంబంధించి మరిన్ని వివరాలను కోరినట్లు స్వయంగా కృష్ణంరాజు చెప్పారు. ఈ విషయాలను తెలియచేసే సమయంలో ప్రధానమంత్రి 'చర్చిల నిర్మాణానికి టెండర్లా?' అని అశ్వర్యానికి గురయ్యారని, ప్రభుత్వమే టెండర్లు పిలవడం ఎలా సాధ్యమని మోదీ అన్నారని రఘురామ కృష్ణంరాజు పేర్కొన్నారు. ఇందుకు సంబంధించి ప్రధానమంత్రి కోరిన విధంగా మరిన్ని వివరాలను త్వరలోనే ప్రధానమంత్రి కార్యాలయానికి అందజేస్తానని కృష్ణంరాజు తెలిపారు.

నిజానికి, పంచాయతీ ఎన్నికల అక్రమాల కంటే కూడా, రాష్ట్రంలో వైసీపీ ప్రభుత్వం అండతో సాగుతున్న మత మార్పులు, దీర్ఘ కాలంలో సమాజంపై తీవ్ర ప్రభావం చూపే ప్రమాదం ఉంది. ఇప్పటికే, అడిగేవారు లేరన్నట్లుగా ప్రభుత్వం, మరెక్కడా లేనివిధంగా చర్చిల నిర్వహణ (పాస్టర్లకు జీతాలు) నిర్మాణం కోసం ప్రభుత్వ (టెండర్లు) సామ్మూను యథేచ్ఛగా ఖర్చు చేస్తోంది. కాబట్టి, కేంద్ర ప్రభుత్వం కృష్ణంరాజు ఫిర్యాదుపై స్పందించి చర్యలు తీసుకోవలసిన అవసరం ఉంది.

మరోవైపు రాజమహేంద్రవరం సుబ్రహ్మణ్య స్వామి ఆలయంలో స్వామివారి విగ్రహ ధ్వంసంపై విచారణ జరిపిన సైబల్ ఇన్వెస్టిగేషన్ టీమ్ (సిట్) 'చక్కని' తీర్పును ఇచ్చింది. విగ్రహాన్ని గుర్తు తెలియని దుండగులు ధ్వంసం చేయలేదని, హిందూ బంధువులకు క్రైస్తవ సోదరులు ఇచ్చిన నూతన సంవత్సర కానుక కానే కాదని.. ఆలయ పూజారి ఎం. వెంకట మురళీకృష్ణ, ఆయన సోదరుడు, మరో వ్యక్తి ఈ పనికి పాల్పడ్డారని సిట్ తేల్చింది. ఆ వెంటనే పూజారిని, మరో ఇద్దరినీ పోలీసులు అరెస్ట్ చేసి రాజమండ్రి సెంట్రల్ జైలుకు పంపారు. ఇంకా నయం, స్వామి వారే స్వయంగా తల నరుక్కున్నారని 'సిట్' చెప్పకపోవడం సంతోషించవలసిన విషయం. అయితే, సిట్ తన నివేదికలో పూజారి డబ్బుకు ఆశపడి ఈ పని చేశారని పేర్కొంది. కానీ, పూజారికి డబ్బు ఎర వేసింది ఎవరు? అనేది మాత్రం పట్టించుకోలేదు. అదీ విషయం. సిట్ ఎంత చక్కగా పనిచేసిందో, ప్రభుభక్తిని ఏ విధంగా రుజువు చేసుకుందో వేరే చెప్పనవసరం లేదు.

రాష్ట్రంలో ఎన్నికల క్రతువు సాగుతున్న సమయంలోనే విశాఖ ఉక్కు ప్రైవేటీకరణ వివాదం కూడా తెరమీదకు వచ్చింది. నిజానికి, దీనికి సంబంధించి కేంద్ర ప్రభుత్వం తుది నిర్ణయం తీసుకుండా, లేదా? అనే విషయంలో స్పష్టత లేదు. కేంద్ర ఆర్థికమంత్రి నిర్మలా సీతారామన్, ప్రభుత్వ రంగ సంస్థల ప్రైవేటీకరణ ఇలా అనుకుంటే అలా అయిపోయే

రఘురామ కృష్ణంరాజు

ప్రక్రియ కాదని, అందుకు ఆచితూచి అడుగులు వేయవలసి ఉంటుందని, అలా వేసే ప్రతి అడుగులో అవసరమైన అన్ని జాగ్రత్తలు తీసుకుంటామని స్పష్టం చేశారు. అలాగే, భారతీయ జనతా పార్టీ రాష్ట్ర శాఖ కూడా ఇందుకు సంబంధించి పునరాలోచన చేయాలని కేంద్ర ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేసింది. మరోవైపు ఆందోళన జీవులు వీధుల కెక్కి వీరంగం వేస్తున్నారు. ఢిల్లీ తమాషా ముగింపుకు చేరుకుంటున్న నేపథ్యంలో ఆందోళన జీవులు విశాఖను తదుపరి వేదిక చేసుకునే ప్రయత్నం చేసినా చేయవచ్చు. అయితే, విశాఖ ఉక్కు ప్రైవేటీకరణ విషయంతో ప్రభుత్వ ప్రైవేటురంగ సంస్థల పనితీరు, మంచిచెడుల మీద విస్తృతంగా చర్చ జరుగుతోంది. ఈ మొత్తం వ్యవహారంలో ఇదొక ఖభ పరిణామం. వీటన్నిటినీ గమనిస్తే ఆంధ్రప్రదేశ్ లో జరుగుతున్న పరిణామాల విషయంలో కేంద్రప్రభుత్వం ప్రత్యేక దృష్టి పెట్టవలసిన సమయం ఆసన్నమైందనిపిస్తోంది. అయితే ఇప్పటికిప్పుడు కేంద్రం జోక్యం చేసుకుంటుందా, లేదా వేచి చూడాలి. ★

అసలు నిజం

ప్రతి మెతుకు పైన నీ పేరు

ప్రతి మెతుకు మీద తినేవారి పేరు ఉంటుందని మన విశ్వాసం. ఆ మాటేమో గానీ ప్రతి ధాన్యపు గింజ శ్రమ ఫలితమే. మనకి కానుకే. అందుకే 'అన్నం పరబ్రహ్మ స్వరూపం' అని అంటారు. నిజానికి భగవంతుడు జీవి పుట్టకముందే, ఆ జీవికి కావలసిన ఆహారపదార్థాలు ఈ భూమి మీద పుట్టిస్తాడు. అందుకే ఏ జీవి ఈ నేలమీద పడ్డా 'నారు పోసిన వాడు నీరు పోయకపోడు' అనే నానుడి వచ్చిందంటారు. భూమి మీద పడకమునుపే మనకు ఇంత ఆహారం, ఇన్ని నీళ్లు అని భగవంతుడు పూర్వజన్మలో చేసిన పాపపుణ్యాల లెక్కలు వేసి పంపుతాడంటారు. అందుకే వడ్డించిన ఆహారం, నీళ్లు వృధా చేయకుండా అవసరం లేని సమయంలో మరొకరికి దానం ఇవ్వడం వలన పుణ్యఫలం పెరుగు తుంది. ఇచ్చిన ఆహారం, నీళ్లు మరికొంచెం పెరిగి ఆయుష్షుంతులు అవుతారని ధర్మశాస్త్రాలు చెబుతున్నాయి. భగవంతుడు ప్రసాదించిన ఆహారాన్ని నేలపాలు చేస్తే లెక్కగా ఇచ్చిన ఆహారం తరిగి ఆయువు తగ్గిపోతుందని పెద్దల మాట. ఏ తల్లి అయినా బిడ్డ ఆయువు తరిగిపోవడం చూడలేక అన్నం పారవేయకు అని వదిసార్లు చెబుతుంది. అవసరమైతే దండిస్తుంది. చిన్నపిల్లలకు ఇంత వివరంగా చెప్పలేక అన్నం 'పరబ్రహ్మ స్వరూపం' పారవేయవద్దు అని మాత్రమే హితబోధ చేస్తుంది. అందుకే అన్ని దానాలకంటే అన్నదానం చాలా మంచి ఫలితాన్ని ఇస్తుంది. ఈ భూమిమీద ఉన్న ఏ జీవికైనా ఆహారం పెడితే కడుపునిండా తిని నిండు మనస్సుతో పెట్టిన వారిని ఆశీర్వదిస్తారు. అందుకే అన్నదానాన్ని మించిన దానం లేదు అంటారు. ★

సుంచిసూర్గం

జ్ఞాపకం - ఆలోచన

జీవనం కొనసాగటానికి జ్ఞాపకాలు-ఆలోచనలు అవసరమే. జీవన అవసరాలు ఉన్నంత కాలం వాటి జ్ఞాపకాలు, అవి సాధించుకునేందుకు ఆలోచనలు తప్పవు. పంచదార కోసం చీమ పరుగులు తీరుటం, పాలకోసం పసివాడు ప్రాకుతూ వెళ్లటం సహజంగా కనిపిస్తాయి. ఆహారం విషయంలో వాటికి ఉన్నది జ్ఞాపకమని, దానికోసం సాగే ప్రయత్నం ఆలోచన అని తెలిస్తే అవి కూడా ఎంత సహజమో అర్థం అవుతుంది. దానికోసం కదలిక ఆలోచనగా సాగుతుంది. అది లభించగానే ఆలోచన ఆగుతుంది. సంబంధాన్ని అనుసరించి సాగే ఆలోచన మనల్ని బాధించదు. సంబంధం లేని విషయంలో కలిగే ఆలోచన పడేపడే వచ్చి బాధిస్తుంది. పిల్లవాడు ఒకసారి చాక్లెట్ కావాలని అడిగితే ఏ తల్లికి విసుగు రాదు. పడేపడే వెంటపడి అడుగుతుంటేనే విసుగు, కోపం వస్తాయి. మనలోని ఆలోచన విషయంలో కూడా అంతే. ఒకసారి స్పృశించిపోయే ఆలోచన ఏదీ మనసు బాధపెట్టదు. అది కోరికగా మారి పడేపడే జ్ఞాపకం వస్తేనే ఎక్కువ బాధ కలుగుతుంది. ★

సంప్రదాయం - శాస్త్రీయత

విజయ రహస్యం

ప్రతి ఒక్కరికి ఏకాగ్రత అత్యవసరం. కేవలం యోగులకే ఏకాగ్రత అవసరమని అనుకోవడం శుద్ధ పొరపాటు. ఎవరు ఏ పని చేస్తున్న ఏకాగ్రత అవసరం ఎందుకంటే ఏమరపాటుగా ఉంటే ప్రమాదం వాటిల్లే అవకాశం ఉంటుంది. ఉదాహరణకు కమ్మరి సుత్తితో కొడుతున్నప్పుడు ఏ కొద్దిగా ఏమరపాటుగా ఉన్నా, అతని చేతి మీద సుత్తి దెబ్బపడే ప్రమాదం ఉంది. అదేవిధంగా ప్రతి ఒక్కరికి వారి వారి వృత్తులలో, విద్యార్థులైతే చదువు విషయంలో అందరికీ అన్నిట్లో ఏకాగ్రత అవసరం. భగవద్గీతలో అర్జునుడు కృష్ణ! మనసు ఎంతో చంచలమైనది. అది నిరంతరం అవిశ్రాంతితో చరిస్తూ ఉంటుంది. అదే సమయంలో మనసు శక్తివంతమైంది కూడా. దానిని నియంత్రితంలో ఉంచడం అంటే గాలిని పట్టి బందించడం లాంటిదే! మరి అలాంటి మనసును నియంత్రణలోకి తీసుకురావడం ఎలా అని ప్రశ్నించాడు. కృష్ణుడు అన్నాడు అర్జునా! నువ్వు చెబుతుంది నిజమే. మనసు చంచలమైంది. దాన్ని నియంత్రించడం అంత సులభం కాదు. అయితే అంతటి చంచలమైన మనసును సైతం నిరంతర సాధన, అంటే ముట్టని ధోరణి అనే బలం ద్వారా నియంత్రణలోకి తీసుకురావచ్చున్నది అంతే నిజం. మనసును నియంత్రణలోకి తీసుకురావడానికి అన్నిటికన్నా

ముఖ్యంగా తాము పోరాడదలచిన మనసు స్వభావాన్ని స్పష్టంగా అర్థం చేసుకోవాలి. మనస్సనేది కోతి లాగ చంచలమైంది. తప్పతాగి మత్తెక్కిన ఏనుగుమంటి బలమైంది. అలాంటి మనసును నియంత్రించడమంటే అర్జునుడు చెప్పినట్లుగా, గాలిని పట్టుకోవడం లాంటిదే! కోతులను పట్టుకోవడంలోను, ఏనుగులకు శిక్షణ ఇవ్వడంలోను ఎలాంటి వైపుణ్యం అవసరమో, అంత నేర్పు మనసును క్రమబద్ధీకరించడానికి కావాలి. భూమిపై ఉన్న ప్రతి ప్రాణికి, ప్రతి వస్తువుకు ఓ విలక్షణమైన స్వభావం ఉంటుంది. వీరుడమనేది గాలి స్వభావం. కాల్యుడమనేది నిప్పు స్వభావం. పారడమనేది నీటి స్వభావం. అదే విధంగా ప్రతిదాంట్లో తల దూర్చడం, ఒక విషయం మీద నుంచి మరో విషయానికి దూకడం, విచిత్రమైన కోరికలు కోరడం, వేలాది విషయాల గురించి ఆలోచించడం, ఎన్నెన్నో సమస్యల గురించి దుఃఖించడం, గాలిలో మేడలు కట్టడం, మనకు అప్పగించిన పని గురించి కాకుండా మిగిలిన పని గురించి పట్టించుకోవడం ఇదీ మనసు స్వభావం. ఇలాంటి మనసును నియంత్రిస్తే ఎంతటి లక్ష్యాలునైనా సాధించవచ్చు.

కళ్లు, చెవులు, ముక్కు, నాలుక, చర్మం ఈ అయిదు మనసుకు వాహనాలు. జ్ఞానేంద్రియాలన్నీ మనసును అన్ని వైపులా లాగుతూ ఉంటాయి. కాబట్టి, వివేకాన్ని ఉపయోగించడం ద్వారా ఇంద్రియాలను అదుపులో ఉంచుకోవాలి. దీన్నే సంస్కృతంలో 'దమం' అంటారు. నిజానికి, ఇంద్రియాల ప్రమేయం లేకుండానే స్వతంత్రంగా తన ఇష్టానుసారం మనసు పోతుంది. అలాంటి సందర్భాల్లో బుద్ధిని ఉపయోగించి దాన్ని మళ్లీ వెనక్కి తీసుకురావాలి. ఇలా తిన్నగా మనసును నిశ్చలంగా ఉంచే పద్ధతినే 'శమం' అంటారు. మనసు అదుపులో ఉంటే ఉన్నత లక్ష్యాలను సాధించగలం. అదే మనసు అదుపులో లేనట్లయితే, అత్యంత సామాన్యమైన పనులు చేయడం కూడా సాధ్యం కాదు. మనసుకు నిజంగానే అపారమైన బలం ఉంటుంది. ప్రాచీన రుషులు నిరంతర ప్రయత్నాలతో మనసును అదుపులోకి తెచ్చుకొని, మానసిక సమతుల్యతను సాధించారు. అదే వారు చేసిన మొదటి పని. అలాంటి మనసును ఏకాగ్రపరిచినప్పుడు అద్భుతమైన యోగ రహస్యాలను రుషులు కనుగోనేలా మనసు చేసింది. అది దివ్యజ్ఞానాన్ని అందించింది. మనుషులనే మహనీయులు, మహాత్ములు, మహర్షులుగా తీర్చిదిద్దింది. ★

ఆర్తితో అర్ధిస్తే...

కావ్యకంఠ గణపతి ముని ఒకసారి అరుణాచలం వెళ్లారు. వారితోపాటు వారి తమ్ముడు కూడా వచ్చాడు. ఆయనకు జరరాగ్ని ఎక్కువ. ఆ పిల్లడు అన్నయ్యా ఆకలేస్తోంది అన్నాడు. ఆ రోజున ఏకాదశి తిధి. అందుకని ఆయన తన దగ్గర ఉన్న డబ్బులతో ఒక డజను అరటిపళ్ళు కొన్నారు. అతను అవన్నీ తినేశాడు. ఒక గంట గడిచేసరికి మళ్ళీ అన్నయ్యా ఆకలేస్తోంది అన్నాడు. అప్పుడు గణపతిమని బ్రాహ్మణుల ఇంటి ముందుకు వెళ్లి 'భవతీ బిక్షాం దేహి' అంటూ ఎవరైనా అన్నం పెడితే తమ్ముడికి పెడదామని యాచన చేస్తున్నారు. ఆ రోజు ఏకాదశి. ఎవ్వరూ అన్నం పెట్టలేదు. వీడు ఏడుపు. అప్పుడు ఆయన ఒక శ్లోకం చదివారు. బ్రాహ్మణ గృహంలో ఎవరైనా అకస్మాత్తుగా వస్తే పెట్టడానికి కొద్దిగా అన్నం ఉండేటట్లుగా వండాలి. "ఆఖరికి కలియుగంలో వీళ్ల అన్నం పాత్రల్లో అన్నం కూడా లేదన్నమాట! ఒక్కడు కూడా అన్నం పెట్టలేదు" అని ఆయన అనుకున్నారు.

ఆయన ఒక ఇంటి ముందునుంచి వెళు తున్నారు. అరుగుమీద ఒక వృద్ధ బ్రాహ్మణుడు పడుకుని ఉన్నాడు. ఆయన గభాలున లేచి కావ్యకంఠ గణపతి మునిని పట్టుకుని అన్నాడు. 'నీవు బాగా దొరికావు. నా భార్యకు ఒక నియమం ఉంది. అందరూ ఏకాదశి వ్రతం చేసి మరునాడు ఉదయం భోజనం చేస్తే నా భార్య ఏకాదశి నాడు రాత్రి భోజనం చేస్తుంది. కానీ ఆవిడకు ఉన్న నియమం ప్రకారం. ఆవిడ భోజనం చేసేముందు ఎవరికైనా ఇద్దరు బ్రాహ్మణులకు భోజనం పెట్టి ఆ తర్వాతే తాను తింటుంది. ఇవ్వాళ

తిరువణ్ణమలైలో యాత్రికులు ఎవ్వరూ దొరకలేదు. నువ్వు ఆకలని తిరుగుతున్నావు. మా ఇంట్లోకి రా!' అని తీసుకు వెళ్లాడు.

ఆ ఇంట్లోని ఇల్లాలు 'స్నానం చేసి రండి. భోజనం వడ్డిస్తాను' అంది. కావ్యకంఠ గణపతి ముని, ఆయన తమ్ముడు గబగబా వెళ్లి స్నానం చేసి తడిబట్టతో వచ్చారు. ఆవిడ మడి బట్టను ఇచ్చింది. అవి కట్టుకుని భోజనానికి కూర్చున్నారు. రుచికరమైన వంటలతో ఆ తల్లి భోజనం వడ్డించింది. తరువాత చందనం ఇచ్చింది. ఇంటికి ఎవరైనా పెద్దలు వస్తే భోజనం అయ్యాక చందనం పెట్టాలి. వారు అది చేతులకి రాసుకుని లేవాలి. ఆ గంధం ఇంటి యజమానే తీస్తే దానివలన గొప్ప శ్రేయస్సును పొందుతాడు. వాళ్లు చందనం రాసుకున్నాక ఆవిడ తాంబూలం ఇచ్చింది. వీళ్లు కడుపునిండా తినేసారేమో కళ్లు మూతపడి పోతున్నాయి. 'అమ్మా, ఇంకా ఎక్కడికీ తిరగలేం. ఈ రాత్రికి మీ అరుగుమీద పడుకుంటామమ్మా!' అన్నారు. ఆవిడ సరేనని తలుపు వేసేసింది. ఇద్దరికీ గాఢ నిద్ర వట్టేసింది.

వీరు నిద్రించిన ఇల్లు అరుణాచలంలో అయ్యంకుంట వీధిలో ఉంది. మరునాడు సూర్యోదయం అవుతుంటే వారికి మెలకువ వచ్చింది. ఇద్దరూ నిద్ర లేచారు. 'అమ్మయ్య రాత్రి ఈ తల్లి కదా మనకి అన్నం పెట్టింది' అనుకుని అరుగుమీద నుండి లేచి చూసారు. అది వినాయకుడి గుడి. అక్కడ ఇల్లు లేదు. వాళ్లు తెల్లబోయి 'రాత్రి మనం షుద్ధపోషితమైన భోజనాలు తిన్నాం. ఇక్కడ రత్నకింకిణులు ఘల్లుఘల్లు మంటుంటే ఎవరో ఒక తల్లి మనకి అన్నం పెట్టింది. ఆ తల్లి ఇల్లు ఏది' అని చూసారు. కలకాని కన్నామా అనుకున్నారు. పక్కకి చూస్తే రాత్రి ఆవిడ ఇచ్చిన తాంబూలాలు ద్రవ్యం కూడా ఆ పక్కనే ఉన్నాయి.

ఎవరు ఆర్తితో ప్రార్థన చేసి, పూజ చేస్తున్నారో, వారు నోరు తెరచి అడగవలసిన అవసరం లేకుండా, అతని అవసరాలు తీర్చడానికి భగవంతుడు వెనుక తిరుగుతూ ఉంటాడు. అతనికి ఈశ్వరుని అనుగ్రహం ఎప్పుడూ ఉంటుంది. స్వచ్ఛమైన భక్తితో, అమృతవారి పట్ల కృతజ్ఞతతో బ్రతికేవాడు ఎవరు ఉన్నారో వారిని అమృతవారే కాపాడుతుంది. ఈ స్థితికి ఎదిగితే ఆ భక్తుడు ధన్యుడే కదా !

ఒక ఊరిలో రాముడు అనే బాలుడు ఉండేవాడు. చిన్ననాటి నుండి సోమరి. తినడం, తిరగడం ఇదే అతని పని. దీంతో అందరూ అతన్ని తిండి రాముడు, బండరాముడు అని పిలిచేవారు. యుక్తవయసు రాగానే అతనికి వివాహం చేసి తల్లితండ్రులు తీర్థయాత్రలకు బయలుదేరారు. ఒకరోజున ఎవరో రామాయణ ప్రవచనం చెప్తున్నారు. రాముడు శ్రద్ధగా విని అర్ధరాత్రి ఇంటికి వచ్చాడు. "రామాయణం నీకేం అర్థమైంది" అని అడిగింది భార్య... "నాకేం అర్థం కాలేదు" అన్నాడు రాముడు.

విన్నా చాలు!

ప్రవచనం జరిగిన పది రోజులూ ఇదే తంతు. ప్రవచనం నుండి రాగానే నీకేమర్థమయింది అని భార్య అడగడం, నాకేం అర్థం కాలేదని అతను చెప్పడం. భార్యకి కోపం నషాణానికి అంటింది. "ఇదిగో ఆ గుండ్రాయి తీసుకుపోయి దాంతో నీళ్లు పట్టా" అంది. రాముడు వెళ్లి గుండ్రాయిని నీళ్లలో ముంచాడు. గుండ్రాయిలో నీళ్లు నిలబడవు కదా. అలాగే తీసుకొచ్చాడు. భార్య మళ్ళీ తెప్పింది.... మళ్ళీ వెళ్లాడు.... అలా పది సార్లు తిప్పింది. "చూసావా.. ఆ గుండ్రాయితో నీళ్లు తేలేకపోయావు. అలాగే పది రోజులు రామాయణం విన్నా నీకు ఏమీ అర్థం కాలేదు. నువ్వా గుండ్రాయితో సమానం" అని ఈసడించింది. అప్పుడు రాముడు అన్నాడు, "గుండ్రాయి నీళ్లు తేలేకపోయిన మాట నిజమే కానీ పదిసార్లు నీళ్లలో మునగడం వల్ల మాలిన్యం అంతా పోయి అది శుభ్రపడింది కదా. అలాగే రామాయణం నాకేమీ అర్థం కాకపోయినా పది రోజుల్నుండి వినడం వల్ల మనసు తేలిక పడ్డట్టు హాయిగా ఉంది. మనసు ప్రశాంతంగా ఉంది" అన్నాడు. భర్తకి అర్థం కావాల్సిన దానికన్నా ఎక్కువే అర్థం అయిందని భార్యకి తెలిసింది. నవ విధ భక్తి మార్గాల్లో శ్రవణం ఒకటి. విన్నా చాలు! మనసులోని మాలిన్యం తొలగిపోతుంది. పవిత్రభావం ఏర్పడుతుంది. ★

మెట్లు ఎందుకేస్తారు?

ఎక్కడానికంటూడు నాన్న!

దిగడానికంటోంది అమ్మ!!

* * *

మన ఆడవాళ్లు ఎంత ఎదిగినా వాళ్ల ఆలోచనలు మాత్రం వంటింటిని దాటి ముందుకెళ్లవు. అందుకు తిరుగులేని ఉదాహరణ మా అమ్మ!!

అమ్మ మంచిదే. కాదన్ను. కానీ ఆవిడ ఆలోచనలు మాత్రం తను గీసుకున్న గిరిని దాటి ముందుకెళ్లవు. లేకపోతే పాతరోజుల్లోనే ఉంటూ, కొత్త జీవితాన్ని రూపు దిద్దుకోవాలనడం ఏమిటి? విచిత్రం కాకపోతే? మనం జీవించాల్సింది వర్తమానంలోనా? గతంలోనా? ఎంత చెప్పినా అర్థం చేసుకోదేం! ఏమైనా అంటే గతం లేకుండా వర్తమానం, వర్తమానం లేకుండా భవిష్యత్తు ఉండ వంటుంది. ఈ సామాజిక పరిణామక్రమానికి సంబంధించిన పాఠాలు చెప్పడానికి బాగుంటాయి గానీ, నిజ జీవితంలో ఆచరించడానికి పనికిస్తాయా?

ఈ లెక్కరద్దు ఇంట్లో పిల్లల్ని కూడా కాలేజీ విద్యార్థులనే అనుకుంటారు. ఏం చేస్తాం సర్దుకుపోవడమే. అలాగని అన్నింటికీ సర్దుకుపోమ్మంటే ఎలా?

* * *

కరణ్ నన్ను ప్రేమించినమాట వాస్తవమే కావచ్చు. కానీ నేనూ అతన్ని ప్రేమించాలిగా? ఈ మాట అడగగానే “చరణ్ ని మాత్రం నువ్వు ప్రేమించావా?” అంటూ వితండవాదం పెట్టుకుంటుంది. ఈ విషయంలో నాన్న చాలా నయం. వాదాలూ, చర్చలూ ఉండవు. ఏది మంచనిపిస్తే అది చెయ్యడమే. అందుకే చరణ్ ని చేసుకోమంటున్నాడు నాన్న.

చరణ్ అన్ని విధాలా నాకు తగినవాడు. ఆ విషయాన్ని నాన్నే కాదు, అమ్మకూడా ఒప్పుకుంటుంది. కానీ పెళ్లి దగ్గరకి వచ్చేసరికి కరణ్ నాకు సరిపోతాడంటుంది.

* * *

కరణ్ ఓసారేం చేశాడో తెలుసా? నేను ప్రేమించలేదని తన చెయ్యి కోసుకున్నాడు. రక్తంతో నాకో ఉత్తరం కూడా రాశాడు. నిజం చెప్పద్దా, ఆ ఉత్తరానికి నేను కూడా ఐసైపోయాను. అలాగని రక్తం చిందించిన కుర్రాళ్లందరినీ పెళ్లి చేసుకోలేం కదా! నిజానికి ఆ రక్తాన్ని ఉత్తరాలు రాయడానికి వృధా చెయ్యకుండా ఏ బ్లడ్ బ్యాంకుకో దానం చేసుంటే ఎంత బాగుండేది? కనీసం ఒకరి ప్రాణాలైనా నిలబడేవి. ఈ ఆలోచన వచ్చాక అతను నా కంటికి ప్రేమికుడిలా కాకుండా అమాయకుడిలాగానూ, పిచ్చివాడిలాగానూ కనపడుతున్నాడు. అలాంటి అమాయకుణ్ణి కట్టుకుని జీవితాంతం అతనితో వేగడం

ఎంత కష్టమో మీరే ఆలోచించండి.

* * *

అమ్మల ఆలోచనలు వంటింటిని దాటవని నేను ఊరికే అనడంలేదు. పుట్టినప్పటినుంచీ చూస్తున్నాను. అమ్మ వంట అమ్మే చేసుకుంటుంది. అమ్మ బట్టలు అమ్మే ఉతుక్కుంటుంది. అమ్మ పనులు అమ్మే చేసుకుంటుంది. అన్నీ చక్క బెట్టుకున్నాక గానీ కాలేజీకి వెళ్లదు. ఆ కాలేజీలో సామాజిక శాస్త్రాన్ని బోధించి, బోధించి అలిసిపోతుంది.

నిజం చెప్పాద్దా, అమ్మ లెక్చర్ చాలా బాగుంటుంది.

కానీ చదువుమీద శ్రద్ధలేని ఆర్ట్స్ స్టూడెంట్లుకి ఎంత చెప్పినా ఏం లాభం? అలాంటి ఆసక్తి లేని వాళ్లకి ఇష్టం కలిగించి, వారికి అర్థమయ్యేలా చెప్పడం అంటే ఎంత కష్టమో తెలుసా? అయినా సరే, ఏమాత్రం సహనం కోల్పోకుండా పాఠాలు చెప్పి చెప్పి ఎంతో నీరసంగా ఇంటికి వచ్చేది.

కోడలు అలిసిపోయి వచ్చింది కదాని బామ్మ టీ పెట్టిచ్చేది. కానీ అమ్మ తాగేది కాదు. అయినా సరే అమ్మని చూసి బామ్మ బాధపడేది కాదు, జాలిపడేది. ఎందుకంటే అమ్మదంతా చాదస్తం.

అయినా కూలాన్ని వదులుకొచ్చినదానికి ఆచారాలు మాత్రం ఎందుకంటాడు నాన్న.

అమ్మ వినేది కాదు. దాంతో క్రమంగా నాన్న పట్టిండుకోవడం మానేశాడు. బామ్మా పట్టిండుకోవడం మానేసింది. తాతయ్య మాత్రం అప్పుడప్పుడూ పట్టిండుకుంటూ ఉంటాడు. ఇంక నేనంటారా, పట్టిండుకున్నా ఒకటే! పట్టిండుకోకపోయినా ఒకటే!

అమ్మ దృష్టిలో ఆచారాలనేవి క్రమ శిక్షణనీ, పద్ధతులనీ, పరిశుభ్రతనీ నేర్పడానికే!

వని మనుషులు కడిగిన గిన్నెలకి అరకొర శుభ్రతే తప్ప పూర్తి పరిశుభ్రత ఉండదంటుంది అమ్మ. అందుకే తన గిన్నెలు మరోసారి కడుక్కుంటే తప్ప అమ్మకి తృప్తి ఉండదు. అమ్మలు సంతృప్తులైనప్పుడు చేసే వంట అమ్మతానికి ఏమాత్రం తీసిపోదు.

బామ్మా, తాతయ్యా

పెద్దవాళ్లవుతున్నకొద్దీ అందరికీ అమ్మ వండి పెట్టడం మొదలుపెట్టింది. నిజం చెప్పాలంటే, అమ్మ చేతి వంటకీ, బామ్మ వంటకీ చాలా తేడా ఉంటుంది. బామ్మ వంట కారం. అమ్మ వంట తీపు. తీపు అంటే తియ్యగా ఉండేదని కాదు. అందులో తీపిని మించిన మాధుర్యం ఏదో ఉంటుంది. “అది వచ్చింది ఆప్యాయత వల్ల” అంటాడు నాన్న. “కాదు, ఆచారాలవల్ల వచ్చింది” అంటుంది అమ్మ. అదొక ఎప్పటికీ తెమలదు. “దేనివల్ల వస్తే ఎవడిక్కావాలి గానీ ముందు నాకు వడ్డించమ్మా ఆకలేస్తోంది” అంటాడు తాతయ్య.

ఒక్కోసారి అమ్మ మాటల్లో కూడా నిజం ఉందనిపిస్తూ ఉంటుంది. ముఖ్యంగా ఆహార విషయంలో.

మెట్లు

జొన్నవిత్తుల శ్రీరామచంద్రమూర్తి

సాత్వికాహారం మనిషికిచ్చే ప్రశాంతత గొప్పది. ముఖ్యంగా కడుపులో మంట, ఎసిడిటీ, గ్యాస్ట్రిక్ సమస్యలు రావు. చిన్నప్పటినుంచీ నాకు చికెన్ తందూరీ అంటే చాలా ఇష్టం. అపెండిసైటిస్ ఆపరేషన్ చేసినప్పుడు డాక్టర్ కొన్నాళ్లు నాన్ వెజ్ కి దూరంగా ఉండమన్నాడు. ఆ అవకాశాన్ని అలుసుగా చేసుకుని నాకు బలవంతంగా ఉప్పు-కారాలు తగ్గించి వండిపెట్టడం మొదలు పెట్టినదమ్మ. చెప్పానుగా అమ్మ చేతి వంట చాలా బాగుంటుందని. ఆ రుచులు మరిగి క్రమంగా నాన్ వెజ్ తగ్గించేసి ప్రస్తుతం నేనూ పూర్తి వెజిటేరియన్ గా మారిపోయాను.

మన ఆహారం కోసం ఇతర ప్రాణులని చంపాల్సి వస్తోందనే బాధ నాలో ఏమూలో ఉండేది కాబోలు. అందుకే ఈ మధ్యన మాంసాహారం హింసని ప్రేరేపిస్తుందనే భావన కలుగుతోంది. హింస ఏ రూపంలో ఉన్నా దాన్ని వ్యతిరేకించాల్సిందే కదా! ప్రస్తుతం శాకాహారం ద్వారా కనీసం నా పరిధిలో అయినా హింసని ఆపగలుగుతున్నందుకు సంతోషం కూడా కలుగుతోంది. వీలైతే మీరు కూడా ప్రయత్నించి చూడండి. సంతోషించే విషయంలో పూచీ నాది.

ఇదిగో మీలా చెప్పించుకోవలసిన అవసరం కలుగుతుందనే మా బామ్మా, తాతయ్యా నేను చెప్పక ముందే మాంసాహారం మానేశారు. కాబట్టి ఇప్పుడు ఇంట్లో అందరం శాకాహారులమే.

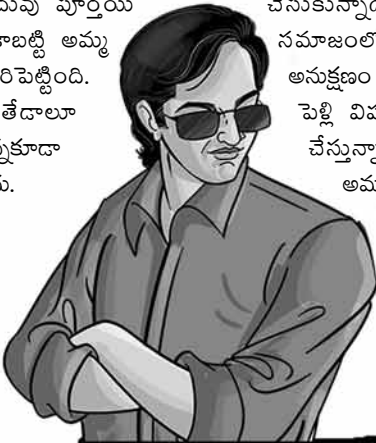
మాకు వండి పెట్టడంతోబాటు మా ఆలనా-పాలనలు చూడడం కోసం అమ్మ ఉద్యోగం మానేసింది.

అప్పటికి నా చదువు పూర్తయి ఉద్యోగం వచ్చింది. కాబట్టి అమ్మ జీతాన్ని నా జీతం సరిపెట్టింది. జీవితం లెక్కల్లో ఏ తేడాల్సా రాలేదు. కాబట్టి నాన్నకూడా పెద్దగా పట్టించుకోలేదు.

* * *

అమ్మంటే

సామాన్యురాలు కాదు. ఆవిడకి మెట్టెక్కుడం తెలుసు. ఎక్కించడం కూడా తెలుసు. నాన్నని మొదటి మెట్టు ఎక్కించింది అమ్మే!

నాన్నని ప్రేమించింది. పెళ్లి చేసుకుంది. చివరికి మా నాన్న గురించి తన కుటుంబాన్నీ కులాన్నీ కూడా వదులుకుని వచ్చేసింది. అందుకే మా ఇంట్లో అందరూ అమ్మని ఎంతో గొప్పగా చూస్తూంటారు. మామ్మకీ, తాతయ్యకీ అమ్మని పొగడకుండా ముద్ద కూడా దిగదు. ఇంక నాన్న విషయానికొస్తే అమ్మని ఎదురుగుండా పొగడడన్నమాటేగానీ వెనక మాత్రం అందరి దగ్గరూ పొగుడుతూనే ఉంటాడు. నిన్న మీ దగ్గర కూడా అమ్మని పొగడ్డలతో ముంచెత్తాడట కదా, మీరు చెప్పకపోతే నాకు తెలియదనుకున్నారా? ఎవరు పొగడినా, పొగడకపోయినా మా అమ్మ చాలా గొప్పది. ఆ గొప్ప దనాన్ని సాధించడం అందరివల్లా కాదు.

అమ్మ గొప్పదికదా అని అమ్మ చెప్పే ప్రతి మాటా గొప్పదే కావాలనే సిద్ధాంతం ఏమీ లేదు కదా! అమ్మ గొప్పదనానికి గుర్తింపు ఎవరివల్ల వచ్చింది? దాన్ని గుర్తించిన వాళ్లవల్ల వచ్చింది. ఆ విషయం అమ్మకి అర్థమైతే ఎంత బాగుంటుంది!

* * *

మనిషి ఎదగాలంటే ఏం చెయ్యాలి?

ఓ మెట్టు పైకెక్కి తనకంటే ఎత్తున ఉండేవారి సరసన చోటు సంపాదించుకోవాలి. వీలైతే ఇంకో మెట్టు పైకెక్కి అంతకంటే ఎత్తున ఉండేవాళ్లని కూడా దాటి ఎదగాలి. నాన్న ఈ రోజు ఇంతటి ఉన్నత స్థితిలో ఉండటానికి కారణం ఏమిటి? ఎదగడానికి ప్రయత్నించడం. ఎదిగాక కూడా ప్రయత్నాన్ని కొనసాగించడం. ఆ ప్రయత్నాల్లో భాగంగానే అమ్మని పెళ్లి చేసుకున్నాడు. అమ్మ చెప్పినట్టు విన్నాడు. సమాజంలో అమ్మ గౌరవాన్ని పెంచడానికి అనుక్షణం ప్రయత్నిస్తూనే ఉన్నాడు. ఇప్పుడు నా పెళ్లి విషయంలో కూడా ఆ ప్రయత్నమే చేస్తున్నాడు. ఈ విషయం అమ్మకి ఎందుకు అర్థం కావడం లేదు?

శ్రీగిరిరాజు
ధర్మసంరక్షణ పరిషత్తు
కథల పోటీలో
ప్రత్యేక బహుమతి
పొందినది

*
నిజానాథ్

ఏ విషయమైనా అర్థం కాకపోవడానికి కారణం, కేవలం ప్రయత్నలోపమే అంటాడు నాన్న. అమ్మని చూస్తుంటే అది నిజమే అనిపిస్తోంది.

ఒక విధంగా చూస్తే అమ్మ చెప్పేదీ నిజమే. చరణ్ కంటే కరణ్ అందగాడు. మృదుస్వభావి. ఎంతమాత్రం తొణకడు. బెణకడు. తొందరపాటు అస్సలు లేదు. చూడ్డానికి మాడ్రన్ డ్రెస్ వేసుకున్న తాతల కాలనాటి హీరోలా ఉంటాడు. నేనంటే అతనికి చాలా ఇష్టం. ఆ ఇష్టాన్ని ఎన్నోసార్లు, ఎన్నో రకాలుగా వ్యక్తం చేశాడు కూడా. రుద్దిరాక్షాల ప్రేమలేఖే కాదు, ఓసారి వాళ్లమ్మని మా అమ్మ దగ్గరకి రాయబారం కూడా పంపాడు. అమ్మ నాకు మాటమాత్రం కూడా చెప్పకుండా నన్ను ఒప్పించే భారం నెత్తిన వేసుకుంది.

అంతటి అందగాడూ, అందమైన మనసున్న వాడూ లభించడం నా అదృష్టమంది. చిన్నప్పటినుంచీ తెలిసిన కుర్రాడు. మన మాట కాదనడు. నిన్ను పువ్వుల్లో పెట్టి చూసుకుంటాడు అంది. అంతేనా, అలాంటివాడిని చేసుకుంటే నేను కూడా అమ్మలాగే సంతోషంగా ఉంటానంటూ మొదలెట్టింది.

అమ్మ సంతోషం నాకు తెలియనిదా? నాన్నతో ఎప్పుడూ విభేదిస్తూనే ఉంటుంది. నాన్న ఇంకా, ఇంకా పెరగాలంటాడు. అమ్మ “పెరుగుట విరుగుట కొరకే” అంటుంది. నాన్న ఇంకా, ఇంకా సంపాదించాలంటాడు. అమ్మ అవసరానికి మించి సంపాదించడం మంచిది కాదంటుంది. దాంతో అమ్మ పోరాటం కొనసాగుతూనే ఉంటుంది. ఎందుకమ్మా అంతగా

జీవితంలో ఒక లక్ష్యం ఉండాలి. దాన్ని సాధించాలనే పట్టుదల, దీక్ష ఉండాలి. హేతువాద దృక్పథంతో ఆలోచించే నేర్పండాలి. ఆత్మస్వైర్థంతో ధైర్యంగా అడుగులు వేయగలిగే కొశలం ఉండాలి. అన్నింటికంటే ముఖ్యంగా సమాజంలో తనకంటూ ఓ గుర్తింపు ఉండాలన్న ఆలోచన ఉండేతీరాలి. అవన్నీ చరణ్లో ఉన్నాయి. కరణ్తో పోలిస్తే రెండ్రాకుల అందం తక్కువన్నమాటేగానీ అతను నాకు తగిన జోడీనే.

మనసు బాధపెట్టుకోవడం? ఇలాంటి చిన్నచిన్న విషయాల్లో అయినా సర్దుకుపోవచ్చుకదా అంటారు తాతగారు. కానీ అమ్మ ఒప్పుకోదు. పోరాటం చేయడంలో ఉండే సంతృప్తి రాజీపడడంలో ఉండ దంటుంది. కొంపతీసి నేను కూడా నా సంతోషాన్ని ఆ పోరాటాల్లోంచే అంటే మనుగడ కోసం పోరాటం అనా?!! పొందాలనేది అమ్మ అభిప్రాయమేమో! హారీ భగవంతుడా! నావల్ల కాదు!!

* * *

అయినా నాకు తెలియక అడుగుతానూ, కేవలం అందం, వినయ విధేయతలుంటే చాలా?

పెద్దలని గౌరవించడం మంచిదే. అలాగని గౌరవం పెంచే పెద్దరికాన్ని తోసిరాజనడం కరెక్ట్ కాదు కదా!

జీవితంలో ఒక లక్ష్యం ఉండాలి. దాన్ని సాధించాలనే పట్టుదల, దీక్ష ఉండాలి. హేతువాద దృక్పథంతో ఆలోచించే నేర్పండాలి. ఆత్మస్వైర్థంతో ధైర్యంగా అడుగులు వేయగలిగే కొశలం ఉండాలి.

పోలిక.

నాన్నలాగా ఆలోచించినప్పుడు మనిషి ఎదగడానికి కేవలం డబ్బుంటే చాలదు. డబ్బుతో బాటు సామాజికస్థాయి కూడా ఉండాలి. అది అందరికీ ఉండదు. చరణ్ తండ్రి ఎమ్మెల్యే. అందుకు కారణం సమాజంలో అతని కులానికి ఉండే పట్టు. దాన్ని పెంచుకున్నకొద్దీ అతను ఉన్నత శిఖరాలని చేరవచ్చు. అదీ కాకుండా వాళ్లు మాకంటే ఉన్నత కులస్థులు. మా కులం..., అంటే మా అమ్మ కులం కాదు, నాన్న కులం!

అమ్మని పెళ్లి చేసుకోవడంద్వారా మా నాన్న సమాజం దృష్టిలో ఉత్తముడయ్యాడు. ఇప్పుడు నా పెళ్లి చేసి ఉన్నాడౌతాడు.

ఇంక నా విషయానికొస్తే అటు చరణ్ని చేసుకున్నా ఇటు కరణ్ని చేసుకున్నా పెద్ద తేడా ఏమీ ఉండదు. ఎందుకంటే ఈ ఇద్దరిలో ఎవర్ని చేసుకున్నా నాది కులాంతర వివాహమే అవుతుంది. అలాగని కేవలం కరణ్ లాంటి పప్పుసద్దకోసం నాలుగు మెట్లు దిగి వెళ్లి అతనితో జీవితాంతం వేగలేం కదా! నేను చరణ్ని చేసుకుంటే ఓ మెట్లు పైకిక్కుతాను. అందుకే నాన్న చరణ్ సంబంధానికి ఓకే చెబుతాననగానే నేనూ ఓకే అన్నాను.

అదిగో అప్పట్నుంచీ మొదలైంది అమ్మలో అసంతృప్తి. నేను ఒక మెట్లు పైకిక్కినందుకు కాదు. నాలుగు మెట్లు కిందకి దిగనందుకు.

* * *

“పైకొచ్చినవాడెప్పుడూ తనకంటే కింద ఉన్నవాడికి చెయ్యండించాలి” అంటుందమ్మ.

“కిందుండేవాళ్లకి చెయ్యండిస్తే వాళ్లు మనల్ని కూడా కిందకి లాగేస్తారు” అంటాడు నాన్న. నాన్న విజయ రహస్యం అదే. ఎప్పుడూ ఎదిగే ప్రయత్నం చెయ్యడం. ఇది నా మాట కాదు. నాన్నని దగ్గరనించీ పరిశీలించిన ప్రతి ఒక్కరిమాటా ఇదే. ఇప్పుడు మీకూ మా నాన్నే సరనిపిస్తోంది కదూ?

ఏంటో..., ఈ అమ్మలెప్పుడూ ఇంతే. అందర్నీ శాకాహారులుగా మార్చినంత సులభంగానే సాత్వికులుగా మార్చేయాలని ప్రయత్నిస్తూంటారు.

* * *

ఏమిటో ఈ మెట్లు?

ఎక్కడానికో దిగడానికో అర్థం కావట్లేదు! ★

మందిర నిర్మాణానికి మేము సైతం

కావలి : దుత్తలూరు మండలం, కొత్తపేట గ్రామంలో నివాసముంటున్న నిరుపేద మహిళ భాగ్యమ్మ. భర్త లేడు. తన ముగ్గురు పిల్లలు మానసిక, శారీరక వికలాంగులు. రాముని మీద ఉన్న భక్తితో 3,116 రూపాయలను సమర్పించారు. రామ సేవకులు అంత నిధి వద్దని వారించినప్పటికీ 'రాముని కోసం ఎంత ఇచ్చినా తక్కువే' అంటూ ఆనందంగా చెప్పారు.

బోధన్: బైపాస్ రోడ్డులో గల అంజేడ్వర్ కాలనీలో నివాసముంటున్న ముస్లిం సోదరులు రామసేవకులకు స్వీట్లు ఇచ్చి, నిధిని సమర్పించారు.

నెల్లూరు : బుచ్చిరెడ్డిపాలెం నగర పంచాయితీ అరుంధతీవాడలో నివాసముంటున్న పారిశుద్ధ్య కార్మికులు రామమందిర నిర్మాణానికై 'మేము సైతం' అంటూ తమ వంతుగా నిధిని సమర్పించారు.

తూర్పుగోదావరి : భీమనవల్లి గ్రామంలో రామసేవకులు నిధి సేకరణ చేస్తున్నప్పుడు ఒక వృద్ధురాలు వచ్చింది. విషయం అడిగి తెలుసుకొని ఇంటికి ఆహ్వానించింది. తన వంతు నిధిని సమర్పించింది. ఆమెది గుడిసె. యాచన చేసుకుంటూ జీవనం సాగిస్తోంది.

హైదరాబాద్ : సనత్ నగర్ రోడ్ బీకే గూడలో ఒక న్యాయవాది రామసేవకులకు నిధిని అందిస్తున్న దృశ్యాన్ని చూసిన ఆర్టీసీ రిటైర్డ్ ఉద్యోగి గుప్తారూ. 4 వేలు సమర్పణ చేయడమే కాక, తాను కూడా ఇంటింటికీ తిరిగి నిధి సేకరణలో పాల్గొన్నారు.

**పాఠకులకు, ఏజెంట్లకు,
ప్రకటన కర్తలకు గమనిక**

జాగృతి వార పత్రికలో ప్రచురణార్థం పంపే వార్తలు ఫోటోలు, మిగతా సమాచారం jagritiweekly@gmail.com కు మాత్రమే పంపాలి.

జాగృతి వారపత్రిక చందాకు సంబంధించిన అన్ని వివరాలు jagritiweeklysub@gmail.com కు మాత్రమే పంపాలి.

కొవిడ్ సంక్షోభంలో చిక్కుకున్న ప్రపంచ స్థూల ఉత్పత్తి 2020లో 3.5శాతం పడిపోయింది. కొవిడ్ ముందు పరిస్థితితో పోలిస్తే వస్తువుల కొనుగోళ్లు అమెరికాలో 20శాతం, జర్మనీలో 97శాతం పడిపోయాయి. విశ్లేషకుల అంచనా ప్రకారం ప్రపంచ పర్యాటక రంగం 2025 నాటికిగానీ మళ్లీ మామూలు స్థితికి వచ్చే అవకాశం లేదు. పాశ్చాత్యదేశాలు కొవిడ్ ప్రమాదం నుంచి పూర్తిగా బయటపడలేదు.

భారత్ వైపు చూస్తున్న ప్రపంచం

ఈ నేపథ్యంలో అంతర్జాతీయ ద్రవ్యనిధి సంస్థ (IMF) వివిధ దేశాల అభివృద్ధి సూచీలను అంచనా వేసింది. భారత్ (11.5శాతం), చైనా(8.2శాతం), అమెరికా (5.1శాతం) అభివృద్ధి ప్రపంచ ఆర్థిక వ్యవస్థను కోలుకునేట్లు చేస్తుందని పేర్కొంది. భారత ఆర్థిక సర్వే ప్రకారం దేశం 14 ఆపైన సాధారణ వృద్ధి రేటును, 11శాతం యధార్థ వృద్ధి రేటు సాధిస్తుంది. కొవిడ్ సవాలును సమర్థంగా ఎదుర్కొనడమే కాక భారత్ సొంతంగా వ్యాక్సిన్లు తయారుచేసి వాటి ద్వారా కోట్లాది రూపాయలు సంపాదించే స్థితిని చేరుకుంది. ఇప్పటివరకు చైనా ఆధిపత్యం వహించిన ప్రపంచ వస్తు పంపిణీ వ్యవస్థలో భారత్కు చోటివ్వడానికి ప్రపంచ దేశాలు సిద్ధపడుతున్నాయి. భారత్ కొత్త భౌగోళిక రాజకీయ హోదాను పొందాలని దేశాలన్నీ భావిస్తున్నాయి. ఇలాంటి భారత్ అభివృద్ధిని సాధిస్తే మహమ్మారి పరిస్థితుల నుంచి కోలుకోవడమేకాక, ప్రపంచం కూడా కోలుకునేందుకు దోహదం చేస్తుంది. ఇప్పుడు తడబడితే అపారమైన పెట్టుబడులు వృధా కావడమేకాక ప్రపంచానికి నిరాశ ఎదురవుతుంది.

ప్రాథమిక అంశాలు

బడ్జెట్లో అంతా బాగానే ఉన్నా, బయటి నుండి సమస్యలు వచ్చే ప్రమాదం ఉంది. అయితే భారత ఆర్థిక వ్యవస్థ అనుసరించే ప్రాథమిక అంశాలు పాశ్చాత్య అంశాల కంటే భిన్నమైనవి. భారత్లో కుటుంబానికి ప్రాధాన్యం ఎక్కువగా ఉంటే పాశ్చాత్య ప్రపంచంలో వ్యక్తులకే ప్రాధాన్యం. ఈ ముఖ్యమైన తేడా వల్ల వ్యయం, పెట్టుబడి, పొదుపు వంటి విషయాలు కూడా మారిపోతాయి.

ఆంగ్లో-సాక్సన్ ఆర్థిక వ్యవస్థలో పొదుపు అంటే- షేర్ మార్కెట్లో పెట్టుబడి పెట్టడమే. కానీ భారత్లో షేర్ మార్కెట్ వైపు చాలా తక్కువమంది చూస్తారు. సురక్షితమైన, భద్రమైన పెట్టుబడులకే భారతీయ కుటుంబాలు ప్రాధాన్యమిస్తాయి. ఎందుకంటే కుటుంబం ద్వారా పెద్దల సంరక్షణ, నిరుద్యోగుల పోషణ వంటివి నిర్వహించవలసి వస్తుంది. ఇతర దేశాల్లో ఈ భారాన్ని ప్రభుత్వాల్లే వహిస్తాయి.

అందుకనే అక్కడ వ్యక్తులకు షేర్ మార్కెట్ వంటి ప్రమాద భూయిష్టమైన రంగంలో కూడా పెట్టుబడులు పెట్టడానికి, ఆదంబరంగా ఖర్చు పెట్టడానికి వీలు కలుగుతుంది. సంప్రదాయ భారతీయ కుటుంబాలు చేసే పొదుపు చాలా ఎక్కువ. అది జాతీయ పొదుపు మొత్తంలో ఐదు వంతులు ఉంటుంది.

ఈ పొదుపు చేసే పద్ధతులు కూడా చాలా సురక్షితమైనవి. భారతీయ రిజర్వు బ్యాంక్ (ఆర్బీఐ) తాజా లెక్కల ప్రకారం పొదుపు మొత్తాల్లో బ్యాంకు డిపాజిట్లు 51.5శాతం ఉంటే, ప్రావిడెంట్ ఫండ్, పెన్షన్ ఫండ్లు 26.2శాతం, బీమా 17.14శాతం, సురక్షితమైన పెట్టుబడులు 94.8శాతం ఉన్నాయి.

ఇక ప్రమాదభయం కలిగిన షేర్ మార్కెట్ పెట్టుబడులు 5.2శాతం మాత్రమే. కోటి 80 లక్షల మంది భారతీయులు మాత్రమే షేర్ మార్కెట్లో పెట్టుబడి పెడుతున్నారు. అదే అమెరికాలో వీరి సంఖ్య 55శాతం ఉంటుంది. దీనికి కారణం ఏమిటి? అమెరికాలో ప్రభుత్వం ఉచితంగా అందించే జీవన భద్రత సదుపాయాల వల్ల ప్రజలు ఎలాంటి భయం లేకుండా తమకు కావలసిన పద్ధతిలో ఖర్చు పెట్టుకునేందుకు, షేర్ మార్కెట్లో పెట్టుబడి పెట్టేందుకు వీలు కలుగుతోంది. కానీ అక్కడ జనాభా తక్కువ కాబట్టి ప్రభుత్వం అలాంటి సదుపాయాలు ఉచితంగా అందించగలుగుతోంది. జనాభా ఎక్కువగా ఉన్న మన దేశంలో ప్రభుత్వం ఆ దిశగా ఆలోచించడానికి

బడ్జెట్కు, ఆర్థిక నిరర్థక ఆస్తులు

కూడా వీలులేదు. అలా చేస్తే దివాళా తీయడం తప్ప మరొకటి జరగదు.

సెన్సెక్స్, నిస్టీలలో అధిక వృద్ధి ప్రపంచంలో ఖర్చుపెట్టే పద్ధతిపై ఆధారపడి ఉంటుంది. భారత్లో పొదుపు మొత్తం బ్యాంకులకే చేరుతోంది కాబట్టి ఇక్కడ ఆర్థిక వ్యవస్థ బ్యాంకులపై ఎక్కువ ఆధారపడింది. ప్రజలను షేర్ మార్కెట్ వైపు తరలించాలన్న 1990ల నాటి ప్రయత్నాలు పెద్దగా ఫలించలేదు.

సంప్రదాయ కుటుంబ విలువలు ఇక్కడ ఉన్నంతకాలం భారత్ ఆర్థికవ్యవస్థ బ్యాంకుల ఆధారంగానే నడుస్తుంది. అలాగే బ్యాంకులపై ఆధారపడిన అలాంటి వ్యవస్థ వల్ల నష్టం ఏమీలేదు. అదేమీ అవమానకరమైన విషయం కాదు కూడా. ఆర్థిక వెనుకబాటుతనం అంతకంటేకాదు. 2008కి ముందు అమెరికా ఈ విషయంలోనే జపాన్ను తరచూ హేళన చేస్తూ ఉండేది. భారతీయుల మాదిరిగానే జపాన్ ప్రజలు కూడా తమ పొదుపు మొత్తంలో 10శాతం కంటే తక్కువ షేర్ మార్కెట్లో పెట్టుబడి పెడతారు. జర్మనీలో ప్రతి ఏడుగురిలో ఒక్కరు మాత్రమే షేర్ మార్కెట్ వైపు చూస్తారు.

రఘురాం రాజన్ ఆగస్ట్ 2012 నుంచి సెప్టెంబర్ 2013 వరకు యుపియే 2 ప్రభుత్వానికి ప్రధాన ఆర్థిక సలహాదారుగా, సెప్టెంబర్ 2013 నుంచి సెప్టెంబర్ 2016 వరకు ఆర్బీఐ గవర్నర్గా వ్యవహరించారు. గవర్నర్గా నిరర్థక ఆస్తుల (NPA)ను మోడి ప్రభుత్వపు మొదటి హయాం నెత్తిన రుద్దిన ఘనత ఆయనకే దక్కుతుంది. నిజానికి 2006-08 మధ్య కాలంలో బ్యాంకులు విచక్షణారహితంగా రుణాలు ఇవ్వడాన్ని తీవ్రంగా వ్యతిరేకించిన ఆయన మొండిబాకీల సమస్యకు యూపియే ప్రభుత్వమే కారణమని స్వయంగా చెప్పారు (the print. in 11.9.2018)

రుణ పథకాలను తరచూ సవరించడం ద్వారా నిరర్థక ఆస్తుల సమస్యను పరిష్కరించాలన్న ప్రయత్నం తన హయాంలోనే జరిగిందన్న సంగతి రాజన్

వ్యవస్థకు లే గండాలు

నిరాకరించలేదు. 2012 నుంచి 2016 వరకు సాగిన ఈ ప్రయత్నానికి ఆయన అమోదముద్ర వేశారు. యూపీయే2 సలహాదారుగా ఉన్న రాజన్ 2012-13 ఆర్థిక సర్వేను రూపొందిస్తూ 'కొన్ని రంగాలు' నిరర్థక ఆస్తుల సమస్యను ఎదుర్కొనడానికి కారణం ఆర్థిక గతి సన్నగిల్లడమని, నిరర్థక ఆస్తులు పెరగడం సాంకేతికపరమైన అంశమని వ్యాఖ్యానించారు.

అభివృద్ధి పుంజుకుంటే నిరర్థక ఆస్తుల సమస్య తీరుతుంది అని అన్నారు. ఆర్బీఐ గవర్నర్ గా బాధ్యతలు చేపట్టిన సంవత్సరానికి సెప్టెంబర్ 15, 2014న జరిగిన ఫికి, బ్యాంకర్స్ అసోసియేషన్ సమావేశంలో ఆయన 'నిరర్థక ఆస్తులు పెరిగాయి' అని ప్రకటించారు. సెప్టెంబర్ 2014లో విడుదల చేసిన ఆర్బీఐ నివేదికలో 'అభివృద్ధి తగ్గుముఖం పట్టడం వల్ల నిరర్థక ఆస్తులు పెరిగాయి. కానీ వాటి వృద్ధిని అరికట్టగలిగాం' అంటూ ప్రకటించారు. అయితే 'సమస్య పూర్తిగా మటుమాయం కాలేదు' అని తగిన జాగ్రత్త వహించాలని హెచ్చరించారు కూడా. ఆగస్ట్ 2015 ఆర్బీఐ నివేదికలో కూడా నిరర్థక ఆస్తుల గురించి ప్రస్తావించిన రాజన్ 2010లో 2.2శాతం ఉంటే 2015నాటికి 4.7 శాతానికి పెరిగాయని పేర్కొన్నారు. ఈ వివరాలు చాలు, నిరర్థక ఆస్తుల సంగతి తెలియదానికి.

2008కు ముందునుంచే నిరర్థక ఆస్తుల గురించి తెలిసిన రాజన్ 2012లో యూపీయే ప్రధాన ఆర్థిక సలహాదారుగా, 2013లో ఆర్బీఐ గవర్నర్ గా బాధ్యతలు చేపట్టిన తరువాతగాని ఎప్పుడు ప్రస్తావించలేదు. సమస్యను పరిష్కరించడానికి చర్యలు చేపట్టలేదు. ఒక పక్క నిరర్థక ఆస్తులు పెరుగుతున్నా దేశ ఆర్థికాభివృద్ధి బాగా సాగింది. 2013-14లో 6శాతం ఉన్న స్థూల జాతీయోత్పత్తి 2014-15కు 8శాతం, 2015-16 కి 8.2శాతం పెరిగింది. అయిన 2016 మధ్యలో హఠాత్తుగా నిరర్థక ఆస్తులపై దృష్టి సారించిన రాజన్ వాటి లెక్క తేల్చాల్సిందే నంటూ బ్యాంకులకు ఆదేశాలు జారీచేశారు. దీనితో అటు బ్యాంకింగ్ రంగం, ఇటు మొత్తంగా ఆర్థిక వ్యవస్థ గందరగోళంలో, నిరాశలో పడ్డాయి.

2016లో నిరర్థక ఆస్తులపై వేటు - కూలిన జీడిపీ
నిరర్థక ఆస్తుల లెక్క తేల్చాలన్న రాజన్

ఆదేశాలతో 2014-15లో 5శాతం ఉన్న ఈ ఆస్తులు 2015-16కు 9.3శాతం, 2016-17కు 11.7శాతం, 2017-18కి 14.6శాతానికి చేరాయి. ఈ లెక్కల మూలంగా ఆర్థిక వ్యవస్థపై అందరూ ఊహించినట్లుగానే ప్రతికూల ప్రభావం పడింది. బ్యాంకుల మూలధనం తరిగిపోయి అవి సంక్షోభంలో పడ్డాయి. ఇది ప్రభుత్వపు ఆర్థికబలాన్ని దెబ్బతీసింది. ఆర్థిక వ్యవస్థ కుప్పకూలింది.

పారిశ్రామిక రంగానికి రుణ సదుపాయం తగ్గిపోయింది. అది నవంబర్ 2020లో అయిదేళ్ల నాటి తక్కువ స్థాయికి పడిపోయింది. అలాగే నూత్ర, చిన్న పరిశ్రమలకు రుణాలు అయిదేళ్లనాటి కంటే దిగువకు పడిపోయాయి. స్థూల జాతీయోత్పత్తి (GDP) 2013-14లో 6శాతం నుంచి 2015-16కు అత్యధికంగా 8.2శాతం, 2016-17కు 7.2శాతానికి చేరుకుని 2019-20కి ఏకంగా 5శాతానికి పడిపోయింది. 2014-15, 2016-17 మధ్యలో ఏం జరిగిందో దీనితో పోల్చి చూడండి. 2006-08నాటి నిరర్థక ఆస్తులు 2016లో కూడా ఉన్నాయి. కానీ రుణ మంజూరులో తేడాలు లేకపోవడంలో అభివృద్ధి కొనసాగింది. కానీ ఎప్పుడైతే రాజన్ రుణమంజూరుపై ఆంక్షలు విధించారో అప్పుడు ఆర్థికాభివృద్ధి తీవ్రంగా కుంటుబడింది.

అదే పునరావృతమవుతుందా?

ఆర్బీఐ తాజా అంచనా ప్రకారం 13.5శాతం ఉన్న నిరర్థక ఆస్తులు 2021 సెప్టెంబర్ నాటికి 14.8శాతానికి చేరుతాయి. అంటే 2017-18 నాటి స్థితి (14.6శాతం) అన్నమాట. అయితే 2016లో రాజన్ చేసినట్లు ఇప్పుడు కూడా నిరర్థక ఆస్తులపై కొరడా ఝుళిపిస్తారా అన్నదే ప్రశ్న. అదే జరిగితే 2021 కలల బడ్జెట్ ను రూపొందించాలన్న ప్రభుత్వం ఆశలు నెరవేరవు. అలాగే బ్యాంకులు నిరర్థక ఆస్తులను తగ్గించుకునేందుకు సవరణలు చేసుకోవడం తప్పనిసరి కావడంతో వాటి మూలధనం మరింత తగ్గిపోతుంది. దీంతో బ్యాంకులను బలోపేతం చేయడానికి ప్రభుత్వం మళ్లీ ఆర్థిక ఆసరా ఇవ్వవలసి వస్తుంది. కాబట్టి 2016 నాటి కఠిన చర్యలు పునరావృతమైతే అవి బడ్జెట్ ను, ఆర్థిక వ్యవస్థను ముంచడం ఖాయం.

2016లో రాజన్ బ్యాంకులపై నిరర్థక ఆస్తుల విషయంలో కొరడా ఝుళిపించిన నాటికి వాటి దగ్గర అదనపు నిధులు ఏవి లేవు. కానీ పెద్ద నోట్ల రద్దు (demonitisation) మూలంగా ఇప్పుడు బ్యాంకులకు అదనపు నిధులు చేకూరాయి. ఇటీవల కాలంలో రుణాలు తీసుకునేవారు లేక బ్యాంకుల వద్ద జనవరి 2021నాటికి అదనంగా 6.72 లక్షల కోట్ల ధనం పేరుకుపోయింది. దీనిని బ్యాంకులు 3.35శాతం వడ్డీకి ఆర్బీఐ వద్ద దాచాయి. రుణాలు తీసుకునేందుకు ఎవరూ ముందుకు రావడం లేదన్నది

ఎన్. గురుమూర్తి

రాజుగారి 'దేవతా వస్త్రాల' మాట వంటిది. నిజానికి చిన్న, మధ్య తరహా పరిశ్రమలను రుణాలు తీసుకునేందుకు అనర్హులు, పన్ను ఎగవేతదారులు అని ప్రకటించడంతో ఆయా పరిశ్రమలు రుణాలు తీసుకునే అవకాశం లేకుండా పోయింది. అందువల్ల రుణాలు తీసుకునేవారు లేకుండాపోయారు.

బ్యాంకులు రాత్రికిరాత్రి నిధులు సృష్టించగలవు కానీ, రుణ గ్రహీతలను మాత్రం తయారుచేయలేవు. నిజానికి రుణగ్రహీతలే బ్యాంకుల ఆస్తి. వాళ్లు లేకపోతే బ్యాంకులు రుణాలు ఎవరికిస్తాయి? అలాగే తమ నిధులను 3.35శాతం అతి తక్కువ వడ్డీకి ఎంత కాలం అవి ఆర్బీఐ దగ్గర పెట్టుకోగలవు? రుణాలు ఇచ్చి వాటిపై వచ్చే వడ్డీల పైనే బ్యాంకులు లాభాలు గడిస్తాయి. రుణాలు ఇవ్వకపోతే వాటికి లాభాలు ఉండవు. యూపీయే హయాంలో విచక్షణారహితంగా రుణాలు ఇచ్చేసి సంక్షోభంలో పడ్డ బ్యాంకులు ఇప్పుడు రుణాలు అసలు ఇవ్వకుండా మరో సమస్యలో పడుతున్నాయి. ఒకపక్క కొవిడ్ సంక్షోభాన్ని ఎదుర్కొనేందుకు ఆర్బీఐ బ్యాంకులన్నింటికి ప్రోత్సాహక నిధులను అందిస్తుంటే మరోపక్క రుణాలు ఇవ్వకపోవడంవల్ల పేరుకుపోయిన నిధులను బ్యాంకులు తిరిగి అదే ఆర్బీఐలో దాచుకుంటున్నాయి.

జపాన్ అనుభవం నుంచి నేర్చుకోవాలి

ఇక్కడ జపాన్ అనుభవం భారత్ కు బాగా ఉపయోగపడుతుంది. 1990వ దశకంలో జపాన్ బ్యాంకులు నిరర్థక ఆస్తుల కోసం మూలధనాన్ని వెచ్చించాయి. దాని వల్ల ఆర్థిక వ్యవస్థపై పడిన ప్రతికూల ప్రభావం మూలంగా జపాన్ ప్రభుత్వానికి (ట్రీలియన్ డాలర్ల నష్టం వచ్చింది. జపాన్ కూడా మనం అమలు చేసిన దివాళా చట్టం వంటిదే తెచ్చింది. జపాన్ విధానంపై అధ్యయనం చేసిన రికార్డ్ కూ మనాయ నసకి నిరర్థక ఆస్తులను తొలగించడం కోసం అత్యవసర చర్యలు చేపట్టవలసిన అవసరం లేదని, కేవలం దీర్ఘకాల ప్రాతిపదికపైనే వాటిని తొలగించుకునేందుకు బ్యాంకులకు అవకాశం ఇవ్వాలని పేర్కొన్నారు. కాబట్టి నిరర్థక ఆస్తులను తొలగించుకునేందుకు బ్యాంకులకు సమయం ఇవ్వాలని జపాన్ అనుభవం ద్వారా మనకు తెలుస్తోంది. అంతేకానీ త్వరపడి రుణ మంజూరుపై ఆంక్షలు విధించడం వల్ల ప్రయోజనం ఉండదు.

వ్యాసకర్త : ప్రఖ్యాత కాలమిస్ట్
అను : కేశవనాథ్

ఫిబ్రవరి 28
నేషనల్
సైన్స్ డే

విజ్ఞానశాస్త్ర సంబంధిత అక్షరాస్యత (సైన్స్ లిటరసీ) అంటే ఏమిటి? జాతీయ విజ్ఞానశాస్త్ర దినోత్సవం ఇలాంటి విషయాలను చర్చించుకునే అవకాశం కల్పిస్తున్నది. సుమారు 24 లక్షల సంవత్సరాల క్రితం ఆదిమ మానవుడు సంకేతాలుగా రాళ్లు వాడటం మొదలైంది. వేటకు బాణాలు వంటివి వాడింది క్రీస్తుపూర్వం 25 వేల సంవత్సరాల క్రితం. రాళ్లు వాడే దశనుంచి బాణాలు వాడే పరిస్థితి రావడానికి ఎన్ని సంవత్సరాలు పట్టిందో! ఆకులున్న చక్రం మెసపోటేమియాలో క్రీస్తుపూర్వం 2000వ సంవత్సరంలో తయారైందని అంటారు.

సైన్స్ జీవన

ప్రతి సంవత్సరం ఫిబ్రవరి 28వ తేదీని నేషనల్ సైన్స్ డే లేదా జాతీయ విజ్ఞానశాస్త్ర దినోత్సవంగా భారతదేశం జరుపుకుంటోంది. 1928 ఫిబ్రవరి 28న సి.వి.రామన్ ఆవిష్కరించిన రామన్ ఫలితం (రామన్ ఎఫెక్ట్) పేరుతో విజ్ఞానశాస్త్ర చరిత్రలో మైలురాయిగా ఖ్యాతిగాంచింది. 1930లో ఆయనకు భౌతిక శాస్త్రంలో నోబెల్ బహుమతి లభించింది. అంత తక్కువ వ్యవధిలో నోబెల్ రావడం అపూర్వం. ఈ విశేష కీర్తి పొందే సమయానికి ఆయన వయసు 42 సంవత్సరాలు. నోబెల్ బహుమతి పొందిన రెండవ భారతీయుడు, తొలి దాక్షిణాత్యుడు చంద్రశేఖర్ వెంకట్రామన్ (సి.వి.రామన్). 1913లో రవీంద్రనాథ్ టాగోర్ కు సాహిత్యంలో నోబెల్ బహుమతి లభించింది. రామన్ స్పెక్ట్రా, రామన్ స్పెక్ట్రోస్కోపీ అని ప్రత్యేక విభాగాలు భౌతికశాస్త్రంలో ఏర్పడినాయంటే కారణం రామన్ ఎఫెక్ట్. 1933లో బెంగళూరులో ఏర్పడిన ఇండియన్ ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ సైన్స్ కు మొదటి డైరెక్టర్ సి.వి.రామన్. వీరే 1948లో రామన్ రీసెర్చ్ ఇన్స్టిట్యూట్ ను ప్రారంభించారు.

నవంబర్ 7, 1888న తిరుచునాపల్లి దగ్గర తిరువన్ కావల్ గ్రామంలో అమ్మమ్మగారింట

సి.వి.రామన్ జన్మించారు. తల్లిదండ్రులు పార్వతి అమ్మమ్మ, చంద్రశేఖర్ అయ్యర్. పార్వతి అమ్మమ్మ తండ్రి సప్తర్షిశాస్త్రి గృహ సంస్కృత పండితులు. ఆయన రెండువేల కిలోమీటర్లు కాలి నడకన బెంగాల్ ప్రాంతానికి పోయి నవ్య న్యాయం చదువుకోవడం అప్పటికీ, ఇప్పటికీ విశేషమే. సి.వి.రామన్ అన్న సి.ఎస్.అయ్యర్ కుమారుడు సుబ్రహ్మణ్య చంద్రశేఖర్ 1983లో నోబెల్ బహుమతి పొందాడు. సుబ్రహ్మణ్య చంద్రశేఖర్ కు సి.వి.రామన్ వరుసకు చిన్నాన్న అయినా వయసులో ఎంతో పెద్దవారు కాదు. సి.వి.రామన్ 1928లో రామన్ ఎఫెక్ట్ ఆవిష్కరిస్తే సుబ్రహ్మణ్య చంద్రశేఖర్ 1933లో చంద్రశేఖర్ లిమిట్ ను నక్షత్రాల జీవిత కాలాన్ని వివరించడానికి ప్రతిపాదించారు. కానీ, సి.వి.రామన్ కు రెండేళ్ల (1930)లో నోబెల్ బహుమతి రాగా సుబ్రహ్మణ్య చంద్రశేఖర్ కు 50 ఏళ్ల తర్వాత (1983) వచ్చింది!

సి.వి.రామన్ తండ్రి చంద్రశేఖర్ అయ్యర్ విశాఖపట్నంలో ఉపాధ్యాయునిగా, మిసెస్ వి.ఎ.ఎన్. కళాశాలలో గణిత భౌతిక శాస్త్రాల ఉపన్యాసకునిగా వనిచేశారు. అంటే రామన్ బాల్యం మన తెలుగునాటనే గడిచింది. సి.వి.రామన్ కు యూక్లిడ్ గణితమే కాదు ఎడ్వైన్ ఎర్నెస్ట్ రచించిన ది లైట్

ఆఫ్ ఏసియా గ్రంథం అంటే కూడా ఎంతో అభిమానం. 1907లో మద్రాసు ప్రెసిడెన్సీ కళాశాలలో ఎం.ఏ. సర్వ ప్రథములుగా పూర్తిచేసి తండ్రి కోరిక మేర పైనాన్నియల్ సివిల్ సర్వీస్ (ఎఫ్.సి.ఎస్) పరీక్ష రాసి అందులో కూడా సర్వప్రథముడయ్యాడు. 1907లోనే కేవలం పద్దెనిమిదిన్నర సంవత్సరాల వయసులో కలకత్తా వెల్లి ఆకౌంటెంట్ జనరల్ గా చేరారు. అప్పట్లో ఆయన జీతం రూ. 400/- అది చాలా పెద్ద మొత్తం. జీతం, ఉద్యోగం బాగున్నా రామన్ మనసంతా సైన్స్ మీద ఉండేది.

ఒకసారి కార్యాలయానికి వెళుతూ బో బజార్ లో ది ఇండియన్ అసోసియేషన్ ఫర్ కల్టివేషన్ ఆఫ్ సైన్స్ అనే బోర్డును చూశారు. సాయంకాలం ఇంటికి తిరిగి వెళుతూ అక్కడే దిగి ఆ సంస్థలో అమృతలాల్ సర్కార్ ను కలిశారు. ఆ సంస్థ వ్యవస్థాపకులు మహేంద్రలాల్ సర్కార్ కుమారుడే ఈ అమృతలాల్. ఈ సంస్థలోనే రామన్ ప్రతిరోజూ సాయంకాలం పరిశోధన ప్రారంభించాడు. అలా చేసిన పరిశోధనకే 1930లో నోబెల్ బహుమతి వచ్చింది. సి.వి.రామన్ వద్ద సత్యేంద్రనాథ్ బోస్, మేఘనాథ్ సాహ వంటి శాస్త్రవేత్తలు చదువుకోవడం విశేషం. ఆయన ఎంత పెద్ద శాస్త్రవేత్త అయినా సైన్స్ ప్రాచుర్యం పట్ల చాలా ఆసక్తి ఉండేది. ఆకాశవాణిలో సి.వి.రామన్ చేసిన 19 ప్రసంగాలను న్యూయార్క్ కు చెందిన ఫిలసోఫికల్ లైబ్రరీ ది న్యూ ఫిజిక్స్ టాక్స్ ఆన్ యూక్లిడ్స్ ఆఫ్ సైన్స్ అనే పేరుతో పుస్తకంగా ప్రచురించారు. సి.వి.రామన్ కు సైన్స్ పరిష్కారాల పట్ల చాలా గురి. దేశ ఆర్థిక సమస్యలకు సైన్స్ మార్గం చూపగలదని నమ్మేవారు. మహాత్మాగాంధీ అంటే ఆరాధన. ప్రతి పాఠ్య పుస్తకంలో గాంధీజీ బొమ్మతోపాటు ఆయన ఆశయాల గురించి ప్రచురించాలనేవారు. గాంధీ ఇండియన్ ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ సైన్స్ సందర్శించిన సందర్భం కూడా ఉంది. 1970 నవంబర్ 21న కన్నుమూసిన సి.వి.రామన్ చివరి రెండు

దేశానికి నోబెల్ బహుమతి సంపాదించిన తొలి శాస్త్రవేత్త సి.వి.రామన్. ఇటీవలి కాలంలో కూడా ఎంపికైనా, వారు భారతీయ సంతతి వారు మాత్రమే. వారందరూ ఇతర దేశాల పౌరులుగా ఉండిపోవడం ఆలోచించాల్సిన విషయం. స్వాతంత్ర్యానంతరం ప్రయోగశాలలు పెరిగాయి. పరిశోధనాంశాలు విస్తృతమయ్యాయి. ఒకవైపు అణుశక్తి, అంతరిక్ష విజ్ఞాన రంగాలలో దేశ ప్రతిభ అమోఘంగా ఉన్నా, అన్ని ఖండాలలో మన శాస్త్రవేత్తలు విశేషంగా ఉన్నా నోబెల్ బహుమతులు ఆ స్థాయిలో రాకపోవడం విచారించదగ్గ విషయం. దీని గురించి ఆలోచించాలి. అందరికీ జాతీయ విజ్ఞానశాస్త్ర

ఇప్పుడు విరివిగా ఉపయోగిస్తున్న చక్రం నాలుగువేల సంవత్సరాలు మాత్రమే అయ్యింది. ఇదంతా చూస్తే ఈ కాలగతిలో మానవుడు ఎంత అల్పప్రాణి బోధపడుతుంది. మరీ ముఖ్యంగా క్రీస్తుపూర్వం 200 సంవత్సరాల నుంచి 14వ శతాబ్దం దాకా విజ్ఞాన శాస్త్ర ప్రగతిలో పెద్దగా వేగం లేదు. కేవలం ఆరేడు వందల సంవత్సరాలలో అనూహ్యమైన రీతిలో విజ్ఞాన వృద్ధి సంభవించింది. తత్ఫలితంగా మానవుడి అవసరాలు, కోరికలు, సౌఖ్యాలు తీరడం మొదలైంది. పాలు పెరుగు కావడం, అన్నం వండుకోవడం, బట్టలు నెయ్యడం, రంగులు వేయడం, ఇల్లు కట్టడం, రవాణా సాధనాలు రూపొందించుకోవడం, పని తేలికగా, వేగంగా, నిపుణతతో జరగడానికి వనిముట్లు తయారు చేసుకోవడం, దూరాన్ని వాహనాలతో అధిగమించగలగడం నుంచి అంతరిక్షంలోకి వెళ్లి రావడం, అణుకుహరంలోకి తొంగి చూడగలగడం ఇలా ఇవన్నీ కూడా విజ్ఞాన శాస్త్రాంశాలే. ఇలా విజ్ఞానశాస్త్ర ప్రాముఖ్యన్ని పలు రకాలుగా చెప్పుకోవచ్చు.

రంగంలో భాగం కావాలి

దశాబ్దాలలో గాంధీజీ గౌరవార్థం క్రమం తప్పకుండా స్మారక ప్రసంగాలు చేశారు. సి.వి.రామన్ కు భౌతికశాస్త్రమే కాకుండా వాతావరణం, ఖగోళం, శరీరశాస్త్రం, సంగీతం వంటి అంశాలలో కూడా ఆసక్తి ఉండేది. వాళ్ల అమ్మగారికి సంగీత ప్రవేశం ఉండగా సి.వి.రామన్ కు చిత్రకళలో కూడా ప్రవేశం ఉండేది. ఆయన 475 పరిశోధనా పత్రాలు వెలువరించారు.

నేషనల్ కౌన్సిల్ ఫర్ సైన్స్ అండ్ టెక్నాలజీ కమ్యూనికేషన్ (ఎన్.సి.ఎస్.టి.సి.) ఫిబ్రవరి 28వ తేదీని జాతీయ సైన్స్ దినోత్సవంగా ప్రకటించమని భారత ప్రభుత్వాన్ని 1986లో కోరింది. 1987 ఫిబ్రవరి 28న తొలి నేషనల్ సైన్స్ డేను మన దేశం జరుపుకుంది. సైన్స్ ప్రాచుర్యానికి మరిన్ని అవకాశాలు కల్పిస్తూ.... సైన్స్ అభివేషాన్ని పెంపొందించే కార్యక్రమాలు మరిన్ని జరిగే కార్యక్రమాలు రూపొందడం ప్రారంభమైంది. నిత్య జీవితంలో విజ్ఞానశాస్త్ర ప్రాధాన్యత వివరించే విషయాలూ మానవ సంక్షేమానికి విజ్ఞానశాస్త్రం ద్వారా సాధ్యమైన ప్రయోగాలూ, ప్రయత్నాలూ, ఫలితాలూ వివరించడంతో పాటు విజ్ఞానశాస్త్ర రంగంలో ఎప్పటికప్పుడు తారసపడే విషయాలను పరిచయం చెయ్యడానికి ఈ సందర్భం బాగా

ఉపకరిస్తుంది. ఫలితంగా 1988 సి.వి.రామన్ శతజయంతి సంవత్సరం ఎంతో అర్థవంతమైన కార్యక్రమాలతో శోభించింది.

సైన్స్ అంటే ఏ ఒక్క విభాగం మాత్రమే కాదు. మౌలిక శాస్త్రాలూ, అప్లైడ్ విభాగాలు, టెక్నాలజీ, ఆరోగ్యం, వైద్యం, వ్యవసాయం, పశువిజ్ఞానం, ఇలా పలు రంగాలలో సైన్స్ విస్తరించి ఉంటుంది. వాతావరణం, తుపానులు పసిగట్టడం, ప్రకృతి విపత్తులను ముందుగానే గణించడం, ప్రమాదాలు సంభవిస్తే ప్రాణనష్టాన్ని, ఆస్తి నష్టాన్ని తగ్గించడం కూడా సైన్స్ గానే పరిగణించాలి. సైన్స్ అంటే మూఢనమ్మకాల మీద దండెత్తడమో, సెల్ ఫోన్ సమస్యను చర్చించుకోవడం మాత్రమే కాదు. సైన్స్ పలురకాలుగా ప్రాచుర్యంలోకి రావాలి. అవి ఏమిటో చూద్దాం -

వివిధ సైన్స్ రంగాల సమాచారం అందరికీ అందుబాటులోకి రావాలి.

ఆయా రంగాలలో సాధ్యపడే ఉపయోగాలు ఏమిటో బోధపడాలి.

ఇందులో ఎదురయ్యే సమస్యలు, పరిమితులు, ప్రమాదాలు తెలియాలి.

కాలుష్యం, కాలుష్యం నుంచి రక్షణపై అవగాహన పెరగాలి.

వివిధ శాఖలకు సంబంధించిన సిద్ధాంత విభాగాలు వృద్ధికావడం, ప్రచారంలోకి రావడం.

విజ్ఞానశాస్త్ర ప్రగతిలో తారసపడే చారిత్రక కోణాలు.

సమాజంపై సైన్స్ టెక్నాలజీ రంగాల ప్రభావం. అపోహలు, మూఢనమ్మకాలు, డిజిటల్ డివైడ్.

సైన్స్ దృక్పథం, సైన్స్ దృక్పథ సాధన. పరిష్కార మార్గాలు, విజ్ఞాన పరివ్యాప్తి పోకడలు.

ప్రతి సంవత్సరం ఒక ప్రత్యేక ఇతివృత్తం (థీమ్)తో జాతీయ సైన్స్ దినోత్సవం జరుపుకోవడం ఆసవాది. ప్యూచర్ ఆఫ్ ఎస్ టి ఐ : ఇమ్ప్లైడ్ అన్ ఎడ్యుకేషన్, స్కిల్స్ అండ్ వర్క్ అనేది ఈ సంవత్సరపు జాతీయ సైన్స్ దినోత్సవం ఇతివృత్తం. గతంలో ఏ ఏ ఇతివృత్తాలు తీసుకున్నారో చూద్దాం.

- 1999 - మూతున్న మన భాగోళం
- 2000 - మౌలిక విజ్ఞాన శాస్త్ర అంశాల పట్ల ఆసక్తిని పెంపొందించడం
- 2001 - సైన్స్ విద్యకు ఇన్ఫర్మేషన్ టెక్నాలజీ
- 2002 - చెత్త నుంచి విత్తం (వేస్ట్ నుంచి వైల్డ్)
- 2003 - 50 ఏళ్ల డిఎన్ఎ, పాతికేళ్ల ఐఎఎఫ్ - జీవపదార్థ బ్లాప్రింట్
- 2004 - జన సామాన్యంలో సైన్స్ అవగాహనను పెంపొందించడం
- 2005 - భౌతిక శాస్త్రాన్ని ఉత్సవంగా జరుపుకోవడం
- 2006 - మన భవిష్యత్తు కోసం ప్రకృతిని కాపాడుకుందాం
- 2007 - తక్కువ నీటితో ఎక్కువ దిగుబడి
- 2008 - భూగోళాన్ని అర్థం చేసుకుందాం
- 2009 - విజ్ఞాన శాస్త్ర పరిధిని పెంచడం
- 2010 - స్త్రీ పురుష సమానత, సుస్థిర అభివృద్ధికి సైన్స్ టెక్నాలజీ
- 2011 - నిత్యజీవితంలో రసాయన శాస్త్రం
- 2012 - శుభ్రమైన శక్తి వనరులు, అణు విజ్ఞానపరమైన భద్రత
- 2013 - జెనిటిక్ ల్లీ మోడిఫైడ్ ఫంటలు, ఆహార భద్రత
- 2014 - శాస్త్రీయ దృక్పథాన్ని పెంపొందించడం
- 2015 - దేశ నిర్మాణానికి విజ్ఞాన శాస్త్రం
- 2016 - దేశాభివృద్ధికి తగిన విజ్ఞాన శాస్త్ర అంశాలు
- 2017 - స్పెషల్లీ ఏబుల్ పర్సన్స్ కోసం సైన్స్ అండ్ టెక్నాలజీ
- 2018 - సుస్థిర భవిష్యత్తుకు సైన్స్ టెక్నాలజీ
- 2019 - సమాజం కోసం సైన్స్, సైన్స్ కోసం సమాజం
- 2020 - విజ్ఞాన శాస్త్ర రంగంలో మహిళలు

డా. నాగసూరి వేణుగోపాల్
9440732392
ఆకాశవాణి మాజీ ప్రయోక్త

ఈమధ్య దేవాలయాలలో అర్చామూర్తులుగా కొలువైన దైవాల మీద దాడులు, అవచారాలు పెరిగిపోయినాయి. దీనితో స్వధర్మాన్ని ప్రేమించే వారు, దేవాలయాల పట్ల దేవుళ్ల పట్ల భక్తి భావం కలిగిన అశేష ప్రజానీకం, ఆలయాల ప్రాధాన్యం తెలిసినవారు తీవ్ర మనస్తాపానికి గురవు తున్నారు. భగవంతుడిని అర్చామూర్తిగా కనులారా చూసి మనసారా సేవించి తరిస్తున్న అశేష భక్తకోటి తల్లడిల్లిపోతున్నది. ఇకపై ఈ అనాగరిక చర్యలు జరగకుండా చూస్తామని గొంతెత్తి ప్రకటించాల్సిన వ్యవస్థలు స్వచ్ఛందంగా మౌనం దాల్చడం పెద్ద విషాదం. పాలకులు, ఆలయాలను కాపాడాల్సినవారు కావాలని ఉపేక్షించడం, వాళ్లే ఒక రకమైన నిస్సహాయ స్థితిలో మాట్లాడటం, ప్రేక్షకపాత్ర వహించడం ఖండించదగ్గ అంశం.

మీడియాలో 'ఈ దారుణాలు' (విగ్రహాల విధ్వంసం) అని రాస్తున్నారు. దానికి తగినట్లుగానే నాయకులు మాట్లాడుతున్నప్పుడు విగ్రహాల విధ్వంసం అనే అంటున్నారు. ఈ మాటలు ఎలా ఉన్నాయంటే- అవి విగ్రహాలు, విగ్రహం పోతే కొత్తది చెక్కించవచ్చు. చెయ్యి విరిగితే చెయ్యి, కాలు విరిగితే కాలు చెయ్యిం చొవచ్చు. శంఖుచక్రాలు ధ్వంసమైతే తిరిగి చేయించు కోచ్చు. రథం దగ్గమైతే మరో రథం, బంగారురథమే చేయిస్తాం అన్నట్లు మాట్లాడుతున్నారు. మీడియాలో, రాజకీయవర్గాల్లో, ఆధ్యాత్మికవేత్తల మాటలతో సహా ఈ మొత్తం చర్యలో కీలక అంశం ప్రాధాన్యం కోల్పోయింది.

ఇక్కడే ఒక ప్రశ్న: సనాతన ధర్మం మేరకు దేవాలయాలలో చేస్తున్న పూజలు, పాటించే ఆచారాలు కేవలం విగ్రహాల కోసమేనా? అవి విగ్రహాలన్న భావనతోనా?

ఈ ప్రశ్నకి సహేతుకమైన సమాధానం కావాలంటే ముందు వేయేళ్ల నాటి భారత చరిత్రలోకి వెళ్లాల్సి. ఈ దేశంలోనే ఎన్నో పంథాలకు చెందిన తాత్త్వికులు, ధార్మికులు, పండితులు పుట్టారు. ఈ దేశంలో జనించిన ఆలోచనలని పలు దేశాలకు పరిచయం చేశారు. ఈ దేశం మీద దండెత్తి వచ్చిన శకులు, పహ్లావులు, పార్థియులు, గ్రీకులు, యవనులు మొదలైన వారంతా ఈ దేశ సంస్కృతితో మమేకమై, సాంస్కృతిక మూలాల్లో భాగమైపోయారు. తరువాత వచ్చిన రెండు విదేశీ ధర్మాల వాళ్లు మాత్రం ఒకే ప్రామాణిక గ్రంథం, గుణ విశేషాలన్న ఒకే దైవం అని చెప్పన్నారు. వీరు హిందువుల గురించి మాట్లాడుతున్నప్పుడు విగ్రహారాధన గురించి ముఖ్యంగా ప్రస్తావిస్తుంటారు. అది కూడా నిందిస్తూ, 'విగ్రహారాధన భగవంతుడిని

చేరుకోవడానికి, అడ్డుపస్తుంది. మనని పక్కదోవ పట్టిస్తుంది. ఇది భ్రమతో కూడినది' అంటారు. అక్కడితో ఆగకుండా హిందూదేవుళ్లను 'సైతాను రూపాలు' అని దూషిస్తుంటారు.

విగ్రహారాధన మహాపరాధం, పాపం వంటి అభిప్రాయం బలపడేట్లు చేసినవారు ఈ విధర్మీయులే. ఈ దేశ తాత్త్వికచింతన ఎంత బలమైందో, హేతుబద్ధ మైనదో ఈ అంగుష్ఠమాత్రులకు తెలియదు. కానీ ఆ మతాల్లోనే కొన్ని శాఖలవారు కొన్ని ప్రతీకలు పెట్టుకుని పూజలు చేస్తారు. అందుకు పెద్ద పెద్ద కట్టడాలను కట్టుకుంటారు. వాటిని సందర్శించడానికి లక్షలాదిమంది వస్తుంటారు. వాళ్లకు అది విగ్రహ

రాధన అనిపించదు. హిందూధర్మంలోనిదే విగ్రహారాధన. ఇంగ్లీష్ వాళ్లు భారతదేశాన్ని పరిపాలించి నప్పుడు, వదిలివెళ్లక కూడా రెండు పదాలు idolatry, idolater-రుద్దారు. ఐడల్ వర్షిప్ చేసే వాడు idolater. విగ్రహారాధనను idolatry అంటారు. ఈ రెండూ విశ్వాసులు చెయ్యకూడదని సిద్ధాంతం తెచ్చారు. ఇందులో విగ్రహం, విగ్రహారాధన అన్న మాటలు వీలైన మేరకు చొప్పించడం వలన మనం మన మూలాల్ని మర్చిపోయాం. ఇన్నేళ్ల తరువాత కూడా మనం గుడిలో మూర్తిని విగ్రహం అని మాత్రమే సంబోధించడం తప్పు అని నేను భావిస్తున్నాను.

బానిస భారతదేశాన్ని తయారుచేసేందుకు కలుగుని విద్యా, కర్మాగారాలు ఆరంభించిన మెకాలే

తండ్రికి రాసిన లేఖలో, 'మన విద్యాప్రణాళిక అమలు పరచడం జరిగితే, ముప్పై సంవత్సరాలలో బెంగాల్‌లో విగ్రహారాధకుడు అనేవాడు ఉండడు. మతాంతరీకరణకు పూనుకోకుండానే ఈ ప్రయోజనం నెరవేరుతుంద'ని పేర్కొన్నాడు. కలకత్తా జర్నల్ ప్రచురించిన ఒక వ్యాసంలో ఇలా ఉంది, 'సమాజాన్ని కలుషితం చేసి హేయమైన విగ్రహారాధన ఆచారాన్ని పాటిస్తున్నవారు ఈ ఆధునిక విద్య ద్వారా నిజమైన భగవంతుడ్ని గురించి, ఆయన తన దూతగా పంపిన ఏసుక్రీస్తు గురించి జ్ఞానప్రాప్తి పొందుతారు.'

విగ్రహారాధన గురించి మన ధర్మం ఏం చెబుతున్నది? మన ధర్మంలోని ప్రతి అంశంలో మౌలికమైన తాత్త్వికచింతన కనిపిస్తోంది. ఈ సృష్టిలోనివన్నీ పరమాత్మ దివ్య స్వరూపాలుగానే మనకు గోచరిస్తాయి. చిన్నప్పుడు పిల్లవాడు ఒక కాగితాన్ని తొక్కితే, దాన్ని సరస్వతి రూపం అని కళ్లకు అడ్డుకోవడం కనిపిస్తుంది. నదీమతల్లి అంటూ నమస్కరించి

గుడిలో విగ్ర గుండె గుడి

నదిలోకి దిగుతాం, కొండలు ఎక్కేటప్పుడు కొండకు మొక్కి వెళ్తాం. ఉదయం నిద్ర లేచినప్పుడు నన్ను క్షమించు భూమితల్లి, నీ మీద పాదం మోపుతున్నాం అని నమస్కరిస్తాం. అంటే మట్టిలో, నీటిలో, చెట్లల్లో, పుల్లల్లో ఈ అనంత ప్రకృతిలో ప్రతీచోట భగవంతుడి చైతన్య శక్తిని చూస్తుంటాం. ఈ చైతన్య శక్తిని గురించి వివరించేదే మన దైవభావన.

అలాంటి దైవ భావనలో మూడు తిరుగులేని మౌలికసూత్రాలు ఉంటాయి. మొదటిది- మన దైవం ఎక్కడో కొండల్లో, గుట్టల్లో, అంతరిక్షంలో కూర్చుని మనం చేస్తున్న పాపాలు, పుణ్యాలు లెక్కపెడుతూ కూర్చునే దైవం కాదు. మన దైవం ఆఖరిరోజున తీర్పు చెప్పేది కాదు. మన దైవం మనతో కలిసి నడిచే బంధువు, సోదరుడు, ఆప్తుడు, మార్గదర్శి. రెండవది- భగవంతుడు నర్వాంతర్యామి అని చెప్పారు. ఇందుగలడందులేదని సందేహము వలదు అన్న ప్రహ్లాదుడు, భగవాన్ వ్యాసమహర్షి లాంటి వారు అన్నింటిలోనూ భగవంతుడు ఉన్నాడని చెప్పారు. మూడవది-ఆత్మీయుడైన చెలికానిగా ఉంటానని భగవంతుడే చెప్పాడు. అందుకే గీతలో కృష్ణ పరమాత్మ 'ప్రతి ఒక్కరి మనసులో ఉన్నది నేను. ప్రతి జీవుడిని యంత్రం తిప్పినట్లు తిప్పుతున్నాను. ఈ రకంగా లోకం అంతా కూడా నేను

నడుపుతున్నాను' అన్నాడు.

ఇన్ని రూపాల్లో ఉన్న భగవంతుడి అనంత వైభవ గుణాలని చెప్పడానికి రెండు పద్ధతులున్నాయి. ఎవరికి వాళ్లు దీనిని గ్రహించడం ఆరాధించడం ఒక పద్ధతి అయితే: సామాజిక ధర్మంలో, భక్తి తాత్పర్యంతో అందరూ కలిసి సహానుభూతి చెందుతూ, అందరూ కలసి మెలిసి జీవించడం అనేది మనకు ఉన్నటువంటి ఆదర్శం. ఈ ఆదర్శం పునాదిగా ఏర్పడిన వ్యవస్థే గుడి. గుడిలో మూర్తిని మనం అర్చామూర్తి అని పిలుస్తాం. మూర్తులు ఐదు రకాలు. గుడిలో ఆరాధించే దైవం సమస్త జీవకళలతో నిండి ఉంటాడని మనం భావిస్తాం. మనం గుడికి వెళ్తున్నప్పుడు భద్రాద్రిలో రాముడిని చూడటానికి వెళ్తున్నాం, యాదగిరిలో నరసింహస్వామిని చూడటానికి వెళ్తున్నాం, ఏడుకొండలవాడిని చూడటానికి వెళ్తున్నాం అంటారు. అంతేకానీ ఏడుకొండలవాడి విగ్రహాన్ని చూడటానికి వెళ్తున్నామని

ఆధ్యాత్మికత జ్ఞానం తగ్గుతూ వస్తోంది. అందుకే మన ఆరాధనా పద్ధతులలోని ఔన్నత్యాన్ని గుర్తించే స్థితిలో ఇప్పుడు మనం లేం. ఈ రోజున మనం గొంతెత్తి చెప్పాల్సిన అవసరం ఉంది. మేము కొలిచే దైవం, తలిచే దైవం మమ్మల్ని తరింప చేసే దైవం, మా పరమాత్మ, మా పరంధాముడు, మమ్మల్ని అనుగ్రహించి, మా గుడిలో అర్చామూర్తిగా వచ్చి నిలిచాడు. అనుగ్రహించి అర్చామూర్తిగా మా ఊర్లో ఉంటాడు, ఈ రోజున మీరు తలపెట్టిన ధ్వంసం మా దైవం పట్ల మీరు చేస్తున్న అపచారం, నేరం, ఘోరం అని కుండ బద్దలుకొట్టినట్టు చెప్పవలసిన అవసరం ఉన్నది. ఇది విగ్రహారాధనకు సంబంధించినది కాదు. కాలు తీస్తే కాలు పెడతాం, చెయ్యి తీస్తే చెయ్యి పెడతాం అనడం కాదు, ఇది మా ధర్మం మీద, మా రామచంద్రుడి మీద, మా కాశీవిశ్వేశ్వరుడి మీద జరిగిన దాడి అని నిక్కచ్చిగా చెప్పాలి.

చాలా దేశాల్లో విగ్రహాలు అంటే ఏ అర్థంలో వాడతారంటే, శిల్పం, కొన్ని చోట్ల సౌందర్య ఆకృతులు అనే అర్థంలో వాడతారు. మన దేశంలో అలా చూడం. కోవెలలో కొలువై ఉన్నది- సాక్షాత్తు శ్రీ మహా విష్ణువు, పరమేశ్వరుడు, రామచంద్రమూర్తి, అమృతావర. ఇప్పటికీ గొంతు విప్పకపోతే తప్పు. చాలామంది ఆధ్యాత్మికవేత్తలు కూడా ముఖ్యమైన రెండు అంశాలను గట్టిగా ప్రస్తావించడం లేదు. మూల మూర్తులు కేవలం శిల్పాలు కాదు. ఆలయం నిర్వహణ విషయాలన్నింటినీ ఆగమశాస్త్రం నిర్దేశిస్తుంది. ఆ శాస్త్రం రెండు భాగాలుగా ఉంటుంది. ఒకటి, దేవాలయ నిర్మాణం గురించి చెప్పుంది. రెండు, దేవాలయంలో దేవుడు ఎలా కొలువవుతాడో చెప్పుంది. ఎలా కొలువవుతాడు అని చెప్పేదానిని ప్రతిష్ఠా విధానం అంటారు. ఈ ప్రతిష్ఠా విధానంలో 18 రకాలైన క్రియలని పాటించాలి. ఇవే అష్టాదశ ప్రక్రియలు. మృత్యు సంగ్రహణం (దగ్గరలో ఉన్న చెరువుకి వెళ్లి పుట్టమట్టి తీసుకురావడం) మొదలు అంకురార్పణ దగ్గర నుంచి, గ్రామ ప్రదక్షిణం, వాస్తుపూజ, జలాధి వాసం వంటి 18 రకాల అంశాలను ఇది చెబుతుంది. దీనికి చాలా విస్తృత ప్రాతిపదిక ఉన్నది. ఈ ప్రాతిపదిక పూర్తయిన తరువాత స్వామియందు కళాన్యాసం జరుపుతారు. కళాన్యాసంతో స్వామి దివ్య తేజస్సు అందులో ప్రవేశిస్తుందని ఆ శాస్త్రం చెబుతుంది. ఇక అక్కడున్నది సాక్షాత్తు పరదైవమైన స్వామి. అందుకే ధూప దీప నైవేద్యాలు ఎల్లకాలం కొనసాగాలన్నది మన పెద్దల అభీష్టం. దానికి విఘ్నం జరుగుతున్నది అంటే మనం పెద్ద అపచారం చేస్తున్నామనే అర్థం. ఈ విశేషాలను చెబుతూ దేవాలయాల గురించి మన పెద్దలు ఏమన్నారో తెలుసుకుందాం. 'ప్రాసాదం పురుషం మత్స్యా అర్చయేత్' - అంటే, గుడి నిర్మాణం మొత్తం

నందివెలుగు ముక్తేశ్వరరావు
9390230885

కూడా స్వామి శరీరంగా భావించాలి. మరి లోపల కొలువై ఉన్న స్వామి? ఈ ప్రశ్నకి ఏమని చెప్పారంటే, 'ఆలయంతు శరీరం స్వాత్ ప్రతిమా తత్ జీవముచ్యతే'. అంటే ఆలయం శరీరం అవుతుంది. అందులో ఉన్నటువంటి అర్చామూర్తి జీవుడు -జీవం అవుతుందని ఆగమశాస్త్రాలు చెప్పాయి. అన్ని దేశాల్లో, అనేక స్థానాల్లో మానవ స్థావరాలు ఏర్పడటం, అవి భౌతిక అవసరాలు, సుఖాలు పెంపొందించడానికి అనేక రకాలైన మార్గాలు ఏర్పరుచుకోవడం మనం చూశాం. మన దేశం వరకు ఏ పల్లెకైనా మూలం, కుదురు గుడి. గుడి అంటేనే గుండ్రని ఆకారం కలిగినది. పృథ్వికారం. గుడి కేంద్రంగా గ్రామాభివృద్ధి జరుగుతుందని అర్థం. గుడి ప్రాధాన్యం గురించి తిరువయ్యారు గొప్ప మాట చెప్పారు. 'ప్రశాంత జీవనానికి, సమాజంలో సామరస్యానికి దేవుడిని పూజించడం తప్ప వేరే మార్గం లేదు'. అలాగే తిరునావక్కరసు నాయనారు చెప్పిన ఒక అద్భుతమైన మాట, 'ఎక్కడైతే మనిషి ఫాలభాగం భగవంతుడి పవిత్ర విభూతి రేఖలు అలుముకుని ఉండదో, ఎక్కడైతే భక్తులు భగవంతుడి నామ సంకీర్తనలో ఓలలాడుతూ, సంపూర్ణ భక్తి భావంతో ప్రార్థనలు సలువరో... ఎక్కడైతే శంఖధ్వనితో ఆలయంలో వ్రాజాదికాలు ప్రారంభించి ఆచరణాయతంగా నిర్వహించరో, ఎక్కడైతే ఆలయ వార్షికోత్సవాలు నియమబద్ధంగా జరగవో, ఎక్కడైతే శోభాయమానంగా వాడలన్నీ రంగవల్లులతో అలంకృతమై సుందర పూలమాలలు దేవదేవుడికి స్వాగతం పలకవో, ఎక్కడైతే స్థానిక భక్తులు స్వచ్ఛమైన పుష్పాలతో దేవుడిని కొలిచి, ఆయనకు అర్పించకుండా ఆహారాన్ని స్వీకరిస్తారో ఆ నివాసం నివాసం కాదు...అది వన్యమృగాలు తిరిగే అడవితో సమానం.'

ఇప్పుడు జరుగుతున్నది కేవలం విగ్రహ విధ్వంసం కాదు. మన దైవం మీద, మన ధర్మం మీద, మన సంప్రదాయం మీద, మన పరంపర మీద, మనదనుకుంటున్న మన వారసుత్వం మీద జరుగుతున్న మాయా యుద్ధం. ఈ ఒక్క అంశం గుర్తిస్తే హైందవ జాతి మేలుకున్నట్లే.

వ్యాసకర్త : విశ్రాంత ఐఏఎస్ అధికారి

హం.. లో అదే దైవం

చెప్పం. అంటే అక్కడ కనపడుతున్నది శిల కాదు, శిల్పం కాదు, సాక్షాత్తు దైవం... దైవమే.

ఆధునిక విద్యావిధానంలో ఈ భావనని మనం ఎక్కడో పోగొట్టుకున్నాం. ఎందుకంటే మన సంస్కృతి మీద దాడి ప్రత్యక్షంగా, పరోక్షంగా జరుగుతూనే ఉంది. మన భజనరూపాలు, కళారూపాలు, భాగవతాలు అన్నీ అంతరించిపోవడం వలన జనంలో

జై భీమ్.. వందేమాతరం ఇదే మన నినాదం. ముస్లింల కారణంగా అనేక కులాల వారు వివక్షకు గురయ్యి, అది కాస్తా అంటరానితనంగా ఏర్పడ్డ సంఘటనలు భారతదేశ చరిత్రలో చాలా ఉన్నాయి. దీనిని గ్రహించిన డా.బీఆర్ అంబేద్కర్ కూడా ముస్లింలు దళితులకు ఎప్పుడూ ప్రమాదమేమన్న ధోరణితో ఉండటమే కాకుండా, ఇస్లాంను స్వీకరించడానికి కూడా వ్యతిరేకించారు. తెలంగాణ చరిత్రలోనూ దళితుల మీద నిజాం కొనసాగించిన దమనకాండ, అత్యాచారాలు అన్నీ ఇన్నీ కావు. వాస్తవాలు గ్రహించని కొందరు నేతలు కూడా భారత విభజన వేళ పాకిస్తాన్లోకి వెళ్లడానికి మొగ్గు చూపి ఆ తర్వాత పశ్చాత్తాపపడ్డ సందర్భాలు ఎన్నో మనకు తెలుసు. మండల్ పాకిస్తాన్ కేంద్రమంత్రి స్థాయిలో ఉండి కూడా తనను తాను రక్షించుకోలేక చివరికి భారత్ వచ్చి శరణార్థిగా జీవించాడు. కాబట్టి ముస్లింలు దళిత వ్యతిరేకులే తప్ప, దళిత హితైషులు కారు అన్న చారిత్రక సత్యాన్ని మనం గుర్తించుకోవాలి.

ఈ విషయాన్ని కొత్తగా ప్రస్తావించడం ఎందుకంటే ఈ మధ్య కాలంలో ఒకైతే మొదలుకొని,

వామపక్షవాదులు, మాయాపతి దళితవాదం, కొత్తగా వచ్చిన చంద్రశేఖర్ (భీం ఆర్మీ), కొన్ని ప్రాంతీయ పార్టీల వారు, చాలామంది దళితుల, ముస్లింల ఐక్యత ద్వారా రాజ్యాధికారం అనే పగటి కల కంటున్నారు. దళిత రాజ్యాధికారం అనేది అహ్మనించదగ్గ విషయం, కానీ దళిత ముస్లింల ఐక్యతలో దళితులకు పెద్ద ప్రమాదం పొంచి ఉందనే విషయాన్ని మర్చిపోతే పెద్ద నష్టం జరిగిపోతుంది. ప్రస్తుతం ముస్లింలు అందితే జుట్టు లేకపోతే కాళ్లు అన్న చందాన ఇప్పుడు జై భీం.. జై మిమ్.. (ముస్లిం) నినాదాన్ని తీసుకువచ్చి వాళ్లే దళిత శ్రేయోభిలాషులుగా నటిస్తున్నా చరిత్రలో జరిగిన విషయాన్ని మర్చిపోతే దళితులు ప్రమాదం కోరి తెచ్చుకున్న వాళ్లువ్వతారు. కాబట్టి అంబేద్కర్ లాగా ప్రమాదాన్ని గ్రహించి ముందే జాగ్రత్తలు తీసుకోవాలి.

అంబేద్కర్ లాంటి జాతీయవాదిలా ఆలోచిస్తూ, ఇప్పుడు మనం అందుకోవలసిన నినాదం - జై భీం.. వందేమాతరం... అంతేకానీ జై భీం.. జై మిమ్ నినాదం కాదు. జేఎన్యూ పూర్వ విద్యార్థి కన్వయ కుమార్ ఒక సభలో మాట్లాడుతూ హిందూమతం

జై భీమ్.. వ

దళిత వ్యతిరేకం కాబట్టి దళితులందరు ముస్లింలుగా మారాలి అంటూ మాట్లాడాడు. కన్వయ కుమార్ స్వయంగా దళితుడేమీ కాదు, బిహార్లో భూమిహార్ అనే అగ్రకులానికి చెందినవాడు. ఈయన వర్గం వారు దళితుల పట్ల సాగించిన దమనకాండ దాచేస్తే దాగని సత్యం.

కానీ స్వయంగా తనకు తాను దళితవాదిగా చెప్పుకుంటూ, దళితులను హిందూ వ్యతిరేకులుగా తయారు చేయడం తద్వారా వచ్చే ఓటు బ్యాంకుతో రాజ్యాధికారం అనేది ఈయన పార్టీ లక్ష్యం. వీళ్ల జై భీం - లాల్ సలాం అనే నినాదం ద్వారా దళిత, గిరిజన వర్గాలను కమ్యూనిజానికి దగ్గర చేసే ప్రయత్నాలు చేస్తున్నా ఒక్క దళిత గిరిజనుణ్ణి కేంద్ర కమిటీలోకి తీసుకోలేదు. ఇంకో విషయం, రాజ్యాధికారం వచ్చినా, దళితుణ్ణి సింహాసనం మీద

ఎన్.రామ్

ఆ మేధావులూ నిజం చెప్పగ

ఉంటుంది. ఎలాంటి నేరగాళ్లకయినా, ద్రోహులకైనా అది ఏదో ఒక క్షణంలో పనిచేస్తుంది. సంఘ పరివార్ అంటే కళ్లలో నిప్పులు పోసుకునే 'ది హిందు' సంపాదక వర్గ ప్రముఖుడు ఒకరు ఇప్పటి పరిస్థితి అత్యవసర పరిస్థితితో పోల్చేటంత ఘోరంగా లేదని అన్నారు.

ప్రస్తుత కాలాన్ని అలనాటి ఎమర్జెన్సీ (అత్యవసర పరిస్థితి)తో పోల్చారని ది హిందూ పబ్లిషింగ్ గ్రూప్ డైరెక్టర్ ఎన్.రామ్ మొత్తానికి అంగీకరించారు. ఒక వ్యక్తి దృఢమైన అభిప్రాయాలను వ్యక్తం చేయడానికి, అణచివేతపై పోరాటం చేయడానికి సరిపడ మార్గాలు ఇప్పటికీ ఉన్నాయని చాలామంది కళ్లు తెరిపించే విధంగా ఆయన వ్యాఖ్యానించారు. 'క్రిమినలైజింగ్ జర్నలిజమ్ అండ్ సినిమా' (నేరపూరితమైన వార్తారచన-సినిమా) అనే అంశంపై లైవ్ లా ఇటీవల నిర్వహించిన ఒక వెబినార్ సమావేశంలో రామ్ ఈ వాస్తవం ప్రకటించారు. చట్టం అమలులో హెచ్చు తగ్గులతో అత్యున్నతమైన న్యాయవ్యవస్థ ఒకటి రెండు సందర్భాల్లో పత్రికా స్వేచ్ఛను పరిరక్షించడంలో విఫలమైందని రామ్ అభిప్రాయపడడమూ హర్షించ దగినదే. మన అభిప్రాయాలకు కావలసినంత మేరకే ఏదైనా వ్యాఖ్యను తీసుకోవడం సరికాదు కాబట్టి, రామ్ ఇంకా ఏమన్నారో కూడా చూడాలి. 'ఇటీవల కొందరు పాత్రికేయులు, సృజనాత్మక రచయితలను అరెస్టు

చేయడం, వారిపై క్రిమినల్ కేసులు నమోదు చేయడం మన రాజ్యాంగంలో తప్పిదాలను బహిగ్రతం చేసింది. వాటిని ఎత్తిచూపింది. మనకు పటిష్టమైన రక్షణ ఉందని మనం భావిస్తూ ఉంటాం. కానీ నిజానికి మనకు ఎలాంటి రక్షణ లేదు. చట్టంలో లోసుగులతో కూడిన క్లాజులు అనేకం ఉన్నాయి. తగిన రక్షణ కల్పించడంలో న్యాయ వ్యవస్థ వైఫల్యం, కార్యపరి పాలన వ్యవస్థ నిస్సహాయత వాటిని ఎక్కువ చేస్తున్నాయి' అని ఆయన అన్నారు. ఇంత లోతుగా వివరించిన రామ్, అలాంటి పరిస్థితి ఏ పార్టీ హయాంలో ఉందో కూడా చెబితే బాగుండేది.

భారతదేశం పత్రికా స్వేచ్ఛ విషయంలో అణచివేతకు గురైందని ఆయన అన్నారు. ఇది ఆయన స్పష్టం తమిళనాడు, అక్కడ అధికారంలో ఉన్న అన్నా డీఎంకే, డీఎంకే కాలంలో కూడా జరిగింది. జయలలిత అధికారంలో ఉండగా ది హిందూ అంత చరిత్రాత్మక పత్రిక మీద ప్రభుత్వ యంత్రాంగమే దాడి చేసింది. "ఒకానొక కాలంలో, పత్రికా స్వేచ్ఛకు సంబంధించి భారతదేశం అభివృద్ధి చెందుతున్న దేశాల నడుమ ఈర్ష్యపడే స్థానంలో ఉండేది. కానీ అది 40 సంవత్సరాల క్రితం, ఎమర్జెన్సీ తాలూకు చీకటి అధ్యాయం నుంచి మనం బైటపడి ఉన్నాం. రాజకీయ శాస్త్రవేత్త రాబిన్ జెఫ్రీ భారతీయ భాషా

నరేంద్ర మోదీ అధికారం చేపట్టిన తరువాత భావ ప్రకటనా స్వేచ్ఛను అణచివేస్తున్నారన్నది కొందరి ఆరోపణ. పరిస్థితి అత్యవసర పరిస్థితిని (1975) తలపిస్తున్నదంటూ స్వైరవిహారం చేస్తుంటారు. మామూలుగా కాదు, వారి పడికట్టు పదాలతో చెప్పాలంటే, స్వేచ్ఛా స్వాతంత్ర్యాలను ఉక్కుపాదంతో అణచివేస్తున్నారు. కానీ మోదీని కాల్చి చంపుతాం అనేవారు, ఆయన రక్త బేహరి అని ఇంకొకరు అన్నారు. ఇంకా అంటూనే ఉన్నారు. ఇలాంటి నేపథ్యంలోనే వామపక్ష శిబిరం నుంచి ఒక చక్కని నిజం వెలువడింది. ఎవరికైనా అంతరాత్మ

ందేమాతరం

కూర్చోబెట్టరు. ఇదీ వీళ్ల దళితవాదం. ఈ విషయాన్ని అంబేద్కర్ ముందే గ్రహించి వీళ్లను దగ్గరికి రానివ్వలేదు. అంబేద్కర్ కమ్యూనిజాన్ని వ్యతిరేకించాడు. అదే విధంగా అంబేద్కర్ని ఓడించడం కోసం కమ్యూనిస్టులు పని చేసిన సందర్భాన్ని కూడా చూడవచ్చు.

ఇంకో విషయం- దళితులను మూకుమ్మడి బలవంతపు మతమార్పిళ్లకు గురిచేసిన సందర్భాలు చరిత్రలో ఎన్నో ఉన్నాయి. ఎస్.సి., ఎస్.టి. రిజర్వేషన్లలో తమకి వాటా కావాలని అడిగే ముస్లింలు, దళిత ముస్లింల ఐక్యత కోరే ముస్లింలు అలీఘర్ ముస్లిం యూనివర్సిటీ, జామియా మిలియా ఇస్లామీయా యూనివర్సిటీలో మాత్రం ఎస్.సి., ఎస్.టి. రిజర్వేషన్లను వ్యతిరేకిస్తారు. ఉస్మానియా యూనివర్సిటీలో బీఫ్ ఫెస్టివల్ వెనక ఒకటే శక్తులు,

హెచ్సీయు, జెఎన్యులలో అంబేద్కర్ పేరుమీద దేశ వ్యతిరేక కార్యక్రమాలు చేసేది కమ్యూనిస్టులు, ముస్లింలు. కానీ దానికి దళితులను బలిపశువులను చేయడం మనం గమనిస్తున్నాం.

దళిత, గిరిజనులు మేల్కొని కమ్యూనిస్టులనూ, నకిలీ సెక్యులరిస్టులను ప్రశ్నించకపోతే ముస్లిం-దళిత ఐక్యత పేరుతో మరోసారి మోసపోయేది దళితులే. కాబట్టి ప్రశ్నిద్దాం! అసలు కమ్యూనిస్టుల రూపంలో ఉన్న అగ్రవర్ణవాదాన్ని, ఈ నినాదం వెనక ఉన్న ఒకటే లాంటి వాళ్లను ప్రశ్నిద్దాం. కాబట్టి మన దళిత, గిరిజనుల్లో జాతీయవాదాన్ని రగిలించి ఈ సమాజ వ్యతిరేక శక్తులను ప్రశ్నిద్దాం. రాజ్యాధికారానికి మనం అసలు వారసులం. ముస్లింల పాలనలో అణచివేతకు గురయ్యాం. హిందూధర్మం మనందరిది. ఏ ఒక్క కులానికో చెందినది కాదు. అంటరానితనాన్ని వ్యతిరేకించి మన ధర్మరక్షణలో ప్రతి ఒక్కరం భాగస్వాములవుదాం. అంబేద్కర్ అందరివాడు. గొప్ప జాతీయవాది. మనందరం ఆయన వారసులం. అందుకే అంబేద్కర్ వాదానికి జాతీయవాదాన్ని జోడిస్తే, వచ్చే ప్రమాదాన్ని మనం అరికట్టవచ్చు.

డా. అంబేద్కర్

అందుకే జై భీం - వందేమాతరం. ఇదే కమ్యూనిస్టులకు, జై మిమ్ వారసులకు విరుగుడు.

- గుగులోత్ కృష్ణబాబునాయక్

జెఎన్యు, ఢిల్లీ, 8522849697

(ఇవి వ్యాసకర్త స్వంత అభిప్రాయాలు)

లరన్నమాట!

పత్రికా రంగం గురించి రాసిన ఒక వస్త్రకంలో దానిని భారతదేశపు వార్తా పత్రిక విప్లవం అని పిలిచారు. నేడు నేను కనుక మనం ఒక ఈర్వపదే స్థానంలో ఉన్నామని నమ్మబలికిన పక్షంలో, అప్పుడిక అసత్యమైన వార్తలు వ్యాపింపజేస్తున్నారనే నింద నా మీద పడుతుంది' అని ఆయన అభిప్రాయపడ్డారు. ఇది సదరు జెప్రీ అభిప్రాయం మీద రామ్ వ్యాఖ్యగా మాత్రమే స్వీకరించాలి. ఈ దేశంలో స్వేచ్ఛ గురించి ఆకాశమే హద్దుగా సుద్దులు చెప్పే కమ్యూనిస్టులు, కాంగ్రెస్ హయాంలో ఎన్ని పత్రికలు, ఎందరు పత్రికా రచయితలు మట్టి కరిచారో ఏదైనా శ్వేతపత్రం విడుదల చేయాలని రామ్ ఎందుకు కోరడం లేదు? పనిలోపనిగా బీజేపీ హయాంలో అరెస్టయిన వారు ఎందుకు అరెస్టయ్యారో వారే వెల్లడిస్తే బాగుంటుంది.

ఏ ఒక్కరూ కూడా ప్రస్తుత కాలాన్ని ఎమర్జెన్సీ అంత పెద్దదిగా చేసి చెప్పుకునే ఒక ప్రలోభంలో పడిపోకూడదు అని చెప్పడం మెచ్చదగినది. 'ఇది ఒక ఎమర్జెన్సీ తరహాలో ఉందని నేను చెప్పడంలేదు. అది ఒక తప్పిదం అవుతుంది. సంపూర్ణ సెన్సార్షిప్, పాత్రికేయుల నిర్బంధంతో కూడుకున్న ఎమర్జెన్సీ నీడలో నేను మనుగడ సాగించాను. మనం హడావుడిగా నిశ్చిత అభిప్రాయాలకు రాకూడదు. మీరు ప్రబలమైన అభిప్రాయాలను వ్యక్తం చేయడానికి, కార్యపరిపాలన

వ్యవస్థ చర్యలను గట్టిగా ఖండించడానికి, న్యాయ వ్యవస్థను విమర్శించడానికి.. ఇలాంటివన్నీ చేయడానికి ఇప్పటికీ మార్గాలు ఉన్నాయి' అని ఆయన అంగీకరించారు. అయితే రామ్ అంతటి పత్రికా రచయిత కూడా భ్రమలలో ఉన్నాడని చెప్పే ప్రయత్నం, ఉన్నది అత్యవసర పరిస్థితిని మరిపించే వాతావరణమేనని నమ్మించే ప్రయత్నం జరిగింది. ఆ వెబినార్లో ఈ పనిని సీనియర్ అడ్వకేట్ అఖిల్ సిబల్ స్వీకరించారు.

ఇప్పుడు జరుగుతున్నదంతా అత్యంత హానికరమైనదని అఖిల్ సిబల్ అన్నారు. 'భావ వ్యక్తికరణ స్వేచ్ఛపై దాడి చేయడం ఒక ఘనత అనే అతి పెద్ద కథనం చెవులకు ఇంపుగా వరుస కట్టబడుతున్నది. అంతా చెప్పుకునే జాతీయతా వాదాన్ని ఎంతో అమూల్యమైనదిగా పెంచి పోషించే ఒక సమష్టి ప్రయత్నం జరుగుతున్నది. కనుక దానికి సమ్మతించని వారిపై జాతి వ్యతిరేకులూ, టెర్ర రిస్టులూ అనే ముద్ర పడుతుంది' అని వాపోయారు. అంటే కనబ్ ఉరిని సమర్థించే వారిని శ్లాఘించే స్వేచ్ఛ, వామపక్ష ముస్లిం మతోన్మాద శక్తులను వెనకేసుకొచ్చేవారి స్వేచ్ఛ చాలా ముఖ్యమని భావించేవారు ఇలాగే మాట్లాడుతారు.

అయినా ఇంత స్పష్టత లేదేమిటి వీళ్లకి! ఇంకొకపక్క రామ్తో ఏకీభవిస్తున్నట్టుగా సిబల్ మాట్లాడుతూ 'మనం ఎమర్జెన్సీ దశకు చేరుకొనకపోయి ఉండవచ్చు. కానీ కచ్చితంగా ఆ దారిలోనే ఉన్నాం. ఇప్పుడు చూస్తున్నదంతా ఎక్కడో లోతుల్లో వినపడి

వినపడనట్టుగా ప్రమాద ఘంటికలను వినిపిస్తున్నది. అదేదో మిణుమిణుకుమంటున్నది కదాని మనం దాన్ని తోసిపారేయకూడదు. అది దేని కోసం ఉన్నదీ మనం చూడాలి' అని అదిగో పులి తరహాలో సిబల్ సూత్రీకరించారు. రామ్ మాటలతో ఎవరైనా వాస్తవాల అన్వేషణ మొదలుపెడతారోమోనని హడలి పోతున్నట్టే ఉంది సిబల్ మాటతీరు.

స్క్రిన్ రైటర్ జ్యోతి కపూర్ మాట్లాడుతూ మరీ ముఖ్యంగా తాండవ్ లాంటి వెబ్ సిరీస్పై వివాదం నెలకొన్న తర్వాత స్క్రీన్ రైటర్లు దుర్బులైపోయారని అన్నారు. 'ఏదైనా మతాన్ని ఉద్దేశించి దైవ దూషణ, దూషణ, అపకీర్తి పాత్రేసే అంశాలు స్క్రిప్ట్లో లేవని స్పష్టం చేసే ఒప్పందాలపై స్క్రీన్ రైటర్లతో నిర్మాతలు సంతకాలు చేయించుకుంటున్నారు' అని ఆమె దిగులు పడ్డారు. నిజమే, హిందూ దేవీదేవతలను హేళన చేయకుండా సృజనాత్మకత ఎలా వీలవుతుందని నమ్మేవారే వీరంతా. అందుకే సంఘ పరివార్ నుంచి ఒక ప్రశ్న. ఇలాంటి విమర్శలు ఇస్లాం మీద ఎందుకు చేయడం లేదు? హిందూ స్త్రీలకు స్వేచ్ఛ లేదని బేనర్లు పట్టుకు తిరిగే ఇలాంటి సృజనాత్మక జీవులు బురఖా గురించీ, వదిహేడేళ్లకే ఇస్లాం బాలిక పెళ్లి చేసుకోవచ్చునంటూ వచ్చిన తీర్పుల గురించీ ఎందుకు పుంఖానుపుంఖాలుగా ప్రస్తావనలు రాయరు? సినిమాలు తీయరు? అవార్డులు ఎందుకు కొట్టరు? ఇవన్నీ ఎలా ఉన్నా ఇన్నాళ్లకీ వామపక్ష స్పందావారం నుంచి రామ్ అనే మేధావి నోటి నుంచి ఒక నిజం వచ్చింది. మెచ్చవలసిందే.

భూమి మాట్లాడితే,

రవీంద్ర రావెళ్ల (చైతన్యశ్రీ)

ఇంటిమీద పిచుకలు అరుస్తున్నాయి. పొలిగట్టు భూమితో ఏదో మాట్లాడుతుంది పెద్దపెద్దగా. ఇవి అలవాటైన మాటలే చోటుకి. కానీ ఎప్పుడూ పొలిగట్టే మాట్లాడాలి, భూమి ఎందుకు మాట్లాడదు? పెద్ద ప్రశ్న. చోటు చిన్నబుర్రలో ప్రశ్నలు వేసుకున్నాడు. కానీ పక్క మీద నుంచి ఇంకా లేవలేదు. చెద్దరిని ఇంకా దగ్గరికి తీసుకుంటూ అందమైన నిద్రలో అందంగా మునకలేస్తున్నాడు.

“డాడీ..లే. చాలా సమయం అయిపోయింది.”

అమ్మ ఆరు దాటితే ఒక్క క్షణం కూడా వడుకోనివ్వదు. చోటు మనసులో ఏదో కోల్పోయిన బాధ. దుప్పటిని లాక్కుని మడత పెడుతుంది అమ్మ. చాలా చిరాకు చోటు మొహంలో.

“మమ్మీ.. ఇలా చిన్నపిల్లల నిద్రను పాడుచెయ్యడం పాపం” కళ్లను తుడుచుకుంటూ అన్నాడు. ఆ గొంతు కొంచెం బొంగురుగా ఉంది.

“అహో! నువ్వు తెచ్చుకున్న లెప్రో దిగాలుగా ఉంది. నువ్వు ఇంకా లేవకపోతే అది బాధపడదా?” నవ్వుతూ చెప్పింది అమ్మ. ముడుచుకున్న పువ్వులా నడి మంచంలో కూర్చున్న చోటు నుదిటిపై ముద్దు పెడుతూ..

“మర్రిపోయా, మమ్మీ” అంటూ లెప్రో దగ్గరకు పరుగుతీసాడు చోటు.

లెప్రో కుక్క పేరు. చోటుకి కుక్కలంటే ఇష్టం. కాదు, ప్రేమ. పసిపిల్లల ఆశల వెనకాల స్వచ్ఛత ఉంటుంది. అందుకే వాళ్లు దేవుళ్లతో సమానం అంటాం. చోటువాళ్ల ఇల్లు ఊరికి కొంచెం దూరంగా ఉంటుంది. స్నేహితులతో ఆడుకోవడం కష్టం. అందుకే చోటు మనసు కుక్కవైపు మళ్లింది. వాళ్ల డాడీతో గొడవ పడి మరి తన స్నేహితుడ్ని (లెప్రో) ఇంటికి తెచ్చేసుకున్నాడు.

బంతి వినరడం. దాన్ని తీసుకొచ్చే లెప్రోని చూసి చప్పట్లు కొట్టడం. లెప్రోతో పరుగెత్తడం. గొడవ పెట్టుకోవడం. కౌగిలించుకోవడం. దానికి డాన్స్ నేర్పించడం.. ఓహో.. ఇలా చాలా..

లెప్రోతో ఆడుకోవడం చోటుకి చాలా సరదా.

“డాడీ స్కూలుకి బైం అయ్యింది. రా త్వరగా.” మళ్లీ అమ్మ. చోటు ఆనందానికి అవరోధం కలిగిస్తూ. కాసేపు లెప్రోతో ఆడుకోవాలని చోటు మనసులో ఉన్నా అమ్మ మాట మీద కదిలాడు. తయారై స్కూలుకు ప్రయాణమయ్యాడు.

బాల్యం ఖాళీ కాగితం లాంటిది. చేసే అల్లరివనులే పాఠాలవుతాయి. ఆ కాగితంపై నేర్చుకున్న విషయాలవుతాయి. అదే బాటలో ఎంతో

అల్లరి చేస్తూ వెళ్తున్నాడు చోటు.

సొంతూరిలోనే స్కూలంటే సొంతింటిలో మామిడిచెట్టులా అన్నమాట. కాకపోతే కోతుల్లా భయపెట్టడానికి అప్పుడప్పుడు ఉపాధ్యాయులు ఉంటారు. చిన్నతనంలో ఉన్నప్పుడు చాలామందికి చదువు మోయలేని భారం. స్కూల్ వదిలించుకోవాలి అనుకునే బంధం. ఉపాధ్యాయుడంటే ఇంకేంటి కోతితో సమానమే. కానీ స్కూల్ దాటి వచ్చినప్పుడే తెలుస్తుంది అది ఒక గుడని, ఉపాధ్యాయుడు నవ్వునముద్రాల్లాంటి కష్టాలను దాటడానికి మార్గంచూపే హనుమంతుడని.

చోటుకి స్కూల్ సొంతూరిలో ఉండన్న ఆనందమున్నా అప్పుడప్పుడు హెడ్ మాస్టర్ ఎప్పుడొచ్చి చాడీలు.. కాదు కాదు చేసే అల్లరి నిజాలు చెబుతాడో అన్న భయం కూడా కూసంత ఉండేది.

బడి దగ్గరికి వచ్చాడు. దరిద్రం ఏంటో మరి, అప్పుడే ఆ రంగా బ్యాచ్ కూడా వచ్చారు. వాళ్లు స్కూల్ గోడమీద రాసున్న “ఇచ్చట మూత్రం పోయరాదు” అన్న దగ్గరే పాస్ చేశారు. ఇది కొత్త కాదు వాళ్లకి. ప్రతిరోజూ ఇదే పని. ఊరందరికి తెలిసిన విషయమే.

కానీ ఏడో తరగతి చదువుతున్న చోటు దీనిని సహించలేకపోతున్నాడు. చాలా కోపం వచ్చింది. కానీ మింగేసాడు. మింగక.. రంగా ఆరడుగులుంటాడు. భారీ భుజాలు. వాడికింద జుట్టోడు, వాడికింద బుగ్గన్న.. మాటకు ముగ్గురేకాని ఊరినే ఆడేసుకుంటున్నారు. అందుకే వాళ్లను ఏమనలేకపోయాడు.

* * *

సమయం ఏడయ్యింది. టీవీ చూస్తున్నాడు చోటు. కానీ తను అక్కడ లేడు. తన మనసు ఇంకా ఆ

స్కూల్ దగ్గరే ఉంది.

“వాళ్లు అలా చేస్తుంటే ఎందుకు ఎవరూ మాట్లాడలేదు?”

“నేను మాట్లాడానా? నాలానే అందరూ”

“నాలానా...కాదు!.. నేను చిన్నవాణ్ని నేను ఎలా మాట్లాడగలను. నాకంటే పెద్ద వాళ్లందరూ చూస్తూనే ఉన్నారు.. ఉంటున్నారు..”

“ఏదైనా చెయ్యాలి...ఏం చెయ్యాలి...నేను చిన్నవాణ్ని, ఏం చేయగలను. అయినా పెద్దవాళ్లకే లేనిది నాకెందుకు..”

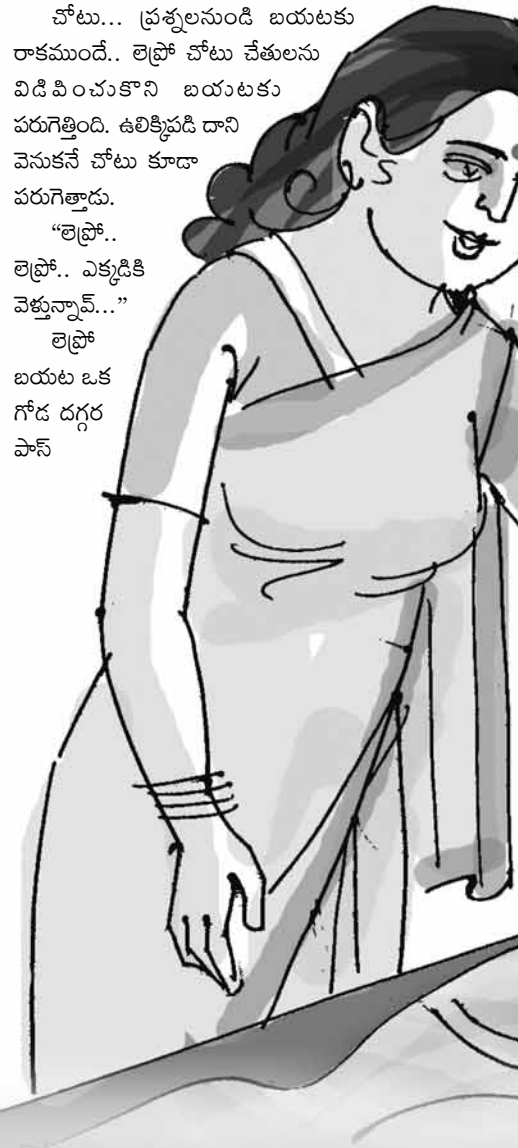
చోటు... ప్రశ్నలనుండి బయటకు రాకముందే.. లెప్రో చోటు చేతులను విడిపించుకొని బయటకు పరుగెత్తింది. ఉలిక్కిపడి దాని వెనుకనే చోటు కూడా పరుగెత్తాడు.

“లెప్రో..

లెప్రో.. ఎక్కడికి వెళ్తున్నావ్...”

లెప్రో బయట ఒక గోడ దగ్గర పాస్

వాకాటి పాండు
రంగరావు స్మారక
దీపావళి కథల
పోటీకి
ఎంపికైనది

అంతే!

చేస్తుంది. చోటుకి ఆశ్చర్యం వేసింది. ఒక చిన్న కుక్కపిల్లకి ఉన్న జ్ఞానం మనిషికి లేదా? దానికి తెలిసిన నీతి ఈ రంగా బ్యాచీకి ఎందుకు తెలియట్లేదు? మళ్ళీ ప్రశ్నలు చోటులో. కానీ ఈసారి కోపం తాలూకు భావోద్వేగం కూడా చోటుని తాకింది..

లోపలకి వచ్చి పడుకున్నాడు. కానీ నిద్రపట్టడం లేదు. మనసులో ఏదో కలత. అది తనని సెల్ఫ్లేని రిమోట్ కార్లా చేసింది, చేస్తుంది.

అప్పుడే వచ్చింది అమ్మ.

“ఏంటి డాడీ ఇంకా పడుకోలేదా..”

“నిద్ర రావట్లే మమ్మి. వచ్చి కథ చెప్పు ప్లీజ్” అమ్మ చోటు దగ్గరకు వచ్చి దగ్గరకు తీసుకుంది..

“నేను కథ పూర్తిచెయ్యగానే నువ్వు పడుకోవాలి సరేనా...” షరతు విధించింది.

“హా.. సరే మమ్మీ, పక్కా పడుకుంటా...” ఒప్పుకున్నాడు.

“అనగనగా ఒక ఊరు. ఆ ఊరిలో ఒక రైతన్న. అతను పదెకరాల జొన్న వేసాడు. ఒకరోజు తను పొలానికి వెళ్లేసరికి పంటను తింటున్న పక్షులన్నీ ఒక్కసారిగా ఆకాశంలోకి ఎగరడం చూశాడు, రైతు. చూస్తే కొంత పంట నాశనం అయింది. చాలా బాధేసింది, పాపం ఆ రైతన్నకి. ఎదుగుతున్న పంట అలా కావడంతో దుఃఖం

వచ్చింది. అలా పంటను నాశనం చేసిన పక్షుల మీద రైతన్నకు కోపం వచ్చింది..”

“పాపం..మమ్మీ ఆ పక్షులన్నీటిని చంపేయాలి” చోటు రైతన్న మీద సానుభూతితో అన్నాడు.

“డాడీ.. అవి కూడా ఆకలితోనే తిన్నాయి కదా.

వాటికి తెలియదు కదా ఆ పంట కోసం ఆ రైతన్న పడిన శ్రమ..”

“హా అవును మమ్మి.. అదీ నిజమే. పాపం వాటిని చంపడం కూడా తప్పే అవుతుంది. మరి అప్పుడు ఏం జరిగింది మమ్మీ?” అత్యంతగా అడిగాడు చోటు.

“తర్వాత రోజు ఆ రైతన్న తను లేనప్పుడు తన పొలాన్ని చూసుకోవడానికి ఒక బొమ్మను కాపలాగా పెట్టాడు”

“బొమ్మనా.. బొమ్మంటే పక్షులు వస్తాయిగా అమ్మ”

“రావు నాన్న పక్షులు బొమ్మను కూడా మనిషే అనుకుంటాయి. అందుకే రావు. అలా ఆ బొమ్మ వల్ల పక్షులు పంట తినలేదు. పంట బాగా పండింది. ఆ రైతన్న సంతోషంగా తర్వాత సంవత్సరం కూడా వ్యవసాయమే చేసాడు..”

“ఓహో, సూపర్ మమ్మీ..”

“హా...డాడీ కూడా సూపర్ బాయ్. కాబట్టి ఇప్పుడు పడుకుంటాడు..” నుదిటిమీద ముద్దుపెట్టి అమ్మ బయటకు వెళ్లింది...

కానీ చోటు పడుకోలేదు. పక్షులు బొమ్మను మనిషి అనుకున్నాయి. అందుకే వంటను ఏం చెయ్యలేదు.. నేనూ ఏదో ఒక మ్యాజిక్ చెయ్యాలి...” అనుకున్నాడు చోటు.

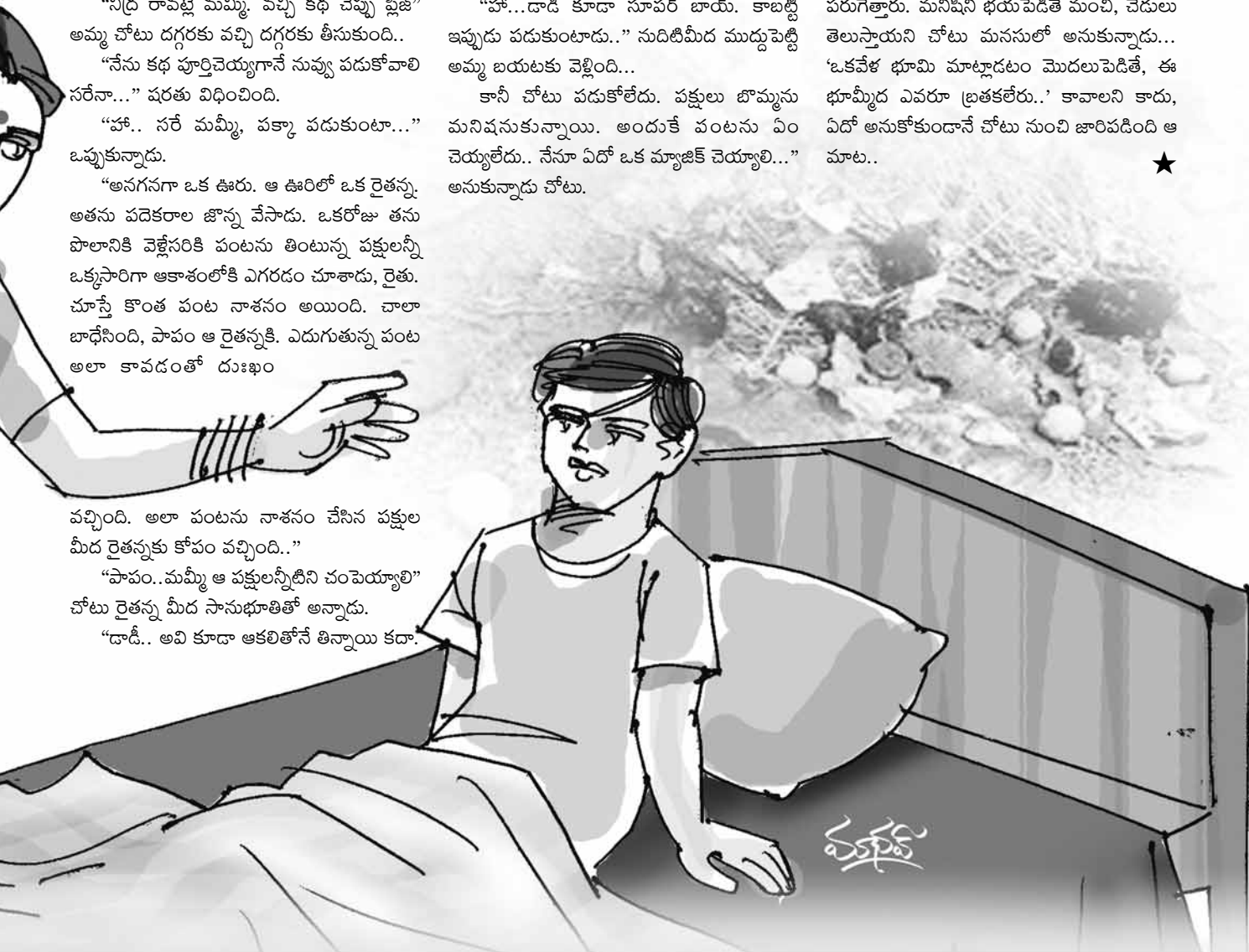
తెల్లవారింది. పొలిగట్టు ఏదో అంటుంది. భూమి మాత్రం ఏమి మాట్లాడటం లేదు, ఎప్పటిలా గానే...కానీ ఇవాళ్ల చోటు అమ్మ లేపకముందే లేచాడు. తన పనులు అన్ని చకచకా తనే పూర్తి చేసుకున్నాడు.

“మమ్మీ.. నాకు ఇరవై రూపాయలు కావాలి..” అడిగాడు

“పోవుల డబ్బాలో ఉన్నాయి తీసుకో డాడీ” ఎందుకు? ఏమిటి? అనే ప్రశ్నలు లేవు.

డబ్బులు తీసుకొని బయటకి వచ్చాడు. ఖాదర్ అన్న కిరాణిలో నాలుగు నిమ్మకాయలు, రెండు ఎండుమిరపకాయలు, పసుపు, కుంకుమ ప్యాకెట్లు తీసుకున్నాడు. స్కూలుకి వెళ్లి “ఇచ్చట మాత్రం పోయరాదు” అని రాసున్న దగ్గర నిమ్మకాయల మీద కుంకుమ, పసుపు చల్లి, మిరపకాయలు పెట్టాడు.

కాసేపటికి రంగా బ్యాచ్ వచ్చింది. అక్కడే పాస్ చెయ్యడానికి వెళ్లారు. కింద వాటిని చూసి అరుస్తూ పరుగెత్తారు. మనిషిని భయపెడితే మంచి, చెడులు తెలుస్తాయని చోటు మనసులో అనుకున్నాడు... ‘ఒకవేళ భూమి మాట్లాడటం మొదలుపెడితే, ఈ భూమీద ఎవరూ బ్రతకలేరు..’ కావాలని కాదు, ఏదో అనుకోకుండానే చోటు నుంచి జారిపడింది ఆ మాట..

కేంద్ర ప్రభుత్వ రంగంలోని విశాఖ ఉక్కు కర్మాగారాన్ని ప్రయివేటీకరించాలన్న నిర్ణయానికి వ్యతిరేకంగా ఆంధ్రప్రదేశ్ లో పలు కార్మిక సంఘాలు ఉద్యమాన్ని మహావేగంతో చేపట్టాయి. ఇప్పుడు కేంద్రం ఏ నిర్ణయం తీసుకున్నా, ఆ నిర్ణయంలోని బాగోగులను బట్టి కాకుండా, పూర్వాపరాలతో పనిలేకుండా అధికారంలో ఉన్న పార్టీని వ్యతిరేకించే ఇతర పార్టీల సిద్ధాంతాలూ, ఆశయాలూ ఆధారంగానే నిరసనలు, ఉద్యమాలు జరుగుతున్నాయి. అందుకే విశాఖ ఉక్కు ఆంధ్రుల హక్కు నినాదాన్ని మరొకసారి రంగం మీదకు తెస్తూ ఆరంభమైన ఈ ఉద్యమం ఎంతవరకు సమంజసమో అంచనా వేయవలసిన అవసరం కనిపిస్తున్నది. వాస్తవాలూ, ఉచితానుచితాలూ తెలుసుకోవలసిన అవసరమూ ఒకటి ఉంది.

మొదట కేంద్ర ప్రభుత్వం ఆధీనంలో ఉన్న 247 కార్పొరేషన్ల స్థితిని గమనిద్దాం. కమ్యూన్ ట్రేడ్ అండ్ ఆడిటర్ జనరల్ (CAG) 2018-19 నివేదిక ప్రకారం 77 కంపెనీలు రూ. 1, 40, 307,55 కోట్ల నష్టాలను మూటగట్టాయి. వీటి నికర విలువ (Networth) (-) రూ. 83,394.28 కోట్లు. ఈ 77 కార్పొరేషన్లలో ఆరు లిస్టెడ్ కంపెనీలు. వీటి నికర విలువ రూ. (-) రూ. 38,860 కోట్లు. ఇందులో అగ్రగామి ఎయిరిండియా, దీని నికర విలువ రూ. (-) రూ. 24,893 కోట్లు. కేంద్ర ప్రభుత్వ కంపెనీల మొత్తం లాభంలో 73% 63 కంపెనీల ద్వారా వచ్చింది. ఆ 63 కంపెనీలలో పెట్రోలియం, లిగ్నైట్, పవర్ కంపెనీల నుండి ఆ లాభం వచ్చింది. ఇవి ప్రభుత్వ గుత్తాధిపత్యంలో ఉన్నాయి. వీటికి పోటీ లేదు. పెట్రోలియం, సహజ వాయువులకు సంబంధించి కేంద్ర ప్రభుత్వ కంపెనీలు 13 ఉన్నాయి. ప్రభుత్వానికి వచ్చే లాభంలో 41% ఈ 13 కంపెనీల నుంచే వస్తుంది. 157 కంపెనీలు రూ. 37,312 కోట్ల నష్టాలు చూపించాయి. ఈ గణాంకాలను గమనిస్తే ప్రభుత్వరంగ సంస్థల గుత్తాధిపత్యం ఉంటేనే లాభాలు గడించగలుగుతాయనే ప్రయివేటు కంపెనీలతో పోటీపడితే నష్టాలలోకి వెళ్లి పోతాయనేది విశదమవుతుంది. ఈ సత్యం అందరి చేతులలో ఉన్న టెలిఫోన్ వ్యవస్థను గమనించినట్లైతే మరింత తేలికగా అర్థమవుతుంది. ఎప్పుడైతే టెలిఫోన్ వ్యవస్థ కేవలం ప్రభుత్వాధీనంలో కాక, ప్రయివేట్ కంపెనీలకు కూడా అవకాశం ఇచ్చారో, అప్పటి

డా. త్రిపురనేని హనుమాన్ చౌదరి

ఐటీ రంగ నిపుణులు, సలహాదారు

నుంచి ప్రభుత్వ టెలిఫోన్ కంపెనీలు బీఎస్ఎన్ఎల్,ఎంటీఎన్ఎల్ నష్టాల ఊబిలో కూరుకుపోయి, జీతాలు ఇవ్వలేని స్థితికి దిగజారాయి.

ప్రభుత్వం ఇన్ని కంపెనీలను స్థాపించడం ఒకప్పుడు నిర్వివాదంశంగానే చూశారు. స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన మొదటి 25 సంవత్సరాలలో దేశంలో పారిశ్రామికాభివృద్ధికి, ఉపాధి కల్పనకూ కావలసిన పెట్టుబడులు ప్రయివేటు రంగం నుంచి రాలేదు. అభివృద్ధికి, పరిశ్రమల స్థాపనకు, వాటి నిర్వహణకు కావలసిన శాస్త్రసాంకేతిక నిపుణులు, ఇంజనీర్లు, నిర్వహణా నిపుణులు తగు సంఖ్యలో ఆనాడు లేరు. ఈ విషయాలలో ఎంతో కొంత సామర్థ్యం కలిగినవారు ప్రభుత్వ ఉద్యోగులే. అందుకే కేంద్ర ప్రభుత్వం, కొన్ని రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు పారిశ్రామికాభివృద్ధికి, వాణిజ్యానికి వందల కొలది కంపెనీలు స్థాపించాయి. అప్పటి పరిస్థితులలో దీనికి ప్రత్యామ్నాయం లేదు. కానీ, 1975 తరువాత నుంచి దేశంలో శాస్త్రసాంకేతిక నిపుణులు, ఇంజనీర్లు, నిర్వహణా నిపుణులు కావలసినంతమంది, వేలకొలది కళాశాలల నుంచి తయారవుతూ వచ్చారు. దేశ అవసరాలకు మించి వీరు వస్తున్నారు. ఆమెరికా, యూరప్ దేశాలకు కూడా వారు పెద్ద సంఖ్యలో వెళుతున్నారు. పీవీ నరసింహారావు పుణ్యమా అని 1992 నుంచి సరళీకృత ఆర్థిక విధానం అమలులోకి వచ్చింది. దేశ సంపత్తి, సంపద ఘనంగా పెరుగుతోంది. అందువల్ల పెట్టుబడుల కొరత బాగా తగ్గింది.

ప్రయివేటు కంపెనీలు వేల సంఖ్యలో ప్రతి రంగంలోనూ పుట్టుకు వచ్చాయి. ప్రభుత్వరంగ సంస్థలలో నిష్పాతులైనవారు తమ అనుభవాన్ని ఉపయోగించుకుని ప్రయివేటు రంగంలో కంపెనీలు ప్రారంభించారు. దీనికి సాక్ష్యం హైదరాబాద్ లో ఐడిపిఎల్. ప్రభుత్వరంగ సంస్థలో ఎదిగిన సైంటిస్టులు ప్రయివేటు రంగంలో ఫార్మస్ కంపెనీలు పెట్టారు. అదేవిధంగా ఐటీ రంగంలో, ఇతర రంగాలలో వందల కొలది అద్భుతమైన కంపెనీలు పుట్టుకొచ్చి, ప్రపంచ స్థాయిలో ఖ్యాతిని ఆర్జిస్తున్నాయి.

సారాంశం : స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన మొదటి 20-25 ఏళ్లలో తగిన సంఖ్యలో మేధావులను ఉత్పత్తి చేసిన భారతదేశం ప్రభుత్వరంగ సంస్థలలోనే కాక ప్రయివేటు రంగంలో మంచి కంపెనీలు స్థాపించి, వివిధరకాల ఉత్పత్తులు చేస్తూ, లక్షల, కోట్లమందికి ఉపాధి కల్పించే సామర్థ్యాన్ని పెంచుకుంది. ఒకప్పటి అత్యవసర పరిస్థితులలో స్థాపించుకున్న ప్రభుత్వరంగ సంస్థలు, ప్రయివేటు రంగ సంస్థలతో పోటీపడలేక, నష్టాల ఊబిలో కూరుకుపోతున్నాయి.

ఇక ఉక్కు రంగాన్నీ పరిశీలిద్దాం. భారతదేశంలో ప్రప్రథమంగా ఉక్కు ఉత్పత్తి చేసిన ఘనత నాటి బ్రిటిష్ ప్రభుత్వానికి గాని, స్వాతంత్ర్యానంతర తొలి ప్రభుత్వాలకు గాని దక్కుదు. భారతదేశంలోని జంషెడ్ పూర్ లో మొదటిసారి ఉక్కు కర్మాగారాన్ని టాటా

స్థాపించారు. తరువాత మైసూర్ ప్రభుత్వం (నేటి కర్ణాటక) ఆధ్వర్యంలో, సర్ మోక్షగుండం విశ్వేశ్వరయ్య దూరదృష్టితో భద్రావతి స్టీల్ ఫ్యాక్టరీ ఆవిర్భవించింది. ఆ తరువాత కేంద్ర ప్రభుత్వ ఆధీనంలో రౌల్పేలా, దుర్గాపూర్, బొకారో, విశాఖ ఉక్కు కర్మాగారాలు ఆరంభమైనాయి. ఇక్కడ ఒక్కమాట గుర్తుచేసుకోవాలి. టాటా స్టీల్ కంపెనీ ఆది నుంచి, అంటే ఒక శతాబ్దం నుంచీ లాభాలతోనే నడుస్తోంది.

2020-అక్టోబర్ -డిసెంబర్ త్రైమాసికంలో టాటా స్టీల్ రూ. 4000 కోట్లకి పైగా లాభాలు గడించింది. మరే ఇతర ప్రయవేట్ స్టీల్ కంపెనీకి నష్టం రావడం లేదు. మరి ప్రభుత్వరంగంలోని ఉక్కు సంస్థలే ఎందుకు నష్టాలను అనుభవిస్తున్నాయి? కేప్టివ్ మైన్స్ (ఒక సంస్థ కోసమే ఉద్దేశించిన గనులు) ఉన్న ప్రభుత్వ స్టీల్ కంపెనీలు కొన్ని నష్టాలలో ఎందుకు ఉన్నాయి? ఒకప్పుడు కేప్టివ్ మైన్స్ లేకపోయినా, నవరత్నాలలో ఒకటిగా రాణించిన విశాఖ స్టీల్ ఎందుకు నష్టాలలోకి పోతోంది? ఇలా నష్టాలలోకి పోతుంటే, నష్టాలను నివారించడానికి తీసుకున్న చర్యలేమిటి? తీసుకున్నా కూడా అవి ఎందుకు విఫలమయ్యాయి? ఈ విషయాన్నే వెల్లడించవలసిన బాధ్యత కంపెనీది కాదా? కేవలం ప్రభుత్వాన్ని విమర్శించడంతోనే సరా? విశాఖ ఉక్కులో 20,000కి పైగా

శాశ్వతోద్యోగులు, 18వేలకి పైగా కాంట్రాక్టు శ్రామికులు ఉన్నారు. ఇంత సంఖ్యలో ఉన్నా, వారి ఉత్పాదకత ఎంత? ఇంత ఉత్పత్తికి ప్రైవేటు కంపెనీలలో ఎంతమందిని వినియోగించు కుంటున్నారు? విశాఖ ఉక్కుకు కేప్టివ్ మైన్స్ ఇస్తే లాభాలు గడించగలదా? ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం కడపలో స్టీల్ ఫ్యాక్టరీ పెట్టాలని ఉబలాటపడుతోంది కదా! ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నప్పుడు చంద్రబాబు ధైర్యోత్సాహంతో, కేంద్ర ప్రభుత్వం పెట్టకపోతే పోయింది, నా రాష్ట్ర

సాధించవచ్చు కదా? ధర్మపోరాటాలు, నిరుపమానమైన సంక్షేమ పథకాలు చేపట్టిన ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం, ఆ పార్టీల నాయకులు, తమ సామర్థ్యాన్ని నిరూపించడానికి విశాఖ స్టీల్ ప్లాంట్ని తమకు ఇవ్వవలసిందని ఉద్యమించివచ్చు కదా?

మంచి సందర్భం కాబట్టి కార్మిక సంఘాల సామర్థ్యాన్ని కూడా పరిశీలిద్దాం. ప్రభుత్వ అసమర్థతను, యజమాన్యం నిర్లక్ష్యతను సతతం విమర్శిస్తున్న కార్మిక సంఘాల వారి మహానేతల ఒక ప్రతిజ్ఞ చెయ్యాలి. “ఈ ఉక్కు కర్మాగారాన్ని మాకు అప్పగించండి, కేప్టివ్ మైన్స్ ఇవ్వండి. మేము ఈ కంపెనీని నిర్వహిస్తాం, లాభాల బాటలోకి తీసుకువస్తాం” అని చెప్పవచ్చు కదా? బాధ్యత, సమర్థత, ఆత్మవిశ్వాసం ఉన్న కార్మిక సంఘాల నాయకులు కలసి కేంద్ర ప్రభుత్వానికి సవాల్తో కూడిన ఈ హామీ ఇవ్వవచ్చు కదా!

చివరిగా, సోషలిజానికి కట్టుబడిన చైనా, వియత్నాం చివరకు క్యూబా కూడా ప్రభుత్వరంగ సంస్థలకు పోటీగా ప్రైవేటు రంగ సంస్థలను తీసుకువచ్చి, క్రమేపీ తమ సంస్థలను ప్రైవేటువరం చేస్తున్నారు. పోటీ తత్వాన్ని పెంచుతున్నారు. సమర్థత పెరిగే కొద్దీ ఒకనాటి సిద్ధాంతాలు, ప్రణాళికలా ఎల్లకాలం ఉండేటట్లు చేస్తే, దేశానికీ, ప్రజలకూ నష్టమే వాటిల్లుతుంది. కాలాన్ని బట్టి పెరుగుతున్న విజ్ఞానాన్ని బట్టి సమాజంలో, ప్రభుత్వ స్థితులలో మార్పులు వస్తాయి. ఆ మార్పులను అడ్డకుంటే అరిష్టమే తప్ప ప్రయోజనం ఉండదు. ఇలాంటి దృక్పథంతోనే చైనా కమ్యూనిస్టు పార్టీ సైతం కమ్యూనిజానికీ, సోషలిజానికీ తన దేశీయమైన భాష్యం చెబుతూ, ఆర్థిక పారిశ్రామిక, వ్యవస్థను తీర్చిదిద్దుకుంటున్నది.

ప్రభుత్వమే కడపలో స్టీల్ ఫ్యాక్టరీ నిర్మిస్తుందని భూమిపూజ కూడా చేశారు. తరువాత వచ్చిన ముఖ్యమంత్రి జగన్మోహన్ రెడ్డి అంతకన్నా రెట్టింపు ఉత్సాహంతో మరోసారి కడప స్టీల్ ఫ్యాక్టరీకి భూమిపూజ చేశారు. ఇంత ధైర్యం, సాహసం, సమర్థత ఉన్న రాష్ట్ర ప్రభుత్వం విశాఖ స్టీల్ ప్లాంట్ని కేంద్ర ప్రభుత్వం నుంచి తమకు బదిలీచేయని అడగకూడదా? ఇతర ఫ్యాక్టరీలకు కేప్టివ్ మైన్స్ ఇచ్చినట్లుగా మాకు కూడా ఇవ్వమని అడిగి

'తెలంగాణలో రాజన్న రాజ్యం తేవాలన్నదే నా కోరిక'

ఉమ్మడి ఆంధ్రప్రదేశ్ దివంగత ముఖ్యమంత్రి డాక్టర్ వైఎస్ రాజశేఖరరెడ్డి 'జడ్డ', విభజిత ఆంధ్రప్రదేశ్ ముఖ్యమంత్రి వైఎస్ జగన్మోహన్రెడ్డి చెల్లెలు వైఎస్ షర్మిల ఫిబ్రవరి 9న చేసిన ప్రకటన ఇది. 'అయితే, పార్టీ ఎప్పుడు పెడుతున్నారు?' అని అడిగారు విలేకరులు. 'నేను పార్టీ పెడుతున్నానని మీరే నిర్ణయించేశారా?' అన్నారు షర్మిల. సమాధానంలో కొంచెం గడుసుదనం లేకపోలేదు. విలేకరులు విస్తుపోయారు. తరువాత రెండు తెలుగు రాష్ట్రాలు జమిలిగా ఆశ్చర్యపోయాయి. ఎందుకంటే రామన్న రాజ్యం కావచ్చు, మరొక రాజ్యం కావచ్చు, ఏ రాజ్యం తేవాలన్నా రాజకీయ పార్టీతోనే సాధ్యం. ఆ విషయాన్ని ఎలాంటి శపథలు లేకుండా చెప్పడానికి ఆమెకు మిగిలి ఉన్న అనుమానాలు ఏమిటో అర్థం కావు.

రాజన్న రాజ్య స్థాపనావకాశం తనకే వుప్పలంగా ఉందని ఆమె భావిస్తున్నారేమో! ఎవరి ఆశీర్వాదంతో, దీవెనలతో ఆమె ఇంతటి లక్ష్యాన్ని భుజిస్తుందాల మీదకు ఎత్తుకున్నారో తెలియదు. కానీ ఆ ఆశీస్సులు మాత్రం చాలా స్ట్రాంగ్. ఆఖరికి వైఎస్ఆర్ కాంగ్రెస్ పార్టీ అధికార ప్రతినిధి సజ్జల ఆంధ్రప్రదేశ్లో మాదిరిగా తెలంగాణలో కూడా సంక్షేమ పథకాలను అమలు చేయాలన్న అభిలాష షర్మిలకు ఉంది కాబోలు

ఓదార్పు యాత్రను కొనసాగించిన ఘనత ఉన్న షర్మిల, తీరా పార్టీ అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత తన ఉనికి కూరలో కరివేపాకు చందంగా మారి పోయిందన్న వేదనతో ఉన్నారన్న వార్తలూ లేకపోలేదు. అసలు జగన్ కి పార్టీ మీద, ప్రభుత్వం మీద బంధుప్రీతి ముద్ర పడకూడదన్న బలీయమైన ఆశయం ఉందని అన్నదీయలు చెబుతున్నారు. అదేంకాదు, ఇంకెవరికీ వాటా ఇవ్వరాయన అన్న వాదనలు ఉన్నాయి. 2019 ఎన్నికలలో తల్లి విజయమ్మను విశాఖ లోక్సభ స్థానానికి నిలిపి ఆమె అడ్డుకూడా తొలగించుకున్నారన్న మాట కూడా వచ్చింది. అది ఓడిపోయే సీటు. గెలిచే అవకాశం ఉన్న మరొక స్థానంలో మాతృమూర్తిని పోటీకి నిలిపితే జగన్ ను అడ్డుకునేదవరు? కానీ చేయలేదే! ఆమె పరాజయం సరే. లోక్సభకు పంపించి ఢిల్లీ రాజకీయాలు తన చేతికి అప్పగిస్తారన్న ఆశ షర్మిలలో ఉందన్న మాట కూడా వినిచింది. జగన్ అదీ చేయలేదు. పోనీ రాజ్యసభ స్థానమైనా సారెగా ఇవ్వలేదు. ఎన్ని

రాజన్న రాజ్యం కోసం

అంటూ ఎత్తుగడగా మాట్లాడారు. అందుకే పార్టీ ఆలోచన వచ్చిందేమోనన్నారు. అంటే షర్మిల రాజకీయ పార్టీ ఏర్పాటు తథ్యమనే సజ్జల చెప్పక చెప్పారు. షర్మిలకూ, జగన్ కూ ఎలాంటి విభేదాలు లేవనీ, ఉన్నవల్లా కాసిన్ని భేదాభిప్రాయాలేనని అంటూ కుటుంబంలో ఎలాంటి గొడవలు లేవని సున్నితంగా వివరించే ప్రయత్నం చేశారు. వైఎస్ వివేకా హత్యోదంతం, అది వారి కుటుంబంలో రేపిన కలత, వచ్చిన ఆరోపణలు జనం మరచిపోలేదన్న మాట నిజం. అధికార ప్రతినిధులు, వారి అమాత్యులు చెప్పేవన్నీ జనం నమ్ముతారని అనుకోనక్కరలేదు. వచ్చే నవ్వును ఆపుకుంటున్నారంతే.

తెలంగాణలో రాజన్న రాజ్యస్థాపన అంటే తివిరి ఇనుమునుండి తైలము తీయవచ్చు అన్నట్టే ఉంటుందని చాలామంది వెంటనే నిర్ధారణకి వచ్చేశారు. ఒకవేళ ప్రజాసేవ చేయాలన్న తన ఆకాంక్షను నెరవేర్చుకోవాలంటే సొంత రాష్ట్రం ఆంధ్రప్రదేశ్లో చేయవచ్చు కదా అన్నది కూడా ప్రశ్న. అక్కడ జగన్ సంక్షేమ పథకాలతో ఉబ్బితబ్బిబ్బయ్యి, ఇక చాలు మహాప్రభో అని ప్రజలు కాళ్ళావేళ్లా పడుతున్నారా? అదేం లేదు. మరెందుకు, ఈమె రాజన్న రాజ్యం నినాదంతో తెలంగాణను ఎంచుకున్నారు? నిజానికి డాక్టర్ వైఎస్ కి తమిళనాడు, కర్ణాటకలో కూడా అభిమానులు ఉన్నారు. అమెరికాలో అయితే ప్రాణం పెట్టే వాళ్లున్నారు.

అన్నయ్య జైలులో ఉన్నప్పుడు రాష్ట్రమంతా తిరిగి

విశ్లేషణలు చేసినా తెలంగాణ ద్వారా షర్మిల తన రాజకీయ ఆకాంక్షలను నెరవేర్చుకోగలరని కాస్త రాజకీయ పరిజ్ఞానం ఉన్నవారు సైతం అంగీకరించరు. అందుకే ప్రతికూల అంశాలు శరవేగంగా తెర మీదకు వచ్చేశాయి.

ఈ అంశాలలో మొదటిది - తెరాస కారణంగా రాజకీయ ప్రాధాన్యం కోల్పోయి కిందపడ్డామన్న దిగులుతో ఉన్న ఒక సామాజిక వర్గాన్ని ఏకం చేయడమే లక్ష్యంగా షర్మిల తెలంగాణలో జెండా పాతాలని అనుకుంటున్నారని కొందరు విశ్లేషకులు నమ్ముతున్నారు. జీపాచ్ఎంసీ ఎన్నికలలో తెరాస గెలిచినవన్నీ ఆంధ్రులు బలంగా ఉన్నచోటనే కాబట్టి, ఆ ఓట్లను పరిరక్షించుకోవడానికి జగన్ తో కలసి షర్మిలను కేసీఆర్ రంగంలోకి దించారన్న మరొక అస్పష్ట, అధ్వాన, అసంబద్ధ విశ్లేషణ కూడా వెలువడింది. కేసీఆర్ తెలంగాణకు సంబంధించి అసదుద్దీన్ ఓబ్బేసీకి అగ్ర తాంబూలం ఇస్తారు కానీ, క్రైస్తవం ముద్రతోనే బయలుదేరిన షర్మిల పార్టీకి కాదేమో! ఇదంతా ఎందుకు? జగన్ దీవెనలు లేకుండా షర్మిల పార్టీ పెట్టగలరా? అదే నిజమైతే, జగన్ లో మరొక చంద్రబాబును చూడవచ్చు. చంద్రబాబు 2018 అసెంబ్లీ ఎన్నికలలో హరికృష్ణ కుమార్తెను కూకట్పల్లిలో పోటీ పెట్టినట్టే ఉంటుంది. ఓడినది తెలంగాణలోనే అయినా, ఆంధ్రప్రదేశ్లో కూడా రాజకీయంగా చెల్లనికాసుగా చెలామణి చేయవచ్చు.

నిజానికి లోటస్ పాండ్ కేంద్రంగా షర్మిల జరిపిన కొత్త ప్రదర్శన నిండా అనుమానాలే. తెలంగాణలో రాజన్న రాజ్యం అన్న నినాదం మీద ఎవరికైనా అనుమానం వస్తుంది. వాటికన్ సిటీలో వాయనాలు ఇస్తానన్నట్టు ధ్వనించడం లేదూ! హైదరాబాద్ లోని లోటస్ పాండ్ లో నల్లగొండ జిల్లాలోని రాజశేఖరరెడ్డి 'అభిమానుల'తో ఆమె ఆరోజు 'ఆత్మీయ' సమావేశం జరిపారు. ఆ సందర్భంగా ఇలా మనసులోని మాట చెప్పారు. రాజశేఖరరెడ్డిని అభిమానించే ప్రతి గుండెకు రాజన్న బిడ్డ నమస్కరిస్తున్నది అంటూనే ప్రసంగం ప్రారంభించారు. తెలంగాణలో రాజన్న రాజ్యం తనతోనే సాధ్యమని ఆమె గట్టిగా నమ్ముతున్నారు. తన అన్నగారు ఆంధ్రప్రదేశ్ కు ముఖ్యమంత్రి అయ్యారు కాబట్టి తెలంగాణకు ముఖ్యమంత్రి అయ్యే అవకాశం తల్లికిందలుగా తపస్సు చేసినా రాదన్న సత్యం ఆమెకు తెలిసినందుకు సంతోషం. ఆ విధంగా తెలంగాణలో

మేనా..

చల్లకొచ్చి ముంత దాచనేల అని, షర్మిల మనసులో ఉన్నది నిజంగా రాజన్న రాజ్యస్థాపనా? ఏనయ్య రాజ్య స్థాపనా? ఇదే చాలామందికి వచ్చిన అసలు అనుమానం. ఆమె నల్లగొండ జిల్లా అభిమానుల సమావేశానికి తన భర్త, కాకలు తీరిన క్రైస్తవ ప్రచారకుడు బ్ర. అనిల్ కుమార్ తోనే కలసి వచ్చారు. 'కరోనాను తొక్కిస్తాం' అంటూ అనిల్ వీరంగం వేస్తుండగా, షర్మిల, విజయమ్మలు తన్మయంగా చూస్తున్న వీడియో ఒకటి ఈ మధ్యనే బాగా వైరల్ అయింది. ఆ తొక్కుడేదో ఆ చర్చలో నుంచి బయటకు వచ్చి తన బావ జగన్ ఏలుతున్న ఆంధ్రప్రదేశ్ లో కరోనా మీద సాగించి ఉంటే బాగుండేదన్న మాటలు వినిపించాయి. నిజమే, అన్ని కోట్లు ఖర్చు పెట్టే కంటే, బ్ర. అనిల్, తదితర క్రైస్తవ మహిమార్పిత బోధకులంతా వెళ్లి కరోనాని తొక్కి పారేస్తే బావుండేది. క్రిస్టియన్ ఆమెరికాలో కరోనాను తొక్కి స్థాయి క్రైస్తవ బోధకులు కరువైతే వీరిని తీసుకెళ్లాలన్న ఆలోచన ట్రంప్ కు రాలేదెందుకో! ఆ

ఆలోచన వస్తే అంతమంది చచ్చేవారే కాదు. అలాగే ఇటలీ, రోమ్ లో కూడా ఇలాంటి కరోనా తొక్కుడు కూటములు ఎందుకు నిర్వహించలేదో! ఆంధ్రప్రదేశ్ లో క్రైస్తవ వ్యాప్తి బాధ్యత అన్నయ్య చూసుకుంటున్నారు కదా, తెలంగాణలో అలాంటి బాధ్యతనే ఇంకా ఆలస్యం చేయకుండా తన భుజస్థంధాల మీద వేసుకోవాలన్న ఆలోచన షర్మిలకు వచ్చిందన్న అభిప్రాయం లేకపోలేదు. కాబట్టి తెలంగాణలో రాజన్న రాజ్యం వచ్చిన తరువాత బ్ర. అనిల్ కు ఎలాంటి గురుతర బాధ్యత అప్పగిస్తారో అన్న కీలక అంశం మీద ఇప్పటికైనా చర్చ మొదలుకావాలి. అయినా తెరాస ప్రభుత్వం క్రైస్తవులకు ఏం తక్కువ చేస్తోందని! వందకు పైగా చర్చల మరమ్మతులకు కోట్లు కేటాయించింది. ఇది చాలదని షర్మిల అభిప్రాయమేమో తెలియదు.

దీనికో కొనమెరుపు. కేవలం పాల్ దైవవాక్య జనిత మిది. 'క్రైస్తవులను గందరగోళంలో పెట్టడానికి బీజేపీ, ఆర్ఎస్ఎస్ ఇదంతా చేస్తున్నాయి. వాళ్లు చెప్పినట్లల్లా (షర్మిల) ఆడడం దేవునికి ద్రోహం చేయడమే. అనిల్ ప్రోద్బలం కూడా ఇందులో ఉంది.' కాబట్టి క్రైస్తవ కోణం బలమైంది కాదని ఎలా అనగలం! పాల్ త్యాగం ఎంతటిదంటే, నోబెల్ శాంతి పురస్కారానికి ఆయననే బీజేపీ ప్రభుత్వం ఎంపిక చేసినప్పటికీ షర్మిలది దైవద్రోహమని చెప్పడానికి వెరవలేదు. నోబెల్ పురస్కారానికి ఎన్డీఏ ప్రభుత్వం ఎంపిక చేసిన దేవ రహస్యాన్ని ఆయనే వెల్లడించారు. ★

జైశ్రీరామ్ అన్నందుకు చంపేశారు

'ఇతడిని ఎందుకు చంపారో తెలుసా? జైశ్రీరామ్ అన్నందుకు.' తెల్లటి చొక్కాతో, చక్కగా దువ్వుకున్న జుట్టుతో బుద్ధిమంతుడిలా కనిపిస్తున్న ఆ కుర్రాడి ఫోటోతో ఉన్న ఫ్లెక్సీ మీద కనిపించిన అక్షరాలివి. ఫిబ్రవరి 10 తరువాత ఢిల్లీలోని మంగోల్ పురిలోని ఒక వీధిలో కనిపించింది ఫ్లెక్సీ. అతడు ఎవరినైనా జైశ్రీరాం అంటూ పలకరించేవాడు. ఇస్లామిక్ జీహాదీలకు అడ్డాగా ఉపయోగపడుతున్న మంగోల్ పురిలోనే ఆ హత్య జరిగింది. అతడి పేరు రింకు (25).

అయోధ్య పేరుతో అక్రమ వసూళ్లు జరుగుతున్నాయని దుర్గాధర్మ ఆరోపణలు చేస్తున్నవాళ్లు ఇప్పుడు నిధి సేకరణలో పాల్గొంటున్న వారి ప్రాణాలు తీయడానికి సాహసిస్తున్నారు. ఫిబ్రవరి 10వ తేదీన ఢిల్లీలోని మంగోల్ పురిలో జరిగిన రింకుశర్మ హత్య ఇలాంటిదే. కానీ ఇది వ్యాపార లావాదేవీల గొడవతో జరిగిన హత్య అని మొదట పోలీసులు మసిపూసి మారేడుకాయ చేయడానికి యత్నించడమే దారుణం. ల్యాబ్ టెక్నిషియన్ రింకు బీజేపీ యువమోర్చాలో, విశ్వహిందూ పరిషత్ లో పనిచేసే వారు. అయోధ్య నిధి కార్యక్రమంలో పాల్గొన్నారు. ఈ హత్యకు సంబంధించి ఆ ప్రాంతానికి చెందిన నస్రుద్దీన్, ఇస్లాం, జాహిద్, మెహతాబ్, తాజుద్దీన్ అనే వారిని అరెస్టు చేశారు. ఒక మిత్రుడి జన్మదిన వేడుకలకు హాజరైన రింకు ఆ తరువాత హత్యకు గురయ్యాడు. ఈ హత్యాకాండతో సంబంధం ఉన్నవాళ్లు కూడా అదే వేడుకకు హాజరయ్యారు. రెండు తిను

బండారాల దుకాణాల మూతకు సంబంధించి వాగ్వాదం జరిగిందనీ, అదే రింకు హత్యకు దారితీసిందనీ ప్రజలను తప్పుదోవ పట్టించడానికి పోలీసులు చూశారు. కానీ కుటుంబ సభ్యుల, ఆ ప్రాంతవాసుల కథనాలు వేరుగా ఉన్నాయి. తరువాత జరిగిన పరిణామాలు కూడా పోలీసులు చెప్పినది కట్టుకథే అని చెప్పే విధంగా ఉన్నాయి. ఇది ముస్లిం మతాన్ని చర్చ. కేసును క్రైమ్ బ్రాంచ్ కు అప్పగించవలసి వచ్చింది. పొరుగునే ఉన్న

నస్రుద్దీన్ కు, రింకుకూ కొద్దిరోజుల క్రితం మతానికి సంబంధించి ఘర్షణ జరిగింది. పదో తేదీ రాత్రి నస్రుద్దీన్, మరో ముగ్గురు రింకు ఇంట్లోకి చొరబడి పొడిచి చంపారు. రింకు అయోధ్య నిధి సేకరణ కార్యక్రమంలో ఉన్నందునే హత్యకు గురయ్యాడని విశ్వహిందూ పరిషత్ ఆరోపించింది. ఇంతకీ ఆ వ్యాపార సంస్థల స్థాపన లేదా మూతవేయడంతో రింకుకు సంబంధమే లేదు. సచిన్, జహీర్ అనేవారి మధ్య వ్యాపార సంస్థల గురించి వాదోపవాదాలు చెలరేగి, ఉద్రిక్తతలు ఏర్పడినాయి. పైగా రింకు ఇంట్లోని గ్యాస్ సిలిండర్ ను తెరచి తామందరిని చంపాలని కూడా చూశారని రింకు సోదరుడు చెప్పారు. ఆ రాత్రి తన సోదరుడు కంగారుగా ఇంట్లోకి వచ్చి తలుపు వేసేయమని చెప్పాడని, చాలామంది కర్రలు, రాడ్లతో తరుముకు వచ్చారని చెప్పాడు. తరువాత రింకును ఇంట్లోంచి ఈడ్చుకు వెళ్లి చంపారు. చనిపోతూ కూడా రింకు అన్న ఆఖరి మాట జైశ్రీరామ్ అనేనని తల్లి రాధాదేవి చెప్పారు. ఆ ప్రాంతంలో ఆ ఐదుగురితో గొడవ పడనివారే లేరని అక్కడి వాళ్లే చెప్పారు. రింకుకు జరిగిన అన్యాయం గురించి మాట్లాడిన మధ్యప్రదేశ్ ప్రోటో స్పీకర్ రామేశ్వర్ శర్మను చంపుతామంటూ సామాజిక మాధ్యమాలలో పోస్టులు పెట్టారు.

ముస్లిం మతాన్ని చర్చ రక్తపిపాసకు బలైనది బీజేపీ లేదా విశ్వ హిందూ పరిషత్ కార్యకర్త కాబట్టి మీడియా అసలు పట్టించుకోలేదు. ఢిల్లీ ముఖ్యమంత్రి కూడా మాట్లాడలేదు. హత్య జరిగిన మంగోల్ పురి అంతటా ఉద్రిక్త వాతావరణం నెలకొంది. బలగాలను మోహరించవలసి వచ్చింది. విశ్వహిందూ పరిషత్ నిరసన ప్రదర్శన నిర్వహించింది. చిత్రం ఏమిటంటే, రింకు హత్యకు కేంద్ర హోంమంత్రి బాధ్యత వహించాలని ఢిల్లీ హోం మంత్రి చెబుతున్నారు. ఇదంతా చూస్తుంటే, ఈ దేశంలో ముస్లిం చట్టాలను అమలు చేయాలని చూస్తున్న వారి సంఖ్య పెరిగిపోయినట్టు కనిపిస్తున్నది.

తెలుగునాట అభ్యుదయ సాహిత్యానికి అబ్బూరివారే పితామహుడనీ, సామ్యవాదాన్ని సాహిత్యవాదంగా రూపొందించాడనీ వారి అభిమానుల నమ్మకం. తానీయన అనుంగు ఛాత్రుడనని శ్రీశ్రీ అంటాడు. వీరే తనకు లండన్ ప్రోగ్రెసివ్ రైటర్స్ వారి మేనిఫెస్టో (ఆశయ పత్రం) ఇచ్చాడనీ, దీనిని తాను 'ప్రతిజ్ఞ' పేరిట పొలాలనన్నీ, హాలాల దున్నీ, ఇలా తలంలో హేమం పిండగ, పరిక్రమించే, పరిశ్రమించే... ఇత్యాది ఆ అభ్యుదయ రచయితల మేనిఫెస్టోను దించేశాననీ శ్రీశ్రీ రాసుకున్నాడు. అబ్బూరివారే నా విశ్వవిద్యాలయం అని నివాళి సమర్పించాడు. అబ్బూరి నూటకీ నూరుపాళ్లు కమ్యూనిస్టు కారు. నవ్య మానవతావాది అని ఎం.ఎన్. రాయ్ దార్శనిక సిద్ధాంతాన్ని ఉపాసించినట్లు కనపడుతుంది. భారత స్వాతంత్ర్యోద్యమంలో ఎం.ఎన్. రాయ్ కి అంత మంచిపేరు లేదు. ఆయన బ్రిటిషు ప్రభుత్వం నుంచి డబ్బు తీసుకుని యుద్ధ ప్రచారం చేశాడని భోగరాజు పట్టాభి సీతారామయ్యగారంటారు. ఇప్పుడు, అది ముఖ్యం కాదు. ఇక కుందుర్తి.. అబ్బూరి అసలు సినలైన అభ్యుదయ కవితావేత్త అంటాడు, భవతు. 'విశ్వాసాల దృష్ట్యా, ఆచరణ దృష్ట్యా, ఆయన (అబ్బూరి) అభ్యుదయ భావుకుడు. తన తరువాత ప్రవర్తిల్లిన అభ్యుదయ కవితాయుగ దర్శనం ఆయనకు తప్ప ఆ యుగంలోని భావకవులెవ్వరికీ లేదు' అని కుందుర్తి జేజేలు చెప్పాడు అబ్బూరివారికి.

అబ్బూరి సంస్కరణ సంపుటంలో కుందుర్తి ఇంకా ఇట్లా కైవారం చేశాడు. "జీవిత ప్రారంభం నుంచి చివరి నిమిషం వరకూ అభ్యుదయవాదిగా కాలం గడిపిన రామకృష్ణారావు ఆంధ్రులకే కాదు, దేశంలోని అభ్యుదయవాదులందరికీ ప్రాతఃస్మరణీయులు".

ఇక 1936లో లక్నోలో జరిగిన అభ్యుదయ రచయితలలో పాల్గొన్న అబ్బూరివారి ప్రతిభా సామర్థ్యాల గురించి రాయ్ వాకబు చేసి ఆ తర్వాత ఆయనను తన ముఖ్య అనుయాయిగా ఎంచి పట్టం కట్టినట్లు అబ్బూరివారి కుమారులైన వరద రాజేశ్వర రావు పుత్రోత్సాహం సంస్కరణ సంచికలో కనపడుతుంది. ఎం.ఎన్. రాయ్ పార్టీ ప్రచారం కూడా చేశారట అబ్బూరి.

రవీంద్రనాథ్ టాగూర్ పట్ల అబ్బూరికి ఆరాధనా భావం ఉండేది. శాంతినికేతనంలో అబ్బూరివారు చదువుకున్నారు కూడా. సమస్త ప్రపంచ వామపక్ష రాజకీయ సాహిత్యం, ముఖ్యంగా మార్క్సిస్టు సాహిత్యం ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయానికి నేర్పించిన ఘనత

అభ్యుదయ

అబ్బూరిదేనని ఆయన పుత్రుడు వరద రాజేశ్వరరావు అంటున్నాడు. తరువాత దానినంతా తొలగించినట్లు ఆయనే అంటున్నాడు. అంతేకాదు 'కవిత్వ పరంగా శ్రీరంగం శ్రీనివాసరావుని మా నాన్నగారు పెంచుకున్నారు' అని కరతాళ ధ్వని చేశాడు వరద.

'అప్పటికి మా నాన్నగారు కమ్యూనిస్టు పార్టీ వ్యవస్థాపకలలో ఒకరవటం, అందులో

విశ్వాసం నడలి నవ్య మానవతావాదిగా మారిపోవటానికి రమారమి రెండు దశాబ్దాలు పట్టింద'ని న్యూరించు కున్నాడు వరద. శ్రీశ్రీ ఏమో యుద్ధాంతరం కాని కమ్యూనిస్టు కాలేదట. అంతకుముందే దానికి

తర్జుణాలు వదిలారుట అబ్బూరివారు.

గురుశిష్యులలో ఎవరు గొప్ప?

ఇది అబ్బూరి రామకృష్ణారావు ఒక సాహిత్య పార్శ్వం.

ఆయన దార్శనికతలో రెండో పార్శ్వమూ ఉంది. అది ఇలా ఉంది.. ఆయన ఇరవై ఏళ్ల వయసుననే

అబ్బూరి రామకృష్ణారావు

కలకత్తా వెళ్లారుట, చదువుకుందామని. అప్పటి అనుభవాలు ఇట్లా రాశారు..

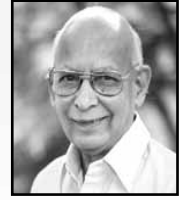
వంగదేశంలో పోల్చి చూస్తే తెనుగు దేశంలో సంస్కార దారిద్ర్యం స్పష్టంగా కనిపిస్తున్నదని వారంటూ ఉండేవారట. (ఉమాకాంత విద్యా శేఖరులు - ఈయన కొన్నాళ్లు కలకత్తాలో చదువుకున్నారు. ఈ కారణం అబ్బూరివారు ఇట్లా విశ్లేషిస్తున్నారు.

‘వంగదేశంలో చాలాకాలం క్రిందటనే ఆంగ్లభాషా సంస్కృతుల సంపర్కం కలగడం వల్లా, అచ్చటి ఆంగ్ల విద్యాలయాలలో ప్రవేశపరీక్షకు సంస్కృత భాషా పఠనం నిర్బంధం కావటం వల్లా, అక్కడి పట్టభద్రులకు కొంత సంస్కృత వ్యాకరణంలో ప్రవేశమూ, వాల్మీకి రామాయణంతోనూ, కాళిదాసాది మహాకవుల కావ్యాలతోనూ అంతో ఇంతో పరిచయం కలగడం వల్ల సంస్కృత భాషలో గుప్తమై ఉన్న భారతీయ విజ్ఞానం వారికి నన్నిహితంగా ఉండేదనీ’ ఉమాకాంతం గారి అభిప్రాయమట. దీనిని కాదనటం లేదు అబ్బూరివారు.

ఒక బిడ్డ ఆహారాన్ని కోరినప్పుడు, నాలుకాన్ని చూసే సామాజికుల కన్పూలు చెమ్మగిల్లటం నేనెరుగుదును.

ఆగష్టు 1947లో మన దేశానికి స్వాతంత్ర్యం లభించినంతవరకూ, రసపుత్ర రాజులందరూ రాణాప్రతాపిడి ప్రతిజ్ఞను స్మరిస్తూ తాము శయనించే పట్టుపావుల కిందా భుజించే స్వర్ణరజిత పాత్రల కిందా కొన్ని తృణాంకురాలుంచుకునేవారు (పుట 247).

ఈ రచన 1963లో రేడియో ప్రసంగంగా వినిపించారుట అబ్బూరివారు. ఈ మాటలు వింటే కమ్యూనిస్టులు (ఉగ్ర, అగ్రేసర కూడా) నాలుకలు పీక్కుంటారు. నానా రథన చేస్తారు. కాషాయా కరణమని బీజేపీ, ఆర్ఎస్ఎస్ కుట్ర అని చిందులేస్తారు. అశ్వరథా శరభా దశ్వరభా అని వీరభాద్ర పిళ్లేలు ప్రదర్శిస్తారు. ఇవి బీజేపీ, ఆర్ఎస్ఎస్ భావాలు, తాత్విక సిద్ధాంతాలు అయితే మహా పరాభవమిటో వారికే తెలియాలి. హృదయ విదారకమైన ఏడుపు ఏమిటో ఈ సెక్యులరిస్టులను, కమ్యూనిస్టులను అడగాలి.

డా॥ అక్కిరాజు రమాపతిరావు

ఆయన కన్న ధర్మరాజాదులేమియి ఎక్కువ కారు. భారతమునకే గ్రంథము తీసిపోదు’ ఈ అభిప్రాయం వింటే ఎర్రదండు, సెక్యులర్ దండు లబలబలాడుతారు. ఏ దేశానికైనా జాతీయ తాదాత్మ్యం ఉండాలనటం కన్న ఆర్ఎస్ఎస్, బీజేపీ ప్రవచించే నేరం ఏమిటి? ఈ భావాలు దుస్సహా! మరి అయితే అభ్యుదయ ప్రవక్త అబ్బూరి చలివేందరలో దాహం తీర్చుకోండి. రాణాప్రతాప్, శివాజీ, కృష్ణదేవరాయల మీద పోస్టల్ స్టాంపులు స్వతంత్ర భారతదేశం ఎందుకు తేలేదు? రాజీవ్ గాంధీ, ఇందిరాగాంధీల స్టాంపులు తొలగిస్తే కాంగ్రెసు సెక్యులరిస్టులకు గగ్గోలు ఎందుకు?

శ్రీశ్రీ రాసిన హాలాలనన్నీ... గీతంలో ఆయన ఘర్మ జాలానికి, ధర్మజలానికి అని ఆయన యమకాలంకారం కూర్చాడట. ఇది మొదటిసారి శ్రీశ్రీ.. అబ్బూరికి వినిపించినప్పుడు ‘ధర్మజలం’ ఏమిటి అని ప్రస్తావించాడుట. తరువాత ఆయనే మనకు ‘ధర్మోదకాలు’ అనే పదం ఉంది కదా! అని మనసు కుదుర్చుకొని శెబాన్ అన్నాడుట. రష్యాలో మార్క్సిజానికి ముప్పై ఏళ్ల కిందట ధర్మోదకాలు విడిచినా మన దేశంలో మాత్రం ఇంకా తర్పణాలు విడువలేదు, మన మార్క్సిస్టు మేధావులు. సెక్యులర్ గణాచారాలు.

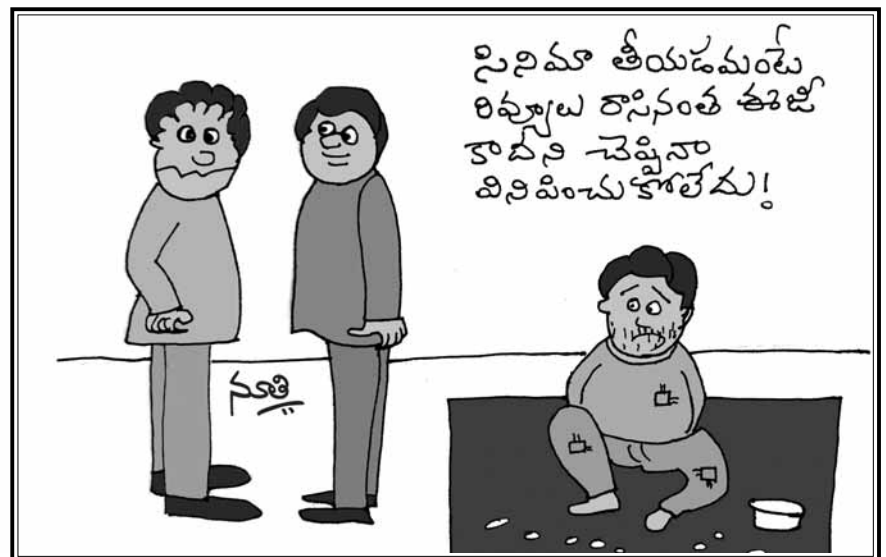
వ్యాసకర్త : ప్రఖ్యాత పరిశోధకుడు, రచయిత

ప్రవక్త అబ్బూరి

ఇక వంగదేశపు గొప్ప నాటక రచయిత అయిన ద్విజేంద్రలాల్ రాయ్ గూర్చి అబ్బూరివారిట్లా అన్నారు. ‘ద్విజేంద్రుడు భారతీయ చరిత్రలో నుంచి వీరాగ్రేసరులను నాయకులుగా గ్రహించి నాటకాచిత్యాన్ని పాటిస్తూ, పరదాస్య విమోచనకు పాటుపడాలనే ఉత్కంఠ సామాజికుల్లో రేకెత్తించే శక్తిమంతాలైన సంభాషణలతో నాటకాలు రాశారు. మేవాడు పతనం, షాజహాను, చంద్రగుప్త వంటివి. (షాజహాను భారతదేశం గర్వించవలసిన అధిపుడేమో తెలియదు.)

మేవాడు పతనంలో ప్రేక్షకులను పులకింపజేసే సన్నివేశాలు ఎన్నో ఉన్నాయి. పదహారో శతాబ్దంలో పరిపాలించిన రసపుత్ర సార్వభౌముడు రాణా ప్రతాపిడికి యావజ్జీవితమూ అతనికి శత్రువులైన మొగలు చక్రవర్తులతో, అక్కరు సార్వభౌమునితో పోరాటం తప్పలేదు. తన ఐశ్వర్యమంతటినీ విసర్జించి తన రాజప్రాసాదంలో జరిగే భోగాలన్నిటికీ స్వస్తి చెప్పి, తన దేశం స్వతంత్రం కానంతవరకూ తృణశయ్య మీద పవళిస్తూ, పత్రపుటాల్లో భోజనం చేస్తూ ఉంటానని కఠోరమైన ప్రతిజ్ఞ చేసి జీవితాంతం వరకు అచంచలమైన నంకల్పంతోనే దాన్ని సాధించినవాడు రాణాప్రతాపుడు. అతి కరుణమైన ఒక సన్నివేశంలో రాణా తన భార్యబిడ్డలతో ఒక వృక్షచ్చాయలో విశ్రమించి ఉండగా ఆకలి కోర్పులేక

రాజశేఖర శతావధానిగారి రాణాప్రతాప చరిత్రకు పరిచయం రాస్తూ విశ్వసాధనారిట్లా అన్నారు ‘ప్రతాప సింహ చరిత్ర మన ధర్మమునే కాక, మన పరిస్థితులు కూడా చెప్పును. అక్కరు చక్రవర్తితో పాతికేళ్లు హోరాహోరీ పోరాడి స్వదేశం వదలి కొండలలో, గుట్టలలో నివసించి తిండి లేక సద్దె రొట్టెలు తిని దైవపశమున మరల స్వాతంత్ర్యమును సంపాదించిన మహాపురుషుడు రాణాప్రతాపుడు.

కరోనా క్షిప్త సమయంలో ఆంధ్రప్రదేశ్లో సేవారతి ఎటువంటి సేవలందించింది?

కరోనా మహమ్మారి యావత్ ప్రపంచాన్ని అతలాకుతలం చేస్తున్న సమయంలో సేవారతి ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రజలకు విశేష సేవలందించింది. లాక్డౌన్ విధించినరోజు నుండే రాష్ట్రవ్యాప్తంగా అన్ని జిల్లాల్లో సేవా కార్యక్రమాలు ప్రారంభమయ్యాయి. 713 స్థలాల్లో 16 రకాల సేవా కార్యక్రమాలు జరిగాయి. సుమారు 5వేల మంది కార్యకర్తలు పనిచేశారు. కాలినడకన, సైకిళ్లపైన, లారీలలో తమ స్వస్థలాలకు వెళ్తున్న వలస కార్మికులకు భోజనం ఏర్పాటు, మజ్జిగ, అరటిపండ్లు, బ్రెడ్, బిస్కెట్ల వితరణ వంటివి చేశాం. మరొకవైపు కరోనా పట్ల తీసుకోవలసిన జాగ్రత్తల గురించి సేవారతి కార్యకర్తలు అవగాహన కల్పించారు. సేవారతి డాక్టర్ల బృందం ద్వారా కొవిడ్ హెల్ప్లైన్

ప్రతిఒక్కరిలో సేవాభావాన్ని పెంపొందించి జాతి పునర్నిర్మాణంలో అందరినీ భాగస్వామ్యం చేయడమే సేవారతి లక్ష్యమని చెబుతున్నారు ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రాంత సహ సేవా ప్రముఖ్ కొండారెడ్డి. ఇటీవల జాగృతి జరిపిన ముఖాముఖీలో ఆంధ్రప్రదేశ్లో సేవారతి నిర్వహిస్తున్న వివిధ కార్యక్రమాల గురించి ఆయన మాట్లాడారు.

కుమ్మవ్యాధిగ్రస్తల్లో ఆత్మవిశ్వాసం నింపేందుకు సేవారతి ఆధ్వర్యంలో విశేష కృషి జరుగుతున్నట్లు చెప్పారు. ఏళ్ల తరబడి మౌలిక వసతులు లేక ఎన్నో ఇబ్బందులు పడుతున్న వనవాసీలను ఆదుకోవడమే తమ ప్రధాన కర్తవ్యమని అన్నారు. బాలసంస్కార కేంద్రాల ద్వారా పిల్లల్లో వ్యక్తిత్వ వికాసం పెంపొందించేందుకు కృషి చేస్తున్నట్లు తెలిపారు.

సేవా కార్యక్రమాలను విస్తృతం చేయడమే సేవారతి లక్ష్యం'

ఏర్పాటుచేసి హోం క్వారంటైన్, హోం ఐసోలేషన్లో ఉన్నవారికి మందులు అందించాం. ప్లాస్మా గ్రూపు ఏర్పాటుచేసి అవసరమైనవారికి ప్లాస్మా దానంచేసే వ్యవస్థను రూపొందించాం. వర్చువల్ మీటింగ్స్ (సమావేశాలు) ద్వారా ప్లాస్మాదాతల అనుభవాలను ప్రత్యక్ష ప్రసారం ద్వారా రోగులకు తెలియజేసే ప్రయత్నం చేశాం. అభ్యాసకల (ట్యూషన్ సెంటర్) నిర్వాహకుల (టీచర్స్) ద్వారా గ్రామ గ్రామాన, బస్టోల్ కోవిడ్ జాగ్రత్తల గురించి ఇంటింటి ప్రచారం నిర్వహించాం.

ప్రభుత్వ ఆసుపత్రుల్లో సేవారతి ఆధ్వర్యంలో ఎటువంటి కార్యక్రమాలు చేశారు?

గ్రామాల నుండి పట్టణాలలోని ప్రభుత్వ ఆసుపత్రులలో చికిత్స కోసం వచ్చిన రోగుల

బంధువులు వసతి, భోజనం విషయంలో చాలా ఇబ్బందులు పడుతుంటారు. ఇది గమనించిన సేవారతి, ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యకర్తలు గుంటూరు ప్రభుత్వ ఆసుపత్రిలో, నెల్లూరులో, తాడేపల్లిగూడెంలో రోగుల బంధువులకు భోజనం ఏర్పాటు చేశారు. గుంటూరులో రోజుకి 500 మందికి, తాడేపల్లి గూడెంలో రోజుకి 100 మందికి, నెల్లూరు ప్రభుత్వ ఆసుపత్రిలో 500 మందికి ఉచితంగా భోజనం అందించారు. ఏలూరు ప్రభుత్వ ఆసుపత్రిలో కూడా రోజుకి 500 మందికి భోజనం ఏర్పాటు చేసే విధంగా యోజన జరిగింది. అంతేకాదు, సంస్థ ఆధ్వర్యంలో రక్తదాన కార్యక్రమాలు కూడా జరుగుతున్నాయి. రాష్ట్రవ్యాప్తంగా అన్ని జిల్లాల్లో రక్తదాన సూచీ (బ్లడ్ గ్రూపింగ్) ఏర్పాటుచేసి

రక్తగట ప్రముఖులను నియుక్తి చేశారు. వారి ద్వారా రక్తం అవసరమైన పేదవారికి, ప్రభుత్వ ఆసుపత్రులకు, రెడ్ క్రాస్ సొసైటీ వంటి సేవా సంస్థలకు అందిస్తున్నాం. సేవాభారతి - ఆంధ్రప్రదేశ్ ఆధ్వర్యంలో ప్రత్యేకంగా రక్త సేవాయాప్స్ కూడా రూపొందించాం. దీనిని ఆర్ఎస్ఎస్ సర్ సంఘచాలక్ శ్రీ మోహన్జీ ఆవిష్కరించారు. రక్తదాతకు, రక్తగ్రహీతకు దీని ద్వారా అనునందానం జరుగుతుంది. అత్యవసర పరిస్థితుల్లో వేగంగా రక్తం అందించవచ్చు. మరొకవైపు అవయవ దానాన్ని కూడా సేవాభారతి ప్రోత్సహిస్తోంది. సక్లమ్ ద్వారా నేత్రదాన ప్రతిజ్ఞా కార్యక్రమంలో కార్యకర్తలు పెద్దసంఖ్యలో పాల్గొని నేత్రదాన ప్రతిజ్ఞ చేశారు. వేలాదిమందితో ప్రతిజ్ఞ చేయించారు. దీర్ఘకాల రోగాలను నయంచేసే ఉద్దేశంతో సేవాభారతి ఆధ్వర్యంలో గోసేవా, గోమూత్రం, యోగా థెరపి వంటివి జరుగుతున్నాయి. మధుమేహముక్తి భారత్ కోసం జరుగుతున్న ప్రయత్నాల్లో భాగంగా సేవాభారతి ద్వారా ఆంధ్రప్రదేశ్ లో 12 కేంద్రాలలో యోగా ప్యాకేజీ ద్వారా ప్రశిక్షణ ఇస్తూ అనేకమందిలో మధుమేహ వ్యాధిని తగ్గించే ప్రయత్నం జరుగుతున్నది. కుష్టు వ్యాధిగ్రస్తుల్లో ఆత్మవిశ్వాసాన్ని నింపే పనిలో భాగంగా సేవాభారతి ఎటువంటి కార్యక్రమాలు నిర్వహిస్తోంది?

కుష్టు వ్యాధిగ్రస్తుల పునరావాసం కోసం రాజ మండ్రిలోని బొమ్మూరులో సేవాభారతి ఆధ్వర్యంలో వివేకానంద మహారోగి ఆరోగ్య కేంద్రం నిర్వహణలో గత 30 సంవత్సరాలకు పైగా వివిధ సేవా కార్యక్రమాలు జరుగుతున్నాయి. ప్రస్తుతం సుమారు 75 మంది రోగులకు పునరావాసం, చికిత్సతో పాటు వారి కుటుంబ సభ్యుల ఆర్థిక స్వావలంబన కోసం కూడా ఏర్పాట్లు జరుగుతున్నాయి. అంతేగాక వారిలో ఆత్మవిశ్వాసాన్ని, స్వాభిమానాన్ని నింపడం కోసం విశేష కృషి జరుగుతున్నది. అక్కడి సూర్య దేవాలయం ఆధ్వర్యంలో భజన కార్యక్రమాలు, ధార్మిక చింతన కలిగించే ప్రయత్నాలు

నిత్యం జరుగుతున్నాయి.

గుడిసెవాసులు, వనవాసుల అభివృద్ధి కోసం ఎటువంటి కార్యక్రమాలు జరుగుతున్నాయి?

ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని గుడిసెవాసులు, ఏజెన్సీ ప్రాంతాలలో నివసించే వారి కోసం, సముద్ర తీరప్రాంతంలోని మత్స్యకార గ్రామాల్లో నివసించే వారి సంక్షేమం కోసం సేవాభారతి విద్య, వైద్యం, సామాజిక, స్వావలంబన ద్వారా సుమారుగా 650 గ్రామాలు/బస్తీలలో సేవలందిస్తోంది. అభ్యాసికలు, బాలసంస్కార కేంద్రాలు, మొబైల్ మెడికల్ వ్యాన్ల ద్వారా ఈ సేవలు అందిస్తున్నారు. మహిళలకు కుట్టు శిక్షణా కేంద్రాల ద్వారా వారి ఆర్థిక స్వావలంబన దిశగా ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయి. వనవాసీ ప్రాంతంలో ఆరోగ్య రక్షణ కార్యకర్తల ద్వారా వైద్యసేవ లందిస్తున్నాం. చిన్నపిల్లలకు ఉచితంగా పౌష్టికాహారం అందిస్తున్నాం. అంతేగాక వారికి చదువు, ఆరోగ్యం కోసం కృషి చేస్తున్నాం.

పర్యావరణ పరిరక్షణలో సేవాభారతి పాత్ర ఏమిటి?

రాష్ట్రంలోని అన్ని జిల్లాల్లో సేవాభారతి కార్యకర్తలు స్వచ్ఛభారత్ కార్యక్రమాలు విస్తృతంగా చేపడుతున్నారు. నగరాలలోని రద్దీ ప్రాంతాలలో, సేవాబస్తీలలో ప్రభుత్వ పాఠశాలలు, ఆసుపత్రులు, శృశానాలలో నిరంతరం స్వచ్ఛభారత్ పనులు జరుగుతున్నాయి. అంతేగాక గ్రామాల్లో పంచాయితీ సీక్ల ట్యాంక్ లను ఎప్పటికప్పుడు శుభ్రం చేస్తున్నారు. చెట్ల సంరక్షణ విషయంలో చర్యలు తీసుకుంటున్నారు. సీడ్ బౌల్స్ తయారు చేసి గ్రామాలలో, బస్తీలలో వితరణ చేస్తున్నారు. తులసి మొక్కల పంపిణీ కార్యక్రమం జరుగుతున్నది. అంతేగాక ప్లాస్టిక్ రహిత సమాజం కోసం, జలసంరక్షణ కోసం అవగాహనా శిబిరాలు నిర్వహిస్తున్నారు.

**దండు కృష్ణవర్మ
సీనియర్ జర్నలిస్ట్**

పర్యావరణ పరిరక్షణ పట్ల అవగాహన కల్పించేందుకు కరపత్రాలు ముద్రించి ఇంటింటికీ వెళ్లి ప్రజలను చైతన్యపఠం చేస్తున్నారు.

బాలసంస్కార కేంద్రాలు ఎలా పనిచేస్తున్నాయి?

బాల, బాలికల్లో ఉన్నత విలువలు పెంపొందించే దిశగా అనేక ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయి. బాలసంస్కార కేంద్రాలు, భజన కేంద్రాలు, నైతిక శిక్షణా తరగతుల ద్వారా వారికి మన పురాణాలు, ఇతిహాసాలు, సంస్కృతి, సంప్రదాయాల గురించి తెలియజేస్తున్నాం. వారిలో వ్యక్తిత్వ వికాసం పెంపొందించేలా వలు కార్యక్రమాలు జరుగుతున్నాయి. కుటుంబాల సమైక్యతను ద్వారా సమానత్వాన్ని, స్నేహాన్ని, సమరసతా భావాన్ని నింపే ప్రయత్నం చేస్తున్నాం.

సామాజిక సమరసతా దిశగా సేవాభారతి ఆధ్వర్యంలో

ఎటువంటి కార్యక్రమాలు

జరుగుతున్నాయి?

గత నాలుగు, అయిదు నెలల క్రితం కురిసిన భారీవర్షాలు, వరదల్లో నష్టపోయినవారికి మీ సంస్థ ఎలాంటి చేయూతనందించింది? భారీ వర్షాలు, వరదల వల్ల సర్వం కోల్పోయిన వారికి సేవాభారతి చేయూతనందించింది. లోతట్టు ప్రాంతాల వారిని సురక్షిత ప్రాంతాలకు చేర్చడం, వారి ఆస్తులను కాపాడడం మాత్రమే కాదు, ఆహారం, మందులు పంపిణీ చేశాం. ప్రయాణాలు చేస్తూ వరదల కారణంగా రహదారులపైనే చిక్కుకుపోయిన వేలాదిమంది ప్రయాణికులకు ఆహార పొట్లాలు అందించాం. వరదల్లో ఇళ్లు, సామాన్లు కొట్టుకుపోయిన వారికి నిత్యావసరాలు, వంట పాత్రలు కూడా అందించాం.

మనమంతా భరతమాత బిడ్డలం అనే భావనను ప్రతిఒక్కరిలో కలిగిస్తూ కులాల మధ్య ఉన్న అంతరాన్ని తొలగించడానికి రాష్ట్రీయ స్వయంసేవక్ సంఘ నిరంతరం కృషి చేస్తుంది. ఆంధ్రప్రదేశ్ లో క్రైస్తవ ఎస్సీవోల ప్రభావం కొంత ఉన్నప్పటికీ సేవాభారతి తన విస్తృత సేవా కార్యక్రమాల ద్వారా ప్రజలకు మరింత దగ్గరవుతోంది. కులాలకతీతంగా అందరూ కలసి వనభోజనాలకు వెళ్లడం వెనక ఉన్న ఉద్దేశం కూడా అదే.

సేవాభారతి ఇతర స్వచ్ఛంద సంస్థలకు ఎలాంటి స్ఫూర్తినిస్తుందనుకోవచ్చు?

స్వచ్ఛంద సంస్థల్లో స్ఫూర్తిని నింపేందుకు రాష్ట్ర స్థాయిలో ఐదేళ్లకోసారి సేవాభారతి ఆధ్వర్యంలో సేవాసంగమం (ఎస్ జీవోల సమ్మేళనం) జరుగుతుంది. అంతేగాక జిల్లాస్థాయిలో రెండేళ్లకోసారి సేవాసంస్థల సమ్మేళనం నిర్వహించడం ద్వారా రాష్ట్రంలోని ఇతర సేవాసంస్థలకు సేవాభారతి కార్యక్రమాల పట్ల అవగాహన కల్పిస్తున్నారు. ఈ సమ్మేళనాలలో స్వచ్ఛంద సంస్థలకు సేవాభారతి ద్వారా సాంకేతిక, వైతిక సహకారం, ఆర్థిక వనరుల సేకరణ పట్ల అవగాహన, సహకారం అందించే ప్రయత్నం జరుగుతోంది.

సేవాభారతి ప్రస్తుతం ఏ ఏ అంశాల మీద దృష్టిపెట్టింది?

ఆంధ్రప్రదేశ్ లో సేవాభారతి ప్రస్తుతం పూర్తిస్థాయి కార్యకర్తల నిర్మాణం మీద దృష్టి పెట్టింది. అన్ని జిల్లా కమిటీలు నూతన నభ్యులతో క్రియాశీలకంగా పనిచేసే విధంగా కార్యకర్తలకు దిశానిర్దేశం చేస్తోంది. వ్యక్తిగత సంపురం, సంస్థాగత విషయాల పట్ల అవగాహన, ప్రశిక్షణ విషయాల్లో ప్రయత్నం జరుగుతున్నది. సేవాకార్యక్రమాల ఆధారంగా నిర్వహణ జట్టులను కూడా నియుక్తి చేస్తున్నారు. కార్యకర్తలకు సేవాకార్యం ఆవశ్యకతపై అవగాహన కల్పిస్తున్నారు.

సేవాభారతి కార్యక్రమాలకు ఆంధ్రప్రదేశ్ లో స్పందన ఎలా ఉంది?

ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని అన్ని జిల్లాల్లో సేవాభారతి కార్యక్రమాలు చురుగ్గా సాగుతున్నాయి. సేవ ద్వారా సమాజంలో పరివర్తన తీసుకురావడమే సంస్థ లక్ష్యం. ఆర్థికంగా వెనుకబడిన శ్రీకాకుళం జిల్లాలోని గ్రామీణ ప్రాంతంలో సేవా కార్యక్రమాలు విస్తృతంగా నడుస్తున్నాయి. అనంతపురం, కదిరి, పాడేరు, చింతూరులో కూడా పలు సేవాకార్యక్రమాలు జరుగుతున్నాయి. శ్రీశైలం (నంద్యాల) ఏజెన్సీ

గ్రామాలలో విద్య, వైద్యం, వృత్తి శిక్షణ ఇస్తున్నారు. నెల్లూరు జిల్లాలోని ఎస్.టి. యానాదుల అభ్యున్నతికి కృషి జరుగుతోంది. రాయలసీమలోని గ్రామీణ పేదరైతు కుటుంబాలలోని విద్యార్థులకు పలు సేవ లందిస్తున్నారు. ఆవాసాలు (హౌస్ ల్స్) నిర్వహిస్తున్నారు. భద్రాచలం ఏజెన్సీలోని బాలికలను ఉన్నత విద్యా వంతుల్ని చేసే వారిని ఉద్యోగాల్లో స్థిరపడేవిధంగా ప్రోత్సహిస్తున్నారు.

ప్రస్తుతం సోషల్ మీడియా వినియోగం విపరీతంగా పెలిగిపోయింది. ఈ నేపథ్యంలో సేవాభారతి కార్యక్రమాలకు సోషల్ మీడియా ఏ మేరకు తోడ్పడుతున్నది?

ఆంధ్రప్రదేశ్ లో జరుగుతున్న సేవాకార్యక్రమాలను ఎప్పటికప్పుడు వాట్సాప్, ఫేస్ బుక్, ట్విట్టర్ ద్వారా అందరికీ తెలియజేసే ప్రయత్నం చేస్తున్నాం. చిన్న చిన్న వీడియో క్లిప్పింగ్స్ తయారుచేసి వాటి ద్వారా సేవాభారతి చేస్తున్న సేవలను ప్రజలకు తెలియజేస్తున్నాం. పలు మాధ్యమాల ద్వారా సేవ ఆవశ్యకతను ప్రజలకు, దాతలకు తెలియజేస్తున్నాం.

ఉద్ధానం కిడ్నీ బాధితులకు సేవాభారతి ఎటువంటి సహాయం అందిస్తోంది?

దేశంలోనే సంచలనం సృష్టించిన ఉద్ధానం కిడ్నీ బాధితులకు వైద్య, ఇతర సహాయం విషయంలో సేవాభారతి ద్వారా విశేష కృషి జరిగింది. ఆర్.ఎస్.ఎస్ సహ సర్ కార్యవాహ భాగ్యయ్యగారి చొరవతో, వారి మార్గదర్శనంలో కేంద్రం నుండి వచ్చిన వైద్యుల బృందం ద్వారా జరిగిన పరిశోధన, తద్వారా జరిగిన ప్రయత్నాల ద్వారా ఉద్ధానం కిడ్నీ రోగుల సమస్య పరిష్కారం కోసం విశేష ప్రయత్నం జరిగింది. సేవాభారతి ఆధ్వర్యంలో ఈ ప్రాంత ప్రజలకు శుద్ధజలాన్ని అందించేందుకు ఆర్.ఓ. ప్లాంట్ ఏర్పాటు చేసి అనేక గ్రామాలలో ఉచితంగా త్రాగునీరు అందిస్తున్నాం.

హిమదాస్

పీవీ
సింధు

మల్లీశ్వరి

మిథాలీ
రాజ్

ఆటలు ఉద్యోగానికి బాటలు..

క్రీడలు కూటికా, గుడ్డకా అంటూ పెద్దలు పిల్లల్ని నిరుత్సాహపరిచే రోజులు పోయాయి. ఆటలు ఉన్నతస్థాయి జీవితానికి సోపానమని నేటితరం క్రీడాకారులు చాటి చెబుతున్నారు. క్రీడలనే ఊపిరిగా చేసుకొని, అహరహం శ్రమిస్తూ, గంటల తరబడి సాధన చేస్తూ స్వేదం చిందించే క్రీడాకారుల జీవితానికి భద్రత, భరోసా కల్పించడానికి కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు తమ వంతు సహకారం అందిస్తున్నాయి. అంతర్జాతీయ స్థాయిలో దేశానికి పతకాలతో పాటు గౌరవాన్ని, ఖ్యాతిని తెచ్చిపెట్టిన క్రీడాకారులకు ప్రభుత్వ శాఖలలో ఉన్నతస్థాయి ఉద్యోగాలు ఇచ్చి ఆదరిస్తున్నాయి.

క్రీడలు ప్రవృత్తిగా ప్రారంభమై ఆ రంగంలో సాధించిన ఖ్యాతితో ప్రభుత్వ అధికారులుగా తమ వృత్తిని మలచుకొన్న విఖ్యాత క్రీకెటర్లు, అథ్లెట్లు ఎందరినో చూడవచ్చు. భారత స్టార్ రన్నర్, అసోం ఎక్స్ప్రెస్ హిమదాస్ సైతం తాజాగా ఆ కోవలో చేరింది. సిడ్నీ ఒలింపిక్స్లో భారత్కు కాంస్య పతకం అందించి దేశఖ్యాతిని నిలబెట్టిన తెలుగుతేజం కరణం మల్లీశ్వరికి ఫుడ్ కార్పొరేషన్ ఆఫ్ ఇండియాలో మేనేజర్ ఉద్యోగం ఇచ్చి అండగా నిలిస్తే, భారత మహిళా వన్డే కెప్టెన్ మిథాలీరాజ్కు ఇండియన్ రైల్వేస్ సూపరింటెంట్ స్థాయి ఉద్యోగం ఇచ్చి రిటైర్మెంట్ తర్వాత కూడా జీవితానికి భద్రత కల్పించింది.

భారత బ్యాడ్మింటన్కు రెండు కళ్ల చంటి పీవీ సింధు, కిడాంబీ శ్రీకాంత్లకు ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం డిప్యూటీ కలెక్టర్ ఉద్యోగాలు ఇచ్చి గౌరవించింది.

తెలుగు రాష్ట్రాలకు, దేశానికి అంతర్జాతీయ ఖ్యాతి, గుర్తింపు తీసుకువచ్చిన సింధు, శ్రీకాంత్ లాంటి క్రీడాకారులకు ఎంత చేసినా అది తక్కువే అనిపిస్తుంది.

పంజాబ్, హర్యానా, మజీషూర్, అసోం, గుజరాత్ రాష్ట్రాలు సైతం క్రీడాదిగ్గజాలకు పోలీసు శాఖలో డీఎస్పీ ఉద్యోగాలు ఇచ్చి అండగా నిలిచాయి. ఆసియా క్రీడల బంగారు విజేత సరితా గైక్వాడ్కు గుజరాత్ ప్రభుత్వం పోలీసు శాఖలో డీఎస్పీ ఉద్యోగం ఇచ్చి అండగా నిలిచింది. అసోం యువ రన్నర్, ప్రపంచ జూనియర్ చాంపియన్ హిమాదాస్కు పోలీసు శాఖలో డీఎస్పీ ఉద్యోగం ఇస్తున్నట్లు ముఖ్యమంత్రి సర్పానంద సానోవాలే అధికారికంగా ప్రకటించారు. అసోంలోని ఓ మారుమూల గ్రామానికి చెందిన నిరుపేద కుటుంబం నుంచి వచ్చిన హిమదాస్ మహిళల ప్రపంచ జూనియర్ 400 మీటర్ల పరుగులో విజేతగా నిలవడం ద్వారా అంతర్జాతీయ గుర్తింపు తెచ్చుకొంది. అంతేకాదు, కేవలం 18 రోజుల వ్యవధిలోనే ఐదు అంతర్జాతీయ బంగారు పతకాలు సాధించడం ద్వారా భారత అథ్లెటిక్స్కు ఎనలేని గౌరవం సంపాదించి పెట్టింది. 2018లో 400 మీటర్ల పరుగులో ప్రపంచ జూనియర్ చాంపియన్గా నిలిచిన హిమ.. అదే ఏడాది జరిగిన ఆసియా క్రీడల్లో రెండు స్వర్ణాలు, ఒక రజతం సాధించింది. హిమ సాధించిన ఈ విజయాలకు ప్రతిఫలమూ అన్నట్లుగా డీఎస్పీ ఉద్యోగం వెతుక్కుంటూ వచ్చింది. భారత మహిళా

క్రీడా కృష్ణ, 84668 64969

టీ-20 కెప్టెన్ హర్షన్ ప్రీత్కార్కు సైతం పంజాబ్ ప్రభుత్వం డీఎస్పీగా ఉద్యోగం ఇచ్చి మరి సత్కరించింది. 2007 టీ-20 ప్రపంచకప్ విజేత జోగిందర్ శర్మ, ఆసియా కబడ్డీ గోల్డ్మెడల్ విజేత అజయ్ రాకూర్, బాక్సర్ అఖిల్కుమార్ హర్యానా పోలీసు శాఖలో డీఎస్పీలుగా పనిచేస్తున్నారు. క్రీడాకారులుగా ఉన్నత శిఖరాలు అధిరోహించిన వీరంతా ఇప్పుడు పోలీసు శాఖకు కూడా గర్వ కారణంగా నిలుస్తున్నారు.

సౌతాఫ్రికా వేదికగా జరిగిన 2007 టీ-20 ప్రపంచకప్లో మహేంద్రసింగ్ ధోనీ నాయకత్వంలో ప్రపంచకప్ సాధించిన జట్టులో కీలక సభ్యుడిగా ఉన్న స్పింగ్ బౌలర్ జోగిందర్ శర్మ స్పార్ట్స్కోటాలో హర్యానా పోలీసుశాఖలో డీఎస్పీగా చేరి ప్రస్తుతం డిప్యూటీ పోలీసు కమిషనర్గా బాధ్యతలు నిర్వహిస్తున్నాడు. ఆసియా బాక్సింగ్, 2006 కామన్వెల్త్ గేమ్స్ బాక్సింగ్లో భారత్కు బంగారు పతకాలు సాధించడం ద్వారా డీఎస్పీ ఉద్యోగం సంపాదించిన అఖిల్కుమార్ ప్రస్తుతం గురుగ్రామ్లో ఏసీపీగా విధులు నిర్వహిస్తున్నాడు.

వీరందరి అనుభవాలను చూస్తుంటే క్రీడలే ఊపిరిగా చేసుకొని అంతర్జాతీయ స్థాయిలో రాణించడం ద్వారా దేశానికి ఖ్యాతి తెస్తే.. ఉన్నతశ్రేణి ఉద్యోగంతో సునిశ్చితమైన జీవితానికి భద్రత, భరోసా ఉంటాయనడంలో ఏమాత్రం సందేహం లేదు.

వ్యాసకర్త : సీనియర్ జర్నలిస్ట్

శ్రీకాంత్

‘ఆడితప్పని వాడు అవనిలోనే అధికుడు’ అని పెద్దల మాట. మాట ఇవ్వడం, దానిని నిలుపుకోవడంలోనే వారి విశిష్టత వెల్లడవుతుంది. మనిషికి మాటే తరగని ఆభరణం. ఆ మాటే అజరామరుడిని, మనిషిని ‘మనీషి’ని చేస్తుంది. మాట పాటింపు ముందు సకల సంపదలు క్షణికమైనవే. మాట తప్పకపోవడం ధర్మాచరణేనని చెబుతారు. ‘దైవాభీనంతు జగత్సర్వం... సత్యాభీనంతు దైవం’ (సర్వ జగత్తు దైవాభీనం కాగా దైవం సత్యాభీనం) అని సూక్తి. ఇక్కడ మాట తప్పకపోవడం అంటే అన్ని వేళాల అన్నీ నిజాలు చెబుతారని కాకపోయినా, ఇచ్చిన మాటను త్రికరణశుద్ధిగా ఆచరించగలగడం అనే అర్థంలో వ్యాఖ్యానించుకోవచ్చు.

మానవుడిని తీర్చిదిద్దేందుకు రామాయణ, భాగవత, భారతం, పురాణేతిహాసాలలో సత్యవాక్కురి పాలనపై కథనాలు ఎన్నో ఉన్నాయి. ఎందరో సాహితీమూర్తులు కథలుగా రాశారు. మనిషికి, ఇతర పశుపక్ష్యాదులకు గల ప్రధాన భేదం ధర్మాచరణే నంటూ...

‘ఆహార నిద్రాభయమైథునం చ సమాన
మేతత్ పశుభిర్నరాణామ్ |
ధర్మోహి తేషా మధికోవిశేషః ధర్మేణ హీనాం
పశుభిస్సమానః ||

(ఆహారం, నిద్ర, భయం, సంతానాన్ని పొందడం అనే అంశాలలో మానవులకు, పశుపక్ష్యాదులు సమానం. కానీ ధర్మాచరణ కారణంగానే మనిషి వాటికంటే విశిష్టుడు) అని భర్తృహరి పేర్కొన్నారు.

అలాంటి ధర్మానికి, మాటకు కట్టుబడి

అరణ్యవాసం చేశాడు కనుకే శ్రీరామచంద్రుడు ‘ఒకే మాట, ఒకే బాణం, ఒకే భార్య’ అని ఆదర్శ పురుషుడయ్యాడు. ‘మనుషులందరికీ స్థిరమైన నడవడి ఉండాలి. అనుకున్న దానికి, ఆడినదానికి కట్టుబడాలి. ఏవేవో కోరికలు, ఆకాంక్షలతో మాట మారిస్తే లోకులు పరిహసించరా? లోకుల దాకా ఎందుకు?

మాట ‘దక్కించు’కోవడ

ఆత్మసాక్షి అంగీకరిస్తుందా?’ అని రాజ్యం తిరిగి తీసుకోవాలని తనకు నచ్చచెప్ప జూచిన తమ్ముడు భరతుడికి హితవు చెప్పాడు. ఇచ్చిన మాటకు కట్టుబడడం వంశగౌరవాన్ని పెంతుతుందని కూడా ఆయన మాటలలో వెల్లడైంది. అందుకే ‘రాజ్యచాపల్యంతో తండ్రి దశరథుని మాట పక్కన పెడితే ఆయనకు అవకీర్తి కాదా?’ అనీ ప్రశ్నిస్తాడు. అంటే వ్యక్తి వ్యవహారశైలి తనతో పాటు వంశ గౌరవ, పరువు, ప్రతిష్ఠలతోనూ ముడిపడి ఉందని భావించాలి. ధర్మాచరణలో స్వ, పర భేదం లేకుండా అందరినీ ఆకర్షించాడు. శరణుకోరిన విభీషణుడికి అభయం ఇచ్చాడు తప్ప రావణ సంహారంతో అవసరం తీరిపోయినట్లుగా ఆయనను వదిలివేయ లేదు. లంకా రాజ్యాన్నీ ఆక్రమించలేదు. అందుకే ‘రామాదివత్ వర్తితస్య న రావణాదివత్’ (శ్రీరామ చంద్రుడు వంటి ఆదర్శప్రాయుల మాదిరిగా జీవించాలని, దుర్గుణ భరితులైన రావణాదుల మాదిరిగా కాదు) అని రామాయణం చెబుతోంది.

ఇక్ష్వాకు చక్రవర్తి, వారి పూర్వీకుడు హరిశ్చం ద్రుడు ఇచ్చిన మాట కోసం ఎన్నో కష్టాలను ఎదుర్కొ న్నాడు. అయితే మాట నిలబెట్టుకోవడం ముందు అవి లెక్కింపదగినవే కాదని భావించారు. తాను నమ్మిన సత్యపథాన్ని, నిబద్ధతను అనుసరించి సాగిపోయాడు. భగవంతుని ఆశీర్వాదఫలంగా లభించిన జన్మను ఆయనకే అంకితం చేశాడు. సత్యసాధన లక్ష్యంలో దుర్బలత్వాన్ని దూరంగా ఉంచాడు. తనకు ఎదురైన కష్టనష్టాలను భగవత్

సంకల్పంగానే భావించాడు తప్ప ‘యూగం కోసం మీరు కోరిన ధనాన్ని సమకూర్చలేకపోతున్నాను’ అని విశ్వామిత్రుడితో హరిశ్చంద్రుడు అనలేదు. గురువు విశ్వామిత్రుడి సూచనపై అలా చెప్పించాలనే

నక్షత్రకుడూ విఫలయత్నం చేశాడని పురాణ కథనం. సత్యమార్గంలో నడిచేవారికి తాత్కాలికంగా కొన్ని ఇబ్బందులు ఎదురుకావచ్చు కానీ అంతిమ విజయం మాత్రం సత్యసంఘలదేనని హరిశ్చంద్ర ఉదంతంతో నిరూపితమైంది.

యాచనకు వచ్చిన వటుడికి బలి చక్రవర్తి అనంత సంపదలను దానమీయ దలచినా ఆ వటుడు మూడడుగుల నేలనే కోరాడు. అడిగేటప్పుడు దాత స్థాయినైనా గుర్రెగారి కదా? అన్న బలి మాటలకు ‘నేను కోరిన నేలే నాకు బ్రహ్మాండంతో సమానం’ అన్న వటుని మాటలను ఆలకించిన రాక్షస గురువు శుక్రాచార్యుడు, ఆతడిని సాక్షాత్తు శ్రీమహావిష్ణువుగా గుర్తించాడు. దాన వాగ్దానాన్ని ఉపసంహరించు కోవాలని రాజుకు సలహా ఇచ్చినప్పుడు బలి అన్న మాటలు ఆయన సత్యసంధతకు నిలువెత్తు నిదర్శనంగా నిలిచాయి. ‘వారిజాక్షులందు వైవాహికములందు ప్రాణ విత్త మాన భంగమందు..’ అని అనత్యమాడదానికి, మాటతప్పడానికి గల

డా॥ ఆరవల్లి జగన్నాథస్వామి
సీనియర్ జర్నలిస్ట్

సందర్భాలను గుర్తు గుర్తుచేసినా, శిష్యుడు లక్ష్మపెట్టలేదు. పైగా తన నిర్ణయం వల్ల ఎలాంటి విపత్తు పరిస్థితులు ఎదురైనా 'ఒకసారి మాట ఇచ్చిన తరువాత నా జివ్వా ఇక వెనుకకు తిరుగదు' అని తన దృఢ నిశ్చయాన్ని ప్రకటించి, అనుకున్నది నెరవేర్చాడు.

పాండవులు కూడా మాటకు కట్టుబడే అరణ్య, అజ్ఞాతవాసాలు చేశారు. రాజ్యాన్ని సర్వసంపదలను వదులుకున్నా ధర్మాన్ని మాత్రం వదలుకోనని ధర్మరాజు స్పష్టం చేశారు. దాయాది దుర్యోధనుడు మాత్రం ద్యూత నియమాన్ని కాదని పాండవులకు 'సూదిమొన మోపినంత చోటు కూడా ఇవ్వను' అని ప్రకటించాడు. అహంభావం, మాట నిలుపుకోనితనం శోభించలేదు. ఆయన వైఖరి చెడ్డపేరుతో పాటు వంశక్షయానికి దారితీసింది.

మాట నిలుపుకోవడమే ధార్మిక స్వభావమని చెప్పడానికి ఒకప్పటి దొంగల తీరునూ ఉదాహరణగా చెబుతారు. పూర్వకాలంలో కొందరు దొంగలు నేరంలోనూ నియమాలను పాటించేవారట. చోరవృత్తిని అరవై నాలుగు కళల్లో ఒకటిగా గుర్తించి తమకు అవసరమైన వాటినే తీసుకువెళ్లేవారట. స్త్రీల అవహరణం, వేధింపులకు పాల్పడేవారకాదట. అంటే హీనంగా పరిగణించే దొంగలలోనే నియమాలను పాటించే పద్ధతి ఉన్నప్పుడు సభ్య సమాజంలో ఉన్నతలుగా చలామణి అవుతున్నవారు ధర్మాచరణలో ఇంకెంత అప్రమత్తంగా వ్యవహరించాలో

73 జ్యోతి

జ్యోతి చందా
రెన్యూవల్ చేసుకునేవారికి
ప్రత్యేక తగ్గింపు

కరోనా కారణంగా ప్రత్యేక సౌకర్యం

- 1 సం॥ చందా రెన్యూవల్ చేసుకునే వారికి రూ.100/-**
 (రూ. 650/-లకు బదులుగా రూ. 550/-లు),
 - 5 సం॥ చందా రెన్యూవల్ చేసుకునేవారికి రూ.200/-**
 (రూ.3000/-లకు బదులుగా రూ.2800/-లు)
- తగ్గింపు కలదు.**
- రెన్యూవల్ చేయునప్పుడు పాత మొబైల్ నెంబర్ తో పాటు చందా కోడ్ ను కూడా తప్పక రాయాలి,**

1 సం॥ చందా రెన్యూవల్ రూ.550/-
 కోసం పక్కనున్న క్యూఆర్ కోడ్ లేదా
<http://payit.cc/S8242>
 లింక్ ని ఉపయోగించండి

5 సం॥ చందా రెన్యూవల్ రూ. 2800/-
 కోసం పక్కనున్న క్యూఆర్ కోడ్ లేదా
<http://payit.cc/S8309>
 లింక్ ని ఉపయోగించండి

ఈ అవకాశం 2021 మార్చి 31 వరకు మాత్రమే.

(2020 జనవరి 1 నుండి 2021 మార్చి 31 మధ్యకాలంలో చందా పూర్తవుతున్న వారికి మాత్రమే ఈ తగ్గింపు కలదు.)

కొత్తగా 1 సం. చందా కట్టేవారికి రూ. 650/-,

5 సం.ల చందా కట్టేవారికి రూ. 3000/- లు మాత్రమే.

మీ చందాను చెల్లించడానికి పక్కనున్న క్యూఆర్ కోడ్ లేదా వాటి క్రింది లింక్ లను ఉపయోగించండి.

1 సం. చందా రూ. 650/-
<http://payit.cc/S14814>

5 సం.ల చందా రూ. 3000/-
<http://payit.cc/S14813>

వివరాలకు : 040-27561453, 9959997013
 పూర్తి వివరాలు 4వ పేజీలో..

మే మహనీయత

తెలిపేందుకే దీనిని ఉదహరిస్తారు.

‘భోజరాజీయం’లోని ఆవు-పులి కథలో ఆవు పాటించిన ధర్మనిరతి తెలిసిందే. అడవికి మేతకు వెళ్లిన ఆవులలో ఒకదానిని భుజించేందుకు పులి సిద్ధపడింది. ‘నా రాకకోసం ఇంటి వద్ద ఎదురు చూస్తున్న ‘తువ్వాయి’ (బిడ్డ)ను కడసారి చూసి వచ్చి నీకు ఆహారమవుతాను’ అని బతిమిలాడుకున్న ఆవుకు పులి అపనమ్మకంతోనే అనుమతిస్తుంది. ఇంటికి చేరిన ఆవు బిడ్డకు అన్ని జాగ్రత్తలు చెప్పి, తోటి ఆవులకు అప్పగింపులు పెట్టి పులి దగ్గరకు తిరిగి వెళుతుంది. మాట తప్పని ఆవు పట్ల అంతటి క్రూరజంతువు కరుణ కురిపిస్తుంది. జంతుపాత్రలతో కూడిన కథే అయినా ‘సత్యవాక్కురిపాలన’ విలువను చెబుతుంది.

పాలకుల నుంచి పాలితుల దాకా ఏదో ఒక సందర్భంలో ఇచ్చిన మాటను విస్మరిస్తున్న సంఘటనలు వర్తమానంలో కోకొల్లలు. మాట నిలబెట్టుకోలేనప్పుడు, నిలబెట్టుకునే ఉద్దేశం లేనప్పుడు సమయానుకూల ‘మాట’ను ఇవ్వకపోవడమే ఉత్తమంగా భావించాలి. పాలకులను బట్టే పాలితులు ఉంటారన్నది సహజంగా చేసే వ్యాఖ్య. ఒక్కొక్కసారి పాలితులే భిన్నంగా ఉండవచ్చు. చెప్పిన దానిని ఆచరించలేని ఏలికలు, త్యాగాలకు సంసిద్ధులు కావాలని ప్రజలకు పిలుపునివ్వడం ఏపాటి ధర్మ నిర్వహణ అవుతుందో ఆత్మపరిశీలన అవసరం. ★

తెలుసుకుందాం

శ్రీరంగనాథస్వామి ఆలయం

తమిళనాడులోని తిరుచరాపల్లిలో ఉంది. ప్రసిద్ధ హిందూ ఆలయం. శ్రీమహావిష్ణువుకు అంకితం చేసిన 108 దివ్య దేవాలయాలలో ఇదీ ఒకటి. సుమారు 156 ఎకరాల విస్తీర్ణంలో నిర్మించారు. కావేరి నది ఒడ్డున ఉంది. దీనిని ప్రపంచంలోనే అతిపెద్ద ఆలయాలలో ఒకటిగా పేర్కొంటారు. ఆలయం నిర్మాణశైలి అత్యంత ఆకర్షణీయంగా ఉంటుంది. స్వామివారి దర్శనానికి ఏటా వేల సంఖ్యలో భక్తులు వస్తుంటారు.

కథ

పాఠం

రాజారావు తమ పక్క ఊరి సంతలో మాట్లాడే చిలుకను యాభై రూపాయలిచ్చి కొన్నాడు. తీరా ఇంటికి తెచ్చాక ఆ చిలుకకి, 'అవునండీ' అన్న మాట తప్ప మరో మాట రాదని తెలిసి, ఆ వ్యాపారి తనను మోసం చేశాడని బాధపడ్డాడు. వారం తర్వాత మళ్లీ సంత జరిగే రోజున రాజారావు ఆ చిలుకను తీసుకుని వ్యాపారి దగ్గరకు వెళ్లాడు. 'పోయినవారం ఈ చిలుకను నాకు యాభై రూపాయలకు అమ్మావు. వంద

రూపాయల నోటు ఇస్తే చిల్లర లేదు, యాభై తరువాత ఇస్తానన్నావు. ఇప్పుడు ఆ డబ్బులు ఇవ్వు' అని అడిగాడు. దానికి వ్యాపారి 'నీకు నేను ఎలాంటి బాకీ లేను' అన్నాడు కోపంగా. ఇద్దరి మధ్య గొడవ పెరిగింది. చుట్టూ జనం చేరారు. వాళ్లలో ఒకాయన 'నీకు ఈ వ్యాపారి యాభై రూపాయలు ఇవ్వాలనడానికి సాక్ష్యం ఏమైనా ఉందా?' అని రాజారావుని అడిగాడు. 'ఎందుకు లేదూ, ఈయన దగ్గర కొన్న ఈ మాట్లాడే చిలుకే సాక్ష్యం. కావాలంటే

పద్యం

నీచగుణములెల్ల నిర్మూలమైపోవు
కొదవలేదు సుజన గోష్ఠివలన
గంధ మలద మేనికంపడగీనయట్లు
విశ్వదాభిరామ విమన వేమ!

భావం : సుగంధ భరితమైన చందనాన్ని శరీరానికి పూసుకుంటే దేహానికుండే దుర్గంధం ఎలా పోతుందో, అలాగే మంచివారితో మాట్లాడుచుంటే మనలోని చెడు గుణాలన్నీ దూరమైపోతాయి. అందుచేత సదా సజ్జన సాంగత్యాన్నే కోరుకోవాలి అని అర్థం.

స్తోత్రం

షడ్ దోషాః పురుషేశహ
హతవ్యాః భూతిమిచ్ఛతా ।
నిద్రా తంద్రా భయం క్రోధః
ఆలస్యం దీర్ఘసూత్రతా ॥

భావం : ఐశ్వర్యం కోరుకునేవాడు నిద్ర, కునికిపాట్లు పడటం, భయం, కోపం, అతిగా ఆలోచించడం, ఆలస్యం ఈ ఆరుగుణాలు వదలాలి.

జ త ప ర చం డి

ఇక్కడున్న పదాలకు పక్కనున్న పదాల్లో ఏవి సరిపోతాయో కనుక్కోండి.

హంకాంగ్	జీరూట్
లెబనాన్	కొలంబో
యెమన్	విక్టోరియా
శ్రీలంక	సనా

క్రీ.పూ.౧౫-౧౦౦౦

‘మల్ల-లూరూ’ ‘కొల్లూ-లూరూ’
‘మల్లూరి-లూరూ’ : **మల్లూరి-లూరూ**

భారత స్వాతంత్ర్య సమరయోధులు

కమలాదేవి ఛటోపాధ్యాయ

ఏప్రిల్ 3, 1903న మంగళూరు (కర్ణాటక)లో జన్మించినారు. గొప్ప సంఘ సంస్కర్త, స్వాతంత్ర్య సమరయోధురాలు. భారతీయ హస్తకళల అభివృద్ధికి జీవితాంతం కృషిచేశారు. చేనేతవస్త్ర కళాకారుల అభివృద్ధి కోసం పాటుపడ్డారు. 1923లో సహాయ నిరాకరణ ఉద్యమంలో పాల్గొన్నారు. ఉప్పు సత్యాగ్రహంలోనూ పాల్గొన్నారు. భారతదేశ విభజనానంతరం ఢిల్లీ సమీపంలోని ఫరీదాబాద్ లో పాకిస్తాన్ నుంచి వలస వచ్చిన 50వేల మంది మహిళలకు వసతి కల్పించారు. అక్టోబర్ 29, 1988న మరణించారు.

జనరల్ నెస్టెడ్

1. భారతదేశంలో అతిపొడవైన గుహ?
2. భారతదేశంలో మొట్టమొదటి మహిళా ముఖ్యమంత్రి?
3. చైనా దేశ కరెన్సీ?

'ప్రశ్నార్థక' (క్విజ్ క్వెస్టన్) ప్రశ్నలకు సమాధానాలు ఇవ్వండి.
(క్విజ్ క్వెస్టన్) ఇవ్వండి ప్రశ్నలకు సమాధానాలు ఇవ్వండి.

మెదడుకు మేత

నాలుగు కాళ్ళున్నాయి
గానీ జంతువును కాదు;
రెండు చేతులున్నాయి
గానీ మనిషిని కాదు?

క్రిస్టా: యానా

మంచిమాట

మనం సుఖంగా
ఉండడానికి అత్యంత
సులభమైన మార్గం
ఇతరులు సుఖంగా
జీవించేలా చేయడమే..

- స్వామి వివేకానంద

మీరే అడగండి' అన్నాడు రాజారావు.

ఆ వ్యక్తి 'రాజారావుకి ఈ వ్యాపారి
యాభై రూపాయలు బాకీ ఉన్నాడా?' అని
చిలుకని అడిగాడు.

'అవునండీ' అంది చిలుక వెంటనే.

చిలుక ప్రతి మాటకీ అవునండీ అని
బదులిస్తుందని చెప్పాలనుకున్నా అలా
చెబితే తనకే ముప్పుని వ్యాపారి మౌనంగా
ఉండిపోయాడు. చేసేదేమీ లేక
రాజారావుకి యాభై రూపాయలు ఇచ్చాడు.

వ్యాపారికి సరైన గుణపాఠం
నేర్పినందుకు సంతోషిస్తూ, ఆ డబ్బుతో
రాజారావు తిరిగి ఇంటికి వెళ్లాడు.

విందు.. వినోదం... పెండ్లి.. పేరంటం...
అన్నింటా మీ నేస్తం.

క్రేన్

వక్క పలుకులు

వీటికి సాటి మరేవి లేవు

www.craneindia.net

శ్రీరంధి సుబ్బారావు మరియు శ్రీమతి గ్రంధి లక్ష్మీదేవి

ఇప్పుడు మీ కోసం
సరికొత్త ప్యాకింగ్ లో
సరికొత్త రుచులతో

మేషం : అశ్విని, భరణి, కృత్తిక 1వ పాదం

ఆదాయం కొంత తగ్గి అప్పులు చేస్తారు. కష్టానికి ఫలితం కనిపించదు. బంధువులు, స్నేహితులతో అకారణంగా తగాదాలు. స్థిరాస్తి వివాదాలు. నిరుద్యోగులకు మరింత శ్రమ తప్పదు. కొన్ని కార్యక్రమాలు వాయిదా వేస్తారు. వ్యాపారులు స్వల్ప లాభాలు ఆర్జిస్తారు. ఉద్యోగులకు మార్పులు సంభవం. 24, 25 తేదీల్లో శుభవార్తలు, వాహన యోగం. వివాదాల పరిష్కారం. దక్షిణామూర్తి స్తోత్రాలు పఠించండి.

వృషభం : కృత్తిక 2,3,4 పాదాలు, రోహిణి, మృగశిర 1,2 పాదాలు

కొత్త విషయాలు తెలుసుకుంటారు. ఆదాయం ఆశించినంతగా సమకూరి అవసరాలు తీరతాయి. ఆస్తుల వ్యవహారాలలో చికాకులు తొలగుతాయి. వాహనాలు, ఆభరణాలు కొంటారు. వ్యాపారులకు లాభాలు. పారిశ్రామికవేత్తల అంచనాలు నిజమవుతాయి. క్రీడాకారులు, పరిశోధకులకు మరింత అనుకూల సమయం. 27, 28 తేదీల్లో ఖర్చులు పెరుగుతాయి. కుటుంబబాధ్యతలు పెరుగుతాయి. సుబ్రహ్మణ్యార్చనం పఠించండి.

మిథునం : మృగశిర 3, 4 పాదాలు, ఆర్ధ, పునర్వసు 1, 2, 3 పాదాలు

మొదట్లో కొన్ని ఇబ్బందులు నెలకొన్నా క్రమేపీ సర్దుబాటు చేసుకుంటారు. రాబడి, ఖర్చులు సమానస్థాయిలో ఉండవచ్చు. విద్యార్థులు కోరుకున్న అవకాశాలు సాధిస్తారు. ఆశ్చర్యకరమైన సంఘటనలు ఎదురవుతాయి. వ్యాపారస్తులకు లాభాలు తథ్యం. ఉద్యోగులు విధుల్లో సమన్వయం తీరి ఊరట చెందుతారు. 22, 23 తేదీల్లో ఆకస్మిక ప్రయాణాలు. కుటుంబంలో ఒత్తిడులు. శారీరక రుగ్మతలు. ఆదిత్యహృదయం పఠించండి.

కర్కాటకం : పునర్వసు 4వ పాదం, పుష్యమి, ఆశ్లేష

కొత్త కార్యక్రమాలు చేపట్టి సకాలంలో పూర్తి చేస్తారు. ఆదాయం అశాజనకం. ముఖ్య నిర్ణయాలు తీసుకుంటారు. పరిస్థితులు అనుకూలిస్తాయి. సమాజంలో ప్రత్యేక గౌరవం పొందుతారు. నిరుద్యోగులకు ఉద్యోగలాభం. వ్యాపారులు క్రమేపీ లాభాలు అందుకుంటారు. ఉద్యోగులకు మార్పులు ఉత్సాహాన్నిస్తాయి. 25, 26 తేదీల్లో బంధువులతో తగాదాలు. మానసిక అశాంతి. అదనపు ఖర్చులు. శివపంచాక్షరి పఠించండి.

సింహం : మఖ, పుబ్బ, ఉత్తర 1వ పాదం

ఎంతటి కార్యమైనా నేర్పుగా, పట్టుదలతో పూర్తి చేస్తారు. ఆదాయం అశాజనకంగా ఉంటుంది. భూములు, వాహనాలు సమకూర్చుకుంటారు. వ్యాపారులకు లాభాలు అందుతాయి. ఉద్యోగులకు ఉన్నత పోస్టులు రావచ్చు. కళాకారులకు ఊహించని అవకాశాలు. క్రీడాకారులు, పారిశ్రామికవేత్తల కలలు ఫలిస్తాయి. 24, 25 తేదీల్లో దూరప్రయాణాలు. స్వల్ప అనారోగ్యం. హుగ్రీవ స్తోత్రాలు పఠించండి.

కన్య : ఉత్తర 2, 3, 4 పాదాలు, హస్త, చిత్త 1,2 పాదాలు

రాబడి అశాజనకంగా ఉంటుంది. ఉద్యోగ యత్నాలు సానుకూలం. ప్రతిభా పాటవాలు వెలుగులోకి వస్తాయి. సన్నిహితులతో వివాదాలు పరిష్కారం. వ్యాపారులు కొత్త పెట్టుబడులు అందుకుంటారు. ఉద్యోగులకు విధుల్లో అనుకూల మార్పులు. రాజకీయవేత్తలు, కళాకారులకు ఊహించని అవకాశాలు. 23, 24 తేదీల్లో ఆకస్మిక ప్రయాణాలు. ధనవ్యయం. శ్రీకృష్ణార్చనం పఠించండి.

తుల : చిత్త 3,4 పాదాలు, స్వాతి, విశాఖ 1,2,3 పాదాలు

వ్యయప్రయాసల నుంచి ఉపశమనం. అనుకున్న కార్యక్రమాలు సకాలంలో పూర్తిచేస్తారు. ఆదాయం సమృద్ధిగా ఉంటుంది. జీవిత భాగస్వామి సలహాలు స్వీకరిస్తారు. ఇంటి నిర్మాణయత్నాలు అనుకూలం. బాకీలు వసూలై అవసరాలు తీరతాయి. వ్యాపారులకు లాభాలు. ఉద్యోగులకు కొత్త పోస్టులు. 24, 25 తేదీల్లో దుబారా ఖర్చులు. మానసిక అశాంతి. దూర ప్రయాణాలు. అంజనేయ దండకం పఠించండి.

వృశ్చికం : విశాఖ 4వ పాదం, అనూరాధ, జ్యేష్ఠ

పరిస్థితులు అనుకూలిస్తాయి. ఊహించని విజయాలు సాధిస్తారు. విద్యార్థులకు ఫలితాలు ఊరటనిస్తాయి. కొన్ని వివాదాల పరిష్కారం. వ్యాపారస్తులకు పెట్టుబడులు అందుతాయి. పారిశ్రామికవేత్తలు, కళాకారులకు నూతనోత్సాహం. పరిశోధకులు, రచయితల యత్నాలు సఫలం. 23, 24 తేదీల్లో ఆకస్మిక ప్రయాణాలు. ఒప్పందాలలో అటంకాలు. విష్ణుసహస్రనామ పారాయణ చేయండి.

ధనుస్సు : మూల, పూర్వాషాఢ, ఉత్తరాషాఢ 1వ పాదం

ఏ కార్యక్రమం చేపట్టినా విజయమే.

సింహంభట్ల సుబ్బారావు
6300674054

ఆశ్చర్యకరమైన సంఘటనలు ఎదురవుతాయి. రాబడి మరింత పెరుగుతుంది. స్థిరాస్తి వివాదాల పరిష్కారం. శుభకార్యాలు నిర్వహిస్తారు. వ్యాపారులకు లాభాలు. ఉద్యోగులకు విధుల్లో అవాంతరాలు తొలగుతాయి. క్రీడాకారుల ప్రయత్నాలు ఫలిస్తాయి. 26, 27 తేదీల్లో దూర ప్రయాణాలు. వృధా ఖర్చులు. అనారోగ్యం. కాలభైరవాష్టకం పఠించండి.

మకరం : ఉత్తరాషాఢ 2,3,4 పాదాలు, శ్రవణం, ధనిష్ఠ 1, 2 పాదాలు

చిత్రవిచిత్ర సంఘటనలు ఎదురవుతాయి. ఆర్థిక పరిస్థితి గతం కంటే మెరుగు. ఆలోచనలు స్థిరంగా ఉండవు. అనుకున్న కార్యక్రమాలు సాఫీగా సాగుతాయి. భూములు, వాహనాలు కొనుగోలు చేస్తారు. వ్యాపారులకు లాభాలు అందుతాయి. రచయితలకు అనూహ్యమైన కీర్తిప్రతిష్ఠలు దక్కుతాయి. 22, 23 తేదీల్లో అనుకోని ఖర్చులు. ఆరోగ్య సమస్యలు. మానసిక ఆందోళన. గణేశార్చనం పఠించండి.

కుంభం : ధనిష్ఠ 3,4 పాదాలు, శతభిషం, పూర్వాభాద్ర 1,2,3 పాదాలు

ఎదురయ్యే సమస్యలను ఆత్మవిశ్వాసంతో అధిగమించడంతో క్రమేపీ అనుకూల వాతావరణం నెలకొంటుంది. రాబడి అశాజనకంగా ఉంటుంది. మీ అంచనాలు, ఊహలు నిజం కాగలవు. ముఖ్యమైన పనులు సకాలంలో పూర్తి చేస్తారు. ఇంటి నిర్మాణాలు చేపడతారు. వ్యాపారులు క్రమేపీ లాభాలు ఆర్జిస్తారు. ఉద్యోగులకు పోస్టులు పెరుగుతాయి. 23, 24 తేదీల్లో శారీరక రుగ్మతలు, నవగ్రహ స్తోత్రాలు పఠించండి.

మీనం : పూర్వాభాద్ర 4వ పాదం, ఉత్తరాభాద్ర, రేవతి

కొత్త కార్యక్రమాలు చేపట్టి పూర్తి చేస్తారు. అరుదైన ఆహ్వానాలు అందుతాయి. భూములు, ఆభరణాలు కొంటారు. ఆదాయానికి లోటుండదు. కష్టపడితే ఫలితం దక్కుతుంది. వ్యాపారులకు లాభాలు తథ్యం. ఉద్యోగులు విధుల్లో ప్రతిబంధకాలు అధిగమిస్తారు. రచయితలు, పరిశోధకులకు అశాజనకంగా ఉంటుంది. 24, 25 తేదీల్లో ప్రయాణాలలో మార్పులు. శారీరక రుగ్మతలు. కనకధారా స్తోత్రాలు పఠించండి.

ఆధారాలు

అడ్డం

1. స్కాట్స్ లక్ష్మసాధనా ప్రయత్నం ఇలా ప్రసిద్ధి (7)
6. వాకిలి మధ్యలో లేదు (2)
7. ఊరపంది, చీల్చువాడు (3)
9. ప్రోగు చేయబడినది (4)
11. మొదలు (4)
12. బిడ్డ (3)
14. భోజనము, ఎటూ లేదు పాటయినా పాడు బ్రదర్! (3)
19. రేడియో అన్యుక్టీ.శే. న్యాయపతి రాఘవరావు నెలకొల్పిన సంఘం (4)
20. చీలమండ (2)
21. పల్లెజనం అనే! (5)
22. ఆహ్వానము (3)
24. ధర్మరాజు రాజసూయ యాగభవన నిర్మాత (3)
25. దురద, ఉపద్రవము (2)
27. వేటకుక్క (3)
29. కోవెల, దేవాలయము (2)
30. పిండాకూడు (3)

నిలువు

1. ఆడపిల్ల, అమ్మాయి (3)
2. రక్షణ, నిర్భయత్వము (3)
3. మాట (2)
4. చివర దారం గల ఓ ఎర్రని పుష్పం (3)
5. మత్తు (3)
6. వసంత కాలము (3)
8. అల్లరి, గొడవ (3)
10. క్షణకాలం (4)
11. పూజనీయ సాధుజంతువు (2)
13. పవిత్రత, నిర్మలత్వము (2)
15. బొరుగులు (3)
16. పుకారు (3)
17. ఈలపాట అనగానే గుర్తొచ్చే మహనీయుడు (5)
18. సూర్యుడు ఏ దిక్కున ఉదయిస్తాడు (4)
19. ద్వాదశి (3)
21. ఉన్నిదారం (2)
22. అళిని (3)
23. జబ్బుపడినవాడు, రోగగ్రస్తుడు (2)
26. చెలికత్తె (2)
27. అవకాయ, మగాయ భద్రపరుచుకునే మడి పాత్ర (2)
28. దీవి, ఏలినడివి దిబ్బ (2)

మా చిరునామా : పదరసం, జాగృతి వారపత్రిక, 3-4-228/4/1, కాచిగూడ, హైదరాబాద్-27

పదరసం-309

	1		2		3		4		5
6									
9		10				11			
14									16
17									
20									
24									28

పదరసం - 309

పేరు :

చిరునామా:.....

పిన్ కోడ్ : మొబైల్ :

సమాధానాలను పైగడులలో పూరించి, కత్తిరించి కవర్ పై పదరసం నెం. వేసి 2021 మార్చి 8 లోగా జాగృతికి పంపండి. సరైన సమాధానాలు రాసిన వారిని విజేతలుగా ప్రకటిస్తాం. ఒకరిని లాటరీ ద్వారా ఎంపికచేసి నగదు బహుమతి అందజేస్తాం. తుది నిర్ణయం జాగృతి యాజమాన్యందే.

పదరసం - 305 సమాధానాలు

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	-----

విజేతలు : టి. తులశమ్మ, డి. సుధాకర్ నాయక్, బి. ఇందుశేఖర్, జి. నాగమణి, టి. ఉదయశ్రీ, జి.ఆర్.కె. రెడ్డి, పి. రాజేశ్వరరావు - హైదరాబాద్, వి.రామలింగాచారి - యాదాద్రి, వె. ఉమా మహేశ్వరశర్మ, సి. వసంత - అనంతపూర్, వి.నరస్మతి - తూర్పుగోదావరి, కె. తిరుమలాచార్యులు, కె.స్వప్న, ఇ. బ్రహ్మాండ్ర స్వామి, కె. శ్రీనిధి, ఆర్. రవింద్రరెడ్డి - ఒంగోలు, తోటపల్లి రాధ, టి.నుబ్రహ్మణ్యం - నెల్లూరు, కె. అల్లీరాణి, పి. సీతామహాలక్ష్మి - తిరుపతి, ఎస్.రాజు - కర్నూలు, కె.కాంతామణి - భువనేశ్వర్, కె.శివానందరావు - బెంగళూరు.

బహుమతి పొందిన విజేత: పి.రాజేశ్వరరావు - హైదరాబాద్

సుకుమార్

శిష్యుడు సానా

బుచ్చిబాబు దర్శకత్వంలో

విరంజివి మేనల్లుడు వైష్ణవ్ తేజ్ నటించిన

మొదటి సినిమా 'ఉప్పెన' ఫిబ్రవరి 9న

విడుదలైంది. మైత్రీ మూవీమేకర్స్ అధినేతలు

ఎర్నేని సతీష్, వై. రవిశంకర్ దీనిని

నిర్మించారు. దర్శకుడు సుకుమార్ సైతం

చిత్ర నిర్మాణంలో భాగస్వామిగా ఉన్నారు.

బెన్నవాడైన ఆశీర్వాదం (వైష్ణవ్ తేజ్)కు రాజకీయ నాయకుడు, వ్యాపారవేత్త కోటిగిరి శేష రాయనం (విజయ్ సేతుపతి) కూతురు సంగీత (కృతీశెట్టి) అంటే చిన్నప్పటి నుండి అభిమానం. పెద్దయ్యాక అది ప్రేమగా మారుతుంది. తనను పెళ్లి చేసుకోమని పోగుతున్న బావ వికారపు చేష్టలతో విసిగిపోయిన సంగీత, ఒకసారి అనుకోకుండా అతడిని ఆశీ కొట్టడం చూసి తొలిచూపులోనే ప్రేమలో పడిపోతుంది. పేరు ప్రతిష్టలకు, కులానికి ప్రాధాన్యమిచ్చే తండ్రినుండి పెళ్లికి అంగీకారం రాదని భావించిన సంగీత... ఆశీకి శారీరకంగా దగ్గరై, ఆపైన పెళ్లిచేసుకోవాలని భావిస్తుంది. కానీ ఈ లోగా ఆమె ప్రేమ వ్యవహారం రాయనంకు తెలుస్తుంది. పర్యవసానం ఏమిటన్నదే మిగతా కథ.

కథగా చూసుకుంటే... వృద్ధయానికి హత్తుకునే ఓ చక్కని ప్రేమకథలా అనిపిస్తుంది. ఇవాల్లి యువతీ యువకుల భావాలను దర్శకుడు భలే అర్థం చేసుకున్నాడే అనే భావన కలుగుతుంది. ప్రేమలో పడే కుర్రకారుకి ఆస్తిపాస్తులు, కులమతాల గురించిన పట్టింపులు ఉండకపోవడం సహజం! సినిమా ప్రథమార్థం అంతా సంగీత ఆశీతో ప్రేమలో పడటం, ఆ తర్వాత కాలేజీ ఎగ్జిట్ సిమ్మద్రపు ఒడ్డున అతనితో కాలక్షేపం చేయడం, సాయంత్రం అయ్యేసరికి ఏమీ జరగనట్టుగా ఇంటికి చేరడంతో సాగిపోతుంది. ఇక ద్వితీయార్థం ప్రారంభంలో రాయనం.. ఆశీ మీద ప్రతీకారం తీర్చుకునే క్రమంలో దాడి చేయడం అతను అంగవైకల్యాడు కావడం, తండ్రిని కోల్పోవడం... ఇష్టంలేని పెళ్లి చేస్తున్నారని ఇంట్లోంచి సంగీత, ఆశీతో కలిసి వెళ్లిపోవడం చూపించారు. సహజంగా యుక్తవయసులో ఉండే వారికి ఇదో వీరోచిత ప్రేమగాథగా అనిపించే ఆస్కారముంది. పెళ్లికి తల్లిదండ్రుల సమ్మతి లభించకపోతే... ఎవరైనా అదే పని చేస్తారు కదా అనే భావన కూడా కలుగుతుంది. కానీ ఈ అదో మా....దిరి ప్రేమకథను తరచి చూస్తే... మనకు హిడెన్ ఎజెండాలు చాలానే కనిపిస్తాయి.

దర్శకుడు సానా బుచ్చిబాబు మీద తమిళ చిత్రాలు, అక్కడి దర్శకుల ప్రభావం బాగా ఉందని పిస్తుంది. అప్పటి భారతీరాజా నుండి ఇప్పటి పా.

రంజిత్ వరకూ హిందూ ధర్మాన్ని కించపరిచే అంశాలతో సినిమాలు తెరకెక్కిస్తుండటం మనం చూస్తూనే ఉన్నాం. హిందూ ధర్మానికి సంబంధించి ఏమైనా పొరపాట్లు గతంలో జరిగి ఉంటే... వాటిని వేలెత్తి చూపించడంలో తప్పులేదు. కానీ ఆ వంకతో ఆ ధర్మాన్ని దూషించేలా, అగౌరవపరిచేలా ఈ వర్గం పనికట్టుకుని సినిమాలు తీస్తోంది. సినిమా ద్వారా మంచి చెప్పకపోయినా ఫర్వాలేదు, కానీ సమాజాన్ని కలిపి ఉంచాలనే ఆలోచన చేయకుండా ఎలా చీల్చాలనే దృక్పథంతోనే వీరు సినిమాలు తీస్తున్నట్లు అనిపిస్తోంది. ఇది కూడా పైకి ప్రేమకథా చిత్రమే అయినా అంతర్లీనంగా హిందుత్వం పట్ల ద్వేషభావన కలిగేలా దర్శకుడు కొన్ని సన్నివేశాలను పనికట్టుకుని తీసినట్లు అర్థమైపోతుంది. తమిళనాడులో బెస్తలు చాలామంది మతం మారిన మాట నిజం. ఇక్కడ కూడా అలాంటి ప్రయత్నం జరిగింది కానీ కొంత వేరకు దానిని హిందూ ధార్మిక సంస్థలు నిరోధించాయి. హీరోని అగ్నికుల క్షత్రియుడిగా కాకుండా క్రైస్తవుడిగా చూపించడం, దళితవాదాన్ని ప్రతిబింబించేలా సంభాషణలు రాయడం, అతి జుగుప్సాకరంగా హీరోపై ప్రతీకారం తీర్చుకోవడం ఇవన్నీ తమిళ దర్శకులు చేసే అతి చేష్టలే. మన సమాజంలో కులతత్వం ఉన్న మాట వాస్తవం. అయితే అది కులదురహంకారానికి దారి తీయకూడదనే అందరూ భావిస్తున్నారు. కులాలమధ్య అంతరాలను తగ్గించి, అంతా ఒక్కటే అనే భావన

కలిగించమనే హిందూ ధార్మిక సంస్థలు, సాధు సంతులు కోరుతున్నారు. ఈ కలిపి ఉండే భావనను పక్కన పెట్టేసి, కులోన్మాదాన్ని చూపిస్తున్నామనే నెపంతో హిందూ ధర్మాన్ని కించపరిచే పని దర్శకుడు సానా బుచ్చిబాబు చేశాడు. ఇందులో కథానాయిక బావ పాత్రధారికి పెద్ద బొట్టు పెట్టి, మెడలో రుద్రాక్షలు వేయాల్సిన అవసరం లేదు. అతన్ని మామూలుగా చూపించినా సరిపోతుంది. అలానే ఈ చిత్రంలో వరమతాలకు సంబంధించిన సన్నివేశాలను చిత్రీకరించినప్పుడు దర్శకుడు తీసుకున్న ప్రత్యేకమైన శ్రద్ధ కనిపిస్తూనే ఉంటుంది. అదే గౌరవం హిందూధర్మం మీద మాత్రం దర్శకుడు చూపలేదని తెలిసిపోతుంటుంది. ఒకవేళ దర్శకుడి మనసులో అలాంటి దురాలోచన లేకపోతే... మీడియా సమక్షంలో ఇప్పటికైనా వివరణ ఇస్తే మంచిది. ఒకవేళ తెలుగులో ఈ ప్రయోగాత్మక చిత్రం ఫెయిల్ అయితే... తమిళంలో డబ్ చేసి అక్కడ డబ్బులు సంపాదించాలనే ఉద్దేశంతో ఇలాంటి వికృత సన్నివేశాలను దర్శకుడు పెట్టి ఉంటే... ఆ విషయం చెప్పినా మంచిదే! నిజానికి విజయ్ సేతుపతిని ప్రతినాయకుడి పాత్రకు ఎంపిక చేసుకోవడంలోనే తమిళంలోకి ఈ సినిమాను డబ్ చేస్తారనేది అర్థమైపోయింది.

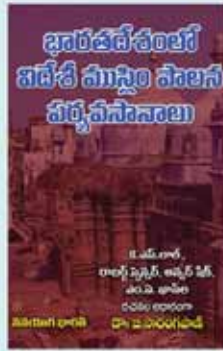
'ఉప్పెన' ఇవాళ కమర్షియల్ గా సక్సెస్ సాధించి ఉండొచ్చు. కానీ దానిని చూసిన కొంతమంది మనసుల్లో ఓ గాయం ఏర్పడింది. హిందూధర్మాన్ని కించపరిచేలా దర్శకుడు ఈ సినిమాను తీశాడనే బలమైన భావన వారికి కలుగుతోంది. సోషల్ మీడియాలో దానిని కొందరు వ్యక్తం చేస్తున్నారు కూడా. కాబట్టి... వివరణ ఇవ్వాలన్న నైతిక బాధ్యత కూడా దర్శకుడి మీద ఉంది. సహజంగా సినిమాలను నిర్మించే వ్యక్తులు ప్రతి సన్నివేశాన్ని పట్టుపట్టి చూడరు. ఒకవేళ వారికి కొన్ని సన్నివేశాలు అభ్యంతరకరంగా అనిపించినా, రీమోట్ చేస్తే... అదనపు ఖర్చు అనే భావనతో వెనకడుగు వేస్తారు. దర్శకులు కథ చెప్పినప్పుడు ఒక రకంగా చెప్పొచ్చు. దానిని తెరకెక్కించే క్రమంలో వారి హిడెన్ ఎజెండాను అమలు చేయొచ్చు. దీనిని కోట్లు ఖర్చుపెట్టే నిర్మాతలు గమనించాలి. సమాజంలో జరుగుతున్నదే చూపిస్తున్నాం కదా! అని సమర్థించుకునే ప్రయత్నం చేస్తే... ఇవాళ కాకపోతే రేపైనా నష్టం వారికే. అయోధ్య రామమందిర నిర్మాణానికి భారీ విరాళాలు ఇచ్చే ఈ తరహా నిర్మాతలు, తమ దర్శకులు హిందూధర్మాన్ని కించపరిచే సన్నివేశాలు తీసినప్పుడు వాటిని తొలగించే ప్రయత్నం కూడా నిర్మోహ మాటంగా చేయాలి. అప్పుడే టేక్ ఇట్ గ్రాంట్ గా కొందరు, దళితుల కష్టాలు చెబుతున్నామనే వంకతో క్రైస్తవీకరణ ప్రచారం చేస్తున్న ఇంకొందరు ఒళ్లు దగ్గరపెట్టుకుని సినిమాలు తీస్తారు.

వ్యాసకర్త : సీనియర్ జర్నలిస్ట్

జాతీయ భావాలను మేల్కొల్పే ఉత్తమ సాహిత్యం మీరు తప్పక చదివి, పదిమందిచే చదివించదగిన పుస్తకాలు

వెల : ₹. 25/-

వెల : ₹. 250/-

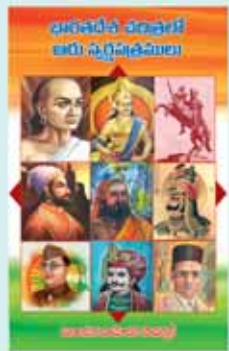
వెల : ₹. 300/-

వెల : ₹. 60/-

వెల : ₹. 120/-

వెల : ₹. 250/-

వెల : ₹. 50/-

వెల : ₹. 90/-

వెల : ₹. 200/-

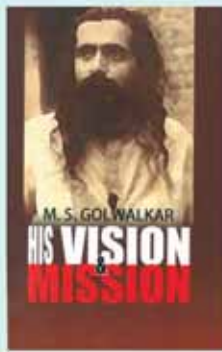
వెల : ₹. 200/-

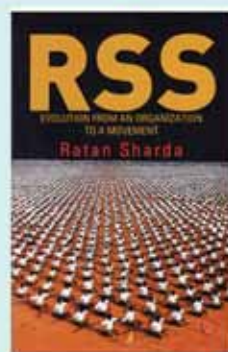
వెల : ₹. 150/-

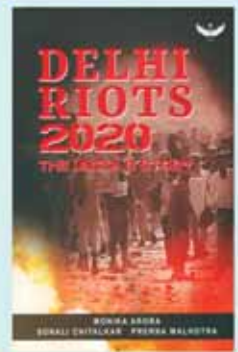
వెల : ₹. 495/-

వెల : ₹. 400/-

వెల : ₹. 500/-

వెల : ₹. 299/-

నవయుగ భారతి ప్రచురణలకై సందర్శించండి

సాహిత్య నికేతన్
3-4-852, కేశవనిలయం,
బర్మత్ పురా, హైదరాబాద్ - 27
దూరవాణి : 040-27563236

సాహిత్య నికేతన్
గవర్నరు పేట,
విజయవాడ - 2.
దూరవాణి : 9440643348

సాహిత్య నికేతన్
విశాఖపట్నం
సెల్ : 90000 66776

భారతమాత బుక్ హౌస్
తిరుపతి
సెల్ : 92999 01355

From:

JAGRITI Telugu Weekly

Jagriti Bhavan, H.No.3-4-228/4/1,

Lingampally, Kachiguda, Hyderabad-500027

email : jagritiweekly@gmail.com, web : jagritiweekly.com

Date of Publication Every Monday : 22.02.2021

Date of Posting Every Friday & Saturday

Postal Regn. No. HSE/1052/2021-2023

RNI Regd. No. 3270/57

Volume : 73 Issue : 16

MAHAVEER

GROUP OF INSTITUTIONS

(AN ISO 9001-2008 CERTIFIED INSTITUTION)

Estd : 2001

Courses Offered :

B.Tech	ECE EEE CSE IT MECH. CIVIL AERO	PG
M.Tech	DE & CS VLSI PE & ES CSE SE AMS	MBA

Counseling Code : MHVR

MAHAVEER

INSTITUTE OF SCIENCE & TECHNOLOGY

(Approved by AICTE, Affiliated to JNTUH, Hyderabad.)

Email: mist.admissions@gmail.com | website : mist.ac.in

Estd : 2009

Courses Offered :

Polytechnic	DECE DEEE DCME DME DCE
--------------------	--------------------------------

Counseling Code : MHVR

MAHAVEER

Institute of Science & Technology Polytechnic (2nd Shift)

(Approved by AICTE, Affiliated to SBTET Hyderabad.)

Email: mist.admissions@gmail.com | website : mist.ac.in

Estd : 2010

Courses Offered :

B.Tech	ECE EEE CSE MECH.
---------------	-------------------------

Counseling Code : AARM

AAR MAHAVEER

ENGINEERING COLLEGE

(Approved by AICTE, Affiliated to JNTUH, Hyderabad.)

Email: aarm.admissions@gmail.com | website : aarm.ac.in

Estd : 2014

Courses Offered :

B.Com	Computers & General	B.Sc	MSCs
--------------	---------------------	-------------	------

MAHAVEER DEGREE COLLEGE

For Arts, Commerce & Science

(Approved by Telangana Govt. - Affiliated to Osmania University)

Email: mdc.admissions@gmail.com | website : mahaveerdegreecollege.com

Sponsored by MAHAVEER EDUCATIONAL SOCIETY

FOR NRI / MANAGEMENT SEATS

Ph: 040-29880079, 29880086, 29880089, 29880081, 29880087

Cell : 9542001907, 9849944411

Vyasapuri, Bandlaguda, Post : Keshavgiri, Hyderabad - 500 005.